

DEMOKRACIJA

Vlada je sprejela okvir gospodarskih in socialnih reform, s katerimi namerava povečati konkurenčnost gospodarstva in vesplošno blaginjo.

Kocka je padla

KOLUMNA
Janez Jerovšek
Skrivnosti na
RTV Slovenija

SLOVENIJA
Srd zaradi
trganja
povezav

INTERVJU
Dr. Anton Stres
Sovražniki Cerkve
že dolgočasni

Smile[®]

MINISTER ZA ZDRAVJE OPOZARJA:
PREKOMERNO PITJE ALKOHOLA ŠKODUJE ZDRAVJU!

NAPOVEDUJEMO PRENOVO TEDNIKA

DEMOKRACIJA

Spoštovane bralke in bralci tednika Demokracija.

Vaša najljubša revija bo v kratkem dobila novo podobo. Damo smo odpeljali v lepotilni salon in ji spremenili videz, da bi njena notranja lepota prišla do popolnega izraza. Dodali ji bomo nove vsebine, stare pa napravili še zanimivejše. Upamo, da boste z opravljenim delom zadovoljni. Demokracija se bo prenovila samo za vas.

zelo kmalu ...

9 Skrivnosti na nacionalki

Sodobne družbe in sodobne organizacije predstavljajo odprte sisteme. To očitno ne velja za RTVS.

11 Upor kontinuitete?

12 Odločitev ZA reforme

Vlada Janeza Janše je pretekli teden sprejela okvir gospodarskih in socialnih reform, s katerimi namerava povečati konkurenčnost slovenskega gospodarstva in vsesplošno blaginjo v Sloveniji. Večina političnih strank je ob tem enotna, da je reforme treba izvesti, vendar ne na račun socialne države.

16 Nove občine na zemljevidu

V skladu z novim zakonom o lokalni samoupravi se nam obeta več novih občin, opozicija pa zahteva za omilitev pogojev za ustanovitev novih mestnih občin.

18 Trganje mreže

20 Stara medijska povezava

24 Na kraju zločina: SKB

32 Bela hiša na udaru

Ameriški predsednik George Bush preživlja eno najtežjih obdobij, odkar je prevzel predsedniški položaj. Afera, v katero so vpleteni vrh njegovega kabineta in njegovi najozji sodelavci, dobiva čedalje večje razsežnosti, politična podpora Bushu pa še nikoli ni bila na tako nizki točki, kot je zdaj.

34 Sovražniki Cerkve postajajo dolgočasni

Pogovor z dr. Antonom Stresom

V Sloveniji je nekaj publicistov – med njimi je dr. Miheljak –, katerih mnenje me zelo malo ali pa nič ne zanima. Zanimajo me sodbe ljudi, ki so nepristranski, medtem ko preverjeni sovražniki Cerkve postajajo vedno bolj dolgočasni.

44 Sto let Škofovih zavodov

56 Šampionske Ostroge

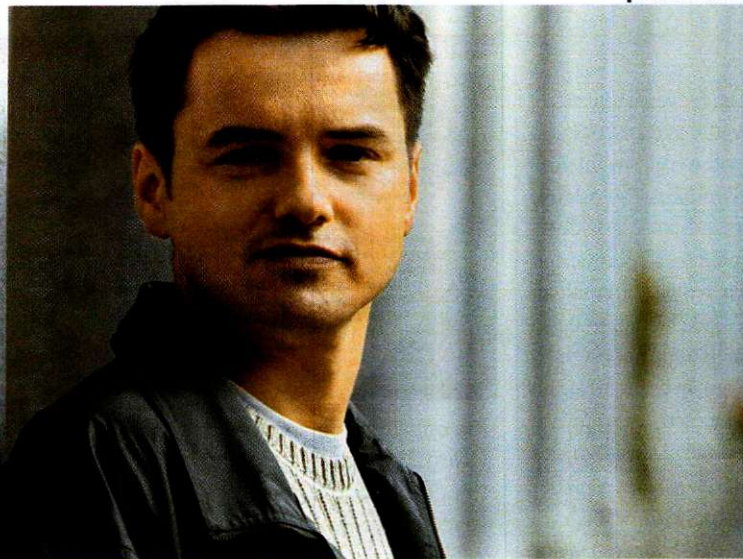

Ko so se na dan spomina na mrtve prižgale še zadnje svečke, se je v Severni Ameriki začela jubilejna, 60. sezona lige NBA.

Demokracija, p.p. 4315, Komenskega 11, 1000 Ljubljana, SI; telefon: 01-434-54-48 (uredništvo), urednik@demokracija.si; 01-434-54-63 (tajništvo), tajnistvo@demokracija.si; faks: 01-434-54-62; Glavni in odgovorni urednik: Metod Berlec; tehnični urednik: Bojan Jovan; novinarji: Vida Kocjan, Denis Vengust, Monika Maljevič, Barbara Kavtčnik, Gašper Blažič, Aleš Kocjan, Mitja Volčanšek, Gregor Drnovšek, Ana Müllner, Peter Avsenik; kolumnisti: dr. Janez Jerovšek, dr. Matej Makarovič, dr. Janko Kos, mag. Andrej Aplenc, dr. Peter Starič, dr. Ljubo Sirc, dr. Andrej Capuder, mag. Klemen Jaklič, Esad Babačić; stalni zunanji sodelavci: Igor Gošte, Miran Mihelič, Peter Colnar, Lovro Kastelic; Vera Ban (p.p. 1716); lektoriranje: Joža Gruden; fotografija: Gregor Pohleven (urednik fotografije), Reuters; skeniranje: Matej Šoper; prelom: Tone Tehovnik, Matej Šoper; realizacija: Nova orbita, d.o.o.; tisk: Ma-tisk, d.o.o., Maribor; datum natisa: dan pred izidom; izhaja vsak četrtek; cena 550 tolarjev; izdaja: Nova obzorja, d.o.o.; direktor: Andrej Lasbaher; naklada: 11.000 izvodov; TRR: 24200-9004125033, Raiffeisen Krekova banka, d. d., Maribor, poština plačana pri pošti 1102. Nenaročenih člankov in fotografij ne plačujemo in ne vračamo. Fotografija na naslovnici: fotomontaža

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 89/98) sodi tednik *Demokracija* med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %.

Naročniški oddelek: narocnine@demokracija.si; Naročniki prejmejo položnico s prvo revijo v mesecu. Odljave sprejemamo pisno do 15. v mesecu z veljavnostjo prvega v naslednjem mesecu. Letna naročnina za države članice Evropske zveze znaša 260 evrov, za druge pa 288 USD.

Kocka je padla

V začetku oktobra je vladni odbor za reforme vladi poslal predlog reform, ki bi jih morala Slovenija izvesti, če bi želela povečati gospodarsko konkurenčnost in zagotoviti trajno blaginjo. Sledili so tedni predstavljanja predlaganih reform in v začetku novembra je vladna koalicija sprejela okvir gospodarskih in socialnih reform za povečanje blagine v Sloveniji. To v praksi pomeni, da se bo vlada po sprejetju reformnih usmeritev posvetila pripravi zakonskih predlogov za njihovo izvedbo.

“Vlada je predlagani okvir reform sprejela, zavedajoč se odgovornosti, da predlaga ukrepe, ki morda v prvi fazi ne naletijo v celoti na odobravanje javnosti ali med socialnimi partnerji. Vendar bi bilo zelo neodgovorno, če bi predlagala le tiste ukrepe, za katere lahko predvideva, da bodo pozdravljeni,” je po seji vlade prejšnji teden dejal predsednik vlade Janez Janša. Vlada je tako sprejela celoten sklop 70 ukrepov, ki jih je predlagal odbor za reforme. Sem spada tudi uvedba enotne davčne stopnje, ki je v preteklih tednih najbolj razburjala slovensko javnost. Čeprav ob njej vlada dopušča možnost, da se odloči za katero drugo varianto, če kdo na podlagi izračunov predlaga boljši model, s katerim pa bi morali doseči isti cilj. Za pripravo zakonskih predlogov na davčnem in socialnem področju, ki zbuja največ pozornosti, bo na voljo slabo leto dni. Glavnina zakonov bo v parlamentarni postopek prišla predvidoma konec pomladi 2006, veljati pa naj bi začeli leta 2007. Ključni zakoni bodo torej načrtovani sočasno s ciljem, da bodo imeli poslanci pred sabo celotno sliko, ko bo šlo za težje odločitve. Sicer pa se bodo reforme uvajale postopno. Kot je dejal premier, se vlada zaveda občutljivosti nekaterih ukrepov, ki posegajo na področje socialnega dialoga, zato jih bo usklajevala s socialnimi partnerji. Pri tem pa bo poskušala čim več ukrepov vnesti v prihodnji srednjeročni socialni sporazum.

Odločitev o sprejetju predlaganih reform je bila razmeroma hitra, saj gre za pomembne reforme, ki bodo v prihodnosti oblikovale Slovenijo. Vladna koalicija je pri tem ravnala pogumno in ugriznila v kiso

jabolko, v katerega bi morala sedanja ali pa prihodnja vlada prej ali slej ugrizniti. Bolje prej kot pa potem, ko je prepozno. Slovenija potrebuje strukturne spremembe, ki jo bodo naredile dolgoročno konkurenčnejšo. Prejšnja vlada je namreč sprejela samo tisto, kar je bilo všeč javnosti, zaradi česar so Slovenijo začele dohitevati druge vzhodnoevropske tranzicijske države. Na to opozarja celo predsednik Socialnih demokratov Borut Pahor, ki večino predlaganih reformnih ukrepov v nasprotju s svojo stranko, ki je do njih bolj zadržana, podpira. V liberalni demokraciji so ob vprašanju reform razdeljeni. Večina se zaveda, da gre za reforme, ki so nujno potrebne in bi se morale začeti uvajati že za časa njihove vlade; manjši del stranke pa je do njih kritičen, čeprav ne zna predstaviti alternative. To še posebej velja za novega predsednika LDS Jelka Kacina, ki se na predsedniškem mestu še ne znajde prav dobro. Bo čez nekaj mesecev potreben še en kongres liberalne demokracije?

V vladnih strankah so bile predlagane reforme največje enotnosti deležne v Slovenski demokratični stranki, čeprav jih podpirajo tudi druge tri stranke. V javnosti se je sicer poskušalo v precejšnji meri umetno ustvariti vtis, da so v teh treh strankah do reform bolj zadržani. Še zlasti mediji, ki so naklonjeni tranzicijski leviici, so poskušali ustvariti vtis, da predlaganim reformam in predvsem enotni davčni stopnji nasprotuje finančni minister Andrej Bajuk. Seja vlade prejšnji četrtek jih je na tej točki negirala. Izjalovili so se tudi njihovi poskusi, da bi zabilili klin med Janšo in Bajuka. Zavedajo se namreč, da sta ta dva politika ključna za vlado. Pred kongresom Nove Slovenije zato poskušajo stranko čim bolj destabilizirati, temu pa nasedajo tudi nekateri njeni člani. Peterle v zadnjih dneh molči, zato pa se bolj oglašata Ljudmila Novak in Miran Kramberger, nekdanji direktor Siola, ki še razmišljata o kandidaturi za predsednika stranke. Veliko začudenje povzročajo izjave slednjega, ki pravi, da slovenska javnost Bajuka ni sprejela. Kot bi razmere v NSi razlagal kak zagrižen levičarski komentator, kot je na primer Miheljčak, ki je leta 2000 pošiljal Bajuka v Argentino. A vrnimo se k reformam. V SLS in DeSUS je nekaj pomislekov glede njih, vendar se zdi, da se tudi v teh strankah zavedajo, da se v Sloveniji mora nekaj spremeniti. Vse stranke pa se zavedajo, da je treba poskrbeti, da se socialni položaj posameznih skupin prebivalstva ne bo poslabšal, ampak dolgoročno izboljšal.

Z odločitvijo vlade prejšnji teden je Slovenija stopila na pot reform, ki ne bo niti preprosta niti lahka, je pa nujna, če želi slovenski narod izkoristiti potencialne, ki jih ima. Sreča je namreč na strani pogumnih ...

Metod Berlec

Z odločitvijo vlade prejšnji teden je Slovenija stopila na pot reform, ki ne bo niti preprosta niti lahka, je pa nujna, če želi slovenski narod izkoristiti potencialne, ki jih ima. Sreča je namreč na strani pogumnih ...

Dekret

Odkar se je Cerkev na Slovenskem začela spet dejavnije vključevati v slovensko javno življenje, so t. i. levi strokovnjaki in intelektualci znova čisto besni in penasti. Poslanec LDS Aleš Gulič je tako zadnjič v TV-klubu rekel, da je to, da bo policija s spremembo zakona o policiji dobila svojega župnika ali kaplana, čisti nesmisel. Rekel je, da policisti tako kot vsi drugi državljani delajo osem ur na dan in pet dni na teden, in če gredo lahko vsi drugi delavci k maši v času, ko so prosti, bi lahko šli tudi oni. Neodvisni strokovnjak s FDV Aleš Crnić (poudarek je seveda na neodvisni, kajti na FDV se radi kitijo s takšnimi nazivi, čeprav so seveda daleč od tega) je dodal, da se Cerkev v zadnjem času nasploh preveč oglašala in s tem krši člen ustave, ki pravi, da sta Cerkev in država ločeni. Pri tem ga seveda ni zanimalo pojasnilo Ivana Štuhec, da ima policija pač tudi takšne enote, ki so več dni izolirane od drugega sveta, in pojasnilo Draga Čeparja, da ima slovenska ustava poleg člena, ki govori o ločenosti države in Cerkve, še druge člene, na primer tistega, ki govori o tem, da je država svojim državljanom dolžna omogočiti izkazovanje njihove vere. Gulič in Crnić pa sta kot pokvarjeni plošči še naprej trobila svoje, sveto prepričana, da imata prav.

Takšna ignoranca naših postkomunistov (to so tisti, ki so kot naš nekdanji predsednik zamrznili svoje partijske knjižice, danes pa so bodisi demokrati, bodisi neodvisni) je seveda razumljiva, kajti slednji so še od Kardelja naprej prepričani, da je vera le opij za ljudstvo in da je najboljši kristjan mrtev kristjan. V skladu s tem ga je seveda treba čimbolj potisniti za cerkvene zidove, ga sleči praktično do nazga in mu strogo zabičati, da ne sme ziniti niti a. Če kateri teh navodil ne upošteva, so lahko kazni zelo hude. V najboljšem primeru je treba takšno osebo neslišno zasledovati in izsiljevati, v skrajnem primeru pa se lahko pripelje tudi v prelepe prostore naše preljube Udbe, kjer ji nato posebej za to usposobljene osebe (tovariš Ribičič in kompanija) po posebnem postopku izbijejo iz glave vse takšne in drugačne neumnosti.

Vse to seveda v skladu z višjimi interesi samoupravljanja in socializma, zato bi morala Gulič in Crnić resno razmisliti o tem, da bi v zakonski postopek vložila spremembe zakona o verskih skupnostih. Slednjega bi lahko spremenili tako, da se bodo lahko cerkveni predstavniki oglašali le takrat, ko jim bo to s posebnim dekretom dovolil poslanski klub LDS ali njegova poslanka Majda Širca. Država bi bila rešena, socializem pa tudi.

Aleš Kocjan

h-umor

diktafon

"Ta odločitev nima mojega soglasja."

(Koroški deželni glavar Jörg Haider protestira proti 'samovoljnemu' postavljanju dvojezičnih tabel.)

"Jaz nimam nobenega sefa, jaz imam svoj sef v ženini denarnici."

(Nekdanji direktor policije Marko Pogorevc varovanje svojega premoženja zaupa svoji boljši polovici.)

"So tehnokrati, politikov je malo, več je politikantov, največ diletantov."

(Dr. Peter Kraljič je strokovno razdelil slovenske politike.)

"Ne bi rekel, da smo ravno pijani, samo zrelaksirani."

(Frank iz skupine Fun Lovin' Criminals razlaga, kakšen učinek ima nekaj kozarčkov te-kile pred nastopom.)

"Vlada želi doseči vitkost države na račun hujšanja državljanov s podpovprečnimi dohodki."

(Nekdanji minister za zdravje Dušan Keber je zaskrbljen zaradi vladne shujševalne kure. Le kje je bila njegova zaskrbljenost v prejšnjih letih?)

"Slogan 'Žoga je najboljša droga' je najbolj blesava zadeva, kar sem jih kadarkoli slišal."

(Milan Slana ni navdušen nad tem, da bi šel s športom nad drogo. Tudi v športu je namreč preveč opojnih substanc.)

"K temu malo pripomore rokersko življenje, sem pa tudi po naravi malce hripava."

(Pevka Neisha razlaga, od kod izvira njen raskavi glas.)

"Opozicija zganja veliko hrupa za nič, dela iz muhe slona in nagaja tam, kjer res ne bi bilo treba in kjer nihče od tega ne bo imel nobene koristi."

(Minister za javno upravo Gregor Virant bi svojim kritikom navil ušesa.)

"Nagrade so režiserju kot desert za gurmane."

(Režiser Mitja Novljan zaradi nagrad uživa sladko življenje.)

"Demonstracije so bile takrat in leta 2001. Očitno so potrebne vsakih nekaj let."

(Predsednik študentske organizacije Slovenije Miha Ulčar meni, da morajo študentje vsake toliko časa malo podkuriti, da politiki ne pozabijo nanje.)

"Velikokrat se mi je zgodilo, da me ljudje, potem ko sem jim pomagal iz brezen samote, ignorirajo, da ne rečem prezirajo."

(Psihiater Jože Felc že ve, kaj pomeni pregovor, da je dobrotla sirota.)

Diplomacija potrebuje nove obraze

Za slovenske veleposlanike, to je najvišje predstavnike Slovenije v državah, v katerih ima Slovenija svoje veleposlaništva, prihajajo novi ljudje. Do sprememb bo prišlo na najbolj izpostavljenih mestih, kot so Srbija in Črna gora, Hrvaška in Italija. V Srbijo in Črno goro odhaja Miroslav Luci. Nekdanji poslanec, zaposlen v kabinetu predsednika vlade, bo na veleposlaniškem mestu

v Beogradu zamenjal doslej prvega in edinega veleposlanika v tej državi Boruta Šukljeta. Ob zadnjih trenjih, ki jih je izzval predsednik države Janez Drnovšek s svojimi predlogi za rešitev kosovskega vprašanja, ga gotovo ne čaka lahka naloga, saj bo moral poskrbeti za čim bolj prijateljsko ozračje v državi, s katero imamo eno največjih gospodarskih menjav. Verjetno še težja naloga pa čaka Milana Orožna Adamiča, ki se seli v vroči Zagreb. Tam bo zamenjal Petra Bekeša, veleposlanika iz vrst Socialnih demokratov. Bekeš je vodil veleposlaništvo v težkem času, saj je bil velikokrat najbolj izpostavljen član, ko je prihajalo do incidentov med obema državama. Bekeševo zamenjavo so del opozicije in nekateri mediji seveda takoj označili kot politično, vendar je to trditev zanikal Bekeš sam, saj je dobil ponudbo, ki

je po njegovih besedah ni mogel odbiti. Milan Orožen Adamič sicer nima diplomatskih izkušenj, spada pa v skupino ljudi, ki jim predsednik vlade Janez Janša zelo zaupa in verjetno računa, da bo novemu veleposlaniku uspelo izboljšati stike med državama in vladama. Vsekakor pa tudi zanj velja, da se ne podaja na prijetno delovno mesto. Poleg omenjenih dveh bodo novi veleposlaniki postali še Andrej Capuder v Italiji, Avguštin Vivod v Argentini in Nataša Vodušek v Bosni in Hercegovini. T. i. karierni diplomati, ki so združeni v sindikatu, se vedno pritožujejo nad tem, da je veliko imenovanj na mesta veleposlanikov političnih, zato bi vendarle veljalo najti konsenz o imenovanjih tako znotraj vlade kot s sindikatom kariernih diplomatov. G. D.

Veleposlanik v Republiki Hrvaški bo postal Milan Orožen Adamič. Želimo si, da bi pomembno pripomogel k ureditvi odnosov med obema državama.

modrosti tedna

“Liberalizma v klasičnem in pozitivnem pomenu v Sloveniji ni. Liberalizem, ki se je pri nas razvil, je v veliki meri pomešan z ideologijo marksizma in zaradi tega tudi teh osnovnih principov, ki so značilni za liberalno družbo, ne spoštuje (pluralnost).”

(Teolog dr. Anton Jamnik)

“Tisti, ki nasprotujejo vladi zgolj zato, ker ni njihova ali ker bi z reformami izgubili privilegije, v teh dneh politizirajo in počez napadajo vse, ki so kakor koli naklonjeni reformam. S takšnih politikantskih stališč se je del opozicijskih falzetov in njihovih medijskih zvočnikov lotil Šturmovega predloga zakona o verskih skupnostih in popljuval izjavo Komisije Pravičnost in mir o potrebnosti gospodarskih reform in pravični razdelitvi njenih bremen na vse državljane.”

(Teolog dr. Drago K. Ocvirk)

Odslej z javnimi razpisi

Predsednik uprave Petrola Janez Lotrič je tik pred prazniki odstopil s položaja, ki ga je zasedal od leta 1998, podjetje pa bo zapustil do konca novembra. Odločitev je Lotrič sprejel “po tehtnem premisleku, da bi s tem zagotovil poenoteno videnje razvoja in nadaljnje uspešno poslovanje Petrola”. Lotričevo mesto bodo, kot so prejšnji teden sklenili člani nadzornega sveta (NS), v nasprotju s prvotnimi napovedmi oddali z javnim razpisom. Predlog zanj je podal predsednik NS Jože Zagožen, člani pa so se strinjali, da je to najprimernejša oblika iskanja novega vodstva. Javni razpis bo tako omogočil večjo preglednost in demokratičnost postopka, je zdaj prepričan Zagožen, čeprav je v tako kratkem času težko poiskati primerne kandidata za tako pomembno mesto, je dejal pred-

sednik nadzornega sveta. Da so javni razpisi za vodstvene položaje najpomembnejših podjetij v državi velik zalogaj, dokazuje primer Družbe za avtoceste RS (DARS).

Janez Lotrič se poslavlja iz Petrola, njegov naslednik pa bo zaradi preglednosti in demokratičnosti izbran na javnem razpisu.

Nadzorni svet družbe je v ponedeljek pripravil predloga za dva nova člana uprave, ki bosta pristojna za vzdrževanje ter za graditev in obnovo avtocest, ponovljeni razpis za namestnika predsednika uprave Rajka Siročiča pa ni bil uspešen; DARS namestnika vladi za vršilca dolžnosti predlagati Stanislava Debeljaka. Omenjeni težavni in dolgotrajni postopki pa vendarle kažejo na spremembo trenda samovoljnega kadrovanja, značilnega za obdobje vlad LDS. M. V.

Čebulj se mora opravičiti

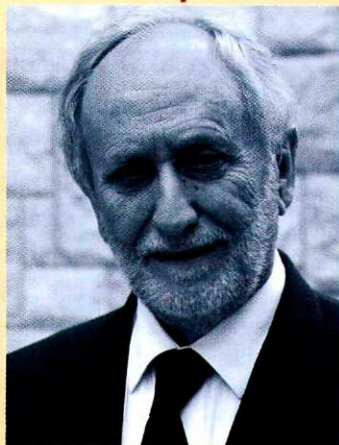
V Demokraciji smo že pred časom poročali o tožbi, ki jo je zoper župana občine Cerklje na Gorenjskem in nekdanjega poslanca Franca Čebulja sprožil nekdanji vodja oddelka za turizem na isti občini Dejan Podgoršek. Tožba je zdaj končana, končala pa se je s poravnavo. Začelo se je leta 2003, ko so nekateri mediji objavili pismo, v katerem je Čebulj Pod-

Čebulj se mora opravičiti in plačati 300.000 tolarjev odškodnine.

gorška, s katerim sta se na občini razšla že prej, obtožil, da je plačanec in vohun Slovenske demokratske stranke. Na podlagi tega zapisa je Podgoršek januarja lani na sodišče vložil tožbo zaradi obrekovanja in blatenja dobrega imena in od Čebulja zahteval opravičilo in simbolično odškodnino. Čebulj se na sodišču dolgo časa ni pojavil. Svojo odsotnost je vselej opravičeval z obrazložitvijo, da je bolan, ko pa se je pred nedavnim le udeležil glavne obravnave, je Podgoršku ponudil zunaj sodno poravnavo. Podgoršek je poravnavo sprejel, po njej pa se mora zdaj Čebulj Podgor-

šku opravičiti za neresnične navedbe in mu poleg tega plačati še 300.000 tolarjev odškodnine. Podgoršek pravi, da je tožbo vložil predvsem zato, da je ustavil Čebuljevo gonjo proti sebi, z njenim razpletom pa je seveda zadovoljen. “Razplet sodbe je dokaz, da ljudje nikoli ne smejo dovoliti, da župani (ali poslanci) počnejo, kar hočejo, da ustrahujejo ljudi, jih izsiljujejo in jih šikanirajo, če le-ti niso popolno soglasni z njimi. Ni namreč redkost po slovenskih občinah, da župani s pozicije moči napadajo svoje občane, če se z njimi ne strinjajo. S tem strahom se ljudje v normalni demokratični državi ne bi smeli soočati,” pravi Podgoršek. A. K.

Neuskklajenost zamejstva

Etnične manjšine se skoraj vedno navezujejo na jezikovno, kulturno, ekonomsko in ne nazadnje na politično (nacionalni interes) popkovino z matično državo. Vsaj tako je s tujimi manjšinami pri nas, katerim priznavamo njihovo nacionalno identiteto. Le-te so občutljive na izzive, ki prihajajo iz domovine in iz "mačehovske" pokroviteljice. Tak je bil odziv italijanske manjšine pri nas in italijanskih državnikov v primeru Janševega govora v Portorožu. O tem sem že pisal. Hotel sem le spomniti, kako sinhrono delujejo manjšine pri nas, kadar gre za nacionalne interese njihove matične države. Da jim pri nas še pomagajo nekateri ideološki krogi, ki ne prenesejo drugačnega vetra v jadrih nove slovenske vlade, zadeve še zastruje v našo škodo.

Pri slovenskih manjšinah v sosednjih državah je trend drugačen. V času enoumja v Jugoslaviji skoraj ni bilo manjšinskih problemov, ki bi burili duhove v odnosih med sosedi. Naše manjšine je matica sicer pogojno podpirala, pomembnih političnih pretresov in stikov s sosedi pa zaradi delovanja manjšin ni bilo. Zakaj je danes, odkar nastopa nova strategija do naših manjšin, politično morje ta-

Neuskklajenost zamejstva z vlado ne bo pripomogla k uveljavitvi pravic manjšin.

ko razburkano? Znano je, da je v času enoumja matica podpirala le ideološko pravoveren del manjšine in ta je bila pokorna tudi vsem dvostranskim dogovorom med matico in "mačehovsko" pokroviteljico. V tistih časih se ni nikoli pojavilo vprašanje avtonomnega političnega delovanja naše manjšine (razen povojne SDZ in njene naslednice SSK, ki pa jima ni moglo uspeti brez podpore matice, ki je podpirala le levo

italijansko gibanje in vanj silila naše rojake) in zato tudi pri večinskem narodu ni bila zaznavna bojazen pred delovanjem manjšine v prid lastnega nacionalnega interesa. Zamejci smo imeli folklorno funkcijo, ki je bila všečna le delu manjšine in njenega vodstva, ki je bilo naklonjeno takratni politiki matice in je pri tem imelo tudi znatno ekonom-

sko korist od obeh strani. Tudi za velik del politikov večinskega naroda je bilo tako stanje optimalno, saj so lahko razpolagali z glasovi manjšine, ki so bili načrtno podarjeni ideološko sorodnim italijanskim strankam, ker pač na političnem prizorišču ni bilo resnega antagonizma s slovenskim predznakom.

Danes se pojavljajo v manjšinskih vodah valovi nesoglasja in kritičnosti do politike nove slovenske vlade v zvezi z zamejstvom, in to prav pri tistih lobijih, ki so v preteklosti lagodno ribarili na račun ideologije in v škodo našega nacionalnega interesa. Čeprav je nova strategija do naših manjšin obetavna, se vseeno vnaša slabo razpoloženje med zamejce z odkritimi potezami neskladnosti

(npr. SLOMAK) z novo politiko slovenske vlade, ki si prizadeva, da bi naše manjšine končno bile tudi ustrezen politični dejavnik. Veljaki naše manjšine ne bi smeli prezreti, da neuskklajenost s potezami nove slovenske vlade pa tudi trmasto zavračanje skupnega slovenskega nadideološkega političnega predstavnitva ne bosta pripomogla k uveljavitvi pravic, ki jih jalovo in brez prave podpore zahtevamo že ves povojni čas.

Pavel Ferluga

Sindikalni boj in politika

V času, ko je nastajal ta zapis, še ni bilo znano, ali se je 1.250 zaposlenih na Slovenskih železnicah odločilo za dveurno opozorilno stavko ali ne. Glede na dogodke zadnjih dni pa je jasno, da je stavka čedalje verjetnejša. Ne glede na odločitev zaposlenih v dejavnosti infrastrukture je vredno opozoriti na več stvari. V vodstvu nekaterih železničarskih sin-

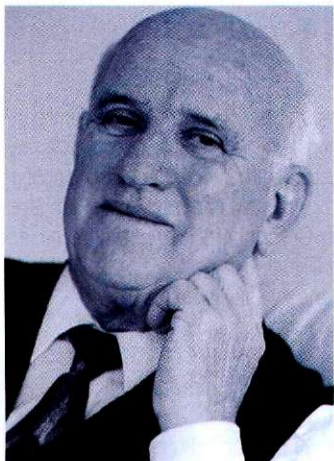
dom Šenkšiem, človekom, ki vse to spodbuja, takrat, ko je v vodstvu železnic prihajalo do velikih kršitev, ko so v javnost curljale informacije o ponarejenih diplomah, o zapravljanju denarja posameznikov, o zaposlovanju na podlagi političnih in ne strokovnih kriterijev in še in še. Ko smo mediji odkrivali podatke o milijonskih honorarjih za nekakšne sveto-

Stavka nekaterih železničarjev je po meri nekdanje vladajoče elite.

dikatov nimajo prav, ko bijejo "sindikalni" boj na podlagi političnih motivov nekdanje oblastne sestave. Stavka oziroma zaprtje prog, če se izzimo bolj preprosto, bo najbolj škodilo zaposlenim. Železnice se namreč že vsa leta spopadajo z izgubami, število prepeljanih potnikov je čedalje manjše. Z zgraditvijo avtocestnega križa se bo še naprej zmanjševal tovor, prepeljan po železnici. Železničarji imajo nizke plače pa tudi bonitete in ugodnosti so daleč od tistih, kakršnih so bili že deležni. Stavkati samo zato, ker želi novo vodstvo popraviti obstoječo železniško zakonodajo, kakršno je sprejela prejšnja oblast in v praksi ni niti zaživela, je precedens brez primere. Nenavadno je, da manj kot desetina zaposlenih

valce nekdanjega generalnega direktorja železnic, Šenkšiša in njegovih ni bilo nikjer. Kaj so prinesli ti svetovalci? Nič. Nemara pa le? Na primer uradno boljše poslovne izide, ki so nastali na podlagi odprodaje premoženja, ne pa zaradi izboljšanja poslovanja. To je bil rezultat. Ker je danes drugače, ker si novo vodstvo prizadeva za izboljšanje razmer na vseh ravneh, za boljšo zakonodajo, mu je treba seveda spodžagati vejo. Tudi s sindikalnim bojem, kar je sicer legitimen način, vendar v tem primeru škodljiv predvsem za zaposlene na železnicah. Rezultati kvazisindikalnega boja s političnim pridihom nekdanje oblastne elite se bodo pokazali predvsem pri njihovem standardu. Zato se je vredno zamisliti nad tem, ali je vsak sindikalni boj res boj za pravice zaposlenih. Vodje namreč zastopajo pravice tistih, ki so jih izvolili. Vendar imajo tudi obveznosti. Žal pa je pri nas še vedno tako, da se t. i. veliki borci za pravice po vetru, ki ga naredijo, umaknejo na bolje. Delavci pa ostajajo na istem ali se jim godi še slabše. Vredno se je torej zamisliti tudi nad tem in pretrgati agonijo, ki slovenske železničarje bolj kot v boljše življenje peha v prihodnost, v kateri zanje ne bo veliko prostora.

Vida Kocjan

Dr. Janez Jerovšek

Sodobne družbe in sodobne organizacije predstavljajo odprte sisteme. Zanje je značilno, da so odprti za vse informacije in izzive, ki prihajajo od zunaj ali od znotraj. Prednost takih odprtih sistemov je, da so zelo prožni in so se sposobni hitro prilagajati na vse šoke in nevarnosti, ki prihajajo od zunaj. V nasprotju z odprtimi sistemi se zaprti branijo pred šoki in izzivi, ki prihajajo od zunaj, in se čutijo ogroženi pred njimi. Zato so okorni in težko prilagodljivi. Socialistični sistemi so predstavljali najizrazitejše zaprte sisteme in so zaradi te zaprtosti postali tako slabo prilagodljivi, da so na koncu propadli.

Skrivnosti na nacionalki

V čim bolj tekmovalnem sistemu organizacija deluje, tem večja je njena potreba po odprtosti. Zato imajo monopolne organizacije težnjo po zapiranju v upanju, da se bodo tako ubranile pred zunanjo nevarnostjo.

RTV Slovenija ni več povsem monopolna organizacija, saj se sooča s konkurenco zasebnih televizij. Pred njimi pa ohranja določeno monopolno prednost, saj dobi samo iz naročnine 12 milijard tolarjev, ki jih zasebne televizije ne dobijo. V boju s konkurenco želi svojo prednost ohraniti tako, da se notranje zapira. Eden od instrumentov tega zapiranja je sklep generalnega direktorja Aleksa Štakula o poslovni skrivnosti. S tem sklepom, ki ima kar 19 členov, je generalni direktor celotno dejavnost RTV razglasil za poslovno skrivnost. Tako so po tem sklepu poslovna skrivnost tržni in finančni položaj zavoda, dolgovi, terjatve, likvidnost, investicije, elaborati, projektne rešitve, skice, računalniške aplikacije, plače in razni drugi podatki, skratka – vse.

Takšna zaprtost zavoda in razglašanje njegove dejavnosti za poslovno skrivnost ni samo v nasprotju z moderno organizacijsko teorijo in prakso delovanja delovnih organizacij, temveč tudi z naravo in konceptom zavoda kot odprte in javne ustanove, ki ne sme ničesar skrivati pred tisto javnostjo, kateri služi in jo ta tudi vzdržuje.

Praktično ta prepoved deluje tako, da člani nadzornega odbora ne morejo dobiti ustreznih podatkov n. pr. o delovanju marketinga, da je analiza poslovanja RTV, ki jo je izdelala nemška organizacija Atkearnej, poslovna skrivnost in je članu nadzornega odbora dana kot

poslovna skrivnost, kar mora potrditi s posebnim podpisom, zato podatkov ne more posredovati javnosti. Prav tako so poslovna skrivnost stroški neke oddaje, s katerimi član nadzornega odbora ne more javno razpolagati. Velika skrivnost je tudi prodaja delnic Eutelsata, čeprav so časniki, kot so Žurnal, Finance in Delo, o tem javno pisali. Tajne so tudi plače, čeprav so z zakonom o javnih uslužbencih javne in čeprav je moral generalni direktor svojo plačo, ki je višja, kot jo ima predsednik vlade, na poziv pooblaščenca za dostop do informacij javnega značaja razglasiti za javno. Iz teh razlogov posamezni člani nadzornega odbora niso hoteli podpisati posebne izjave o tajnosti podatkov, če so jih dobili v roke, ker je bilo to zanje ponižujoče.

Ne gre pa samo za to, da je opisani sklep o poslovni skrivnosti zunaj časa in prostora, saj RTV izdeluje program, ki je javen, ne pa visoko sofisticiranih elektronskih in povsem inovativnih proizvodov, ki jih celo multinacionalke lahko zaščitijo le za nekaj let, temveč gre za

oseb in jim ne izročajo listin poslovne skrivnosti in ne dajejo na vpogled oziroma jim ne omogočajo, da pridejo do takih podatkov, listin in predmetov." Nadalje zaposleni lahko objavljajo članke in razprave, ki so opredeljene kot poslovna skrivnost, le v soglasju z generalnim direktorjem. Poslovna skrivnost pa je praktično celotna dejavnost zavoda RTV. Če zaposleni izda poslovno skrivnost, je generalni direktor Aleks Štakul predvidel ukrep prenehanja delovnega razmerja, če pa to storijo člani organov upravljanja in nadzovanja, je zanje predvidel izključitev.

Generalni direktor Aleks Štakul se je pri pisanju sklepa o poslovni skrivnosti skliceval na 35. člen statuta. V tem členu nismo našli ničesar konkretnega, kar ta sklep legitimira. Tudi noben organ upravljanja ga ni potrdil. Ne glede na to je njegova legitimnost majhna ali nična, ima le zastraševalno vlogo, s katero se najvišje vodstvo brani ali zapira pred kritiko. Za člane upravljanja in nadzovanja pa je takšen sklep nelegitimen, ker so

Takšna zaprtost zavoda in razglašanje njegove dejavnosti za poslovno skrivnost ni samo v nasprotju z moderno organizacijsko teorijo in prakso delovanja delovnih organizacij, temveč tudi v nasprotju z naravo in konceptom zavoda kot odprte in javne ustanove, ki ne sme ničesar skrivati pred tisto javnostjo, kateri služi in jo ta tudi vzdržuje.

to, da je sklep o poslovni skrivnosti napisan in posredovan tako, kot bi živeli v policijski državi. Naj to ilustriramo s 13. členom tega nesmiselnega pravilnika. "Lojalnost zavodu zavezuje zaposlene k poklicni molčečnosti, da ne sporočajo nepooblaščenim osebam podatkov poslovne skrivnosti, o njih ne govorijo zunaj zavoda ali v zavodu ob prisotnosti nepooblaščenih

imenovani od zunaj, s strani javnosti in odgovarjajo tej javnosti, ne pa generalnemu direktorju.

Tudi iz tega razloga novi zakon o RTV Slovenija vzpodbuja organizacijsko prenovo, ki bo odpihnila takšne nesmiselne prepovedi pod pretvezo poslovne skrivnosti. Mandat generalnemu direktorju, ki je nosilec takšnega sklepa o poslovnih skrivnostih, pa se tudi izteka.

Premogovnik Velenje in golf

Premogovnik Velenje je družba v večinski lasti državnega Holdinga slovenskih elektrarn (HSE) in se ukvarja s pridobivanjem lignita.

Vso njegovo proizvodnjo odkupi Termoelektrarna Šoštanj (TEŠ), ki lignit uporablja za pridobivanje električne energije in toplote. Ta čas premogovnik sprejema dolgoročni razvojni načrt, ki naj bi družbi zagotovil delovanje vse do leta 2040. Premogovnik ima na svojem pridobivalnem prostoru v Šaleški dolini še okoli 150 milijonov ton bilančnih zalog premoga. Od tega bi jih bilo mogoče v prihodnosti dejansko izkupati še okoli 100 do 110 milijonov ton. Prvi pogoj za nadaljnje delovanje in izkoristek vseh teh zalog je zgraditev bloka 6 v šoštanjski termoelektrani. To ne bi samo zagotovilo dolgoročne ohranitve proizvodnje premoga, temveč bi tudi omogočilo boljši energetski izkoristek premoga za električno energijo. Načrtovano je, da bi naslednjih deset let premogovnik nakopal 4 milijone ton

premoga letno. Kasneje naj bi se obseg izkopa postopoma zmanjševal do 2 milijonov ton v letu 2040.

Obdobje postopnega zmanjševanja proizvodnje naj bi premogovnik izkoristil za kadrovske prestrukturiranje oziroma za postopno zmanjševanje števila zaposlenih v temeljni dejavnosti pridobivanja premoga ter za nadomeščanje teh delovnih mest z novimi v drugih dejavnostih. Pri velenjskem premogovniku gre za inovativen pristop k prestrukturiranju rudarske regije. Preobrazba namreč poteka že v času obratovanja oziroma pridobivanja premoga in ne tako kot v drugih primerih po svetu, ko je morala vsa bremena prestrukturiranja regij prevzeti država. V naslednjih letih tako načrtujejo vsakoletno 4-odstotno rast produktivnosti. Ta čas je v Premogovniku Ve-

lenje zaposlenih 1.966 oseb in še 976 oseb v invalidskem podjetju HTZ, skupno je torej 2.942 zaposlenih. Do leta 2014 naj bi se skupno število zaposlenih zmanjšalo na 2.067, od tega naj bi bilo 1.367 zaposlenih neposredno v premogovniku in 700 v invalidskem podjetju.

Kot smo že zapisali, namerava premogovnik razvijati nove programe. Eden izmed njih je tudi turizem. V sklopu turističnega programa so tako začeli pripravljati načrte za igrišče za golf in konjeniški program, t. i. Kavbojsko

mesto, ki naj bi ju realizirali s tujimi partnerji. Graditev igrišča za golf pa je precej problematična, ker bi močno posegla v krajinski park ob Velenjskem jezeru. Gre za območje izredne naravne raznolikosti, ki ga naseljujejo številne ogrožene živalske in rastlinske vrste. Površina krajinskega parka že sedaj ni velika in v bližini je že tako ali tako veliko rekreacijskih in drugih dejavnosti. Zato bi vsak dodaten poseg na to območje, še posebej tako velik, kot je graditev igrišča za golf, skoraj povsem razvrednotil veliko naravno bogastvo, s katerim se ponaša ta predel. Projekt še dodatno postavlja pod vprašaj dejstvo, da bi igrišče za golf v veliki meri ležalo tik ob javnih rekreacijskih površinah, delno pa bi jih celo zavzelo. Težko verjamemo, da bi lahko javne površine, namenjene najširšim množicam, in ekskluzivno igrišče za golf, namenjeno premožnejšim posameznikom, sodili skupaj. **D. V.**

Igrišče za golf bi lahko uničilo krajinski park ob jezeru.

Gaspari podprl predlog reform

V Sloveniji se po napovedih Banke Slovenije obdobje trendnega zniževanja inflacije pri doseženi ravni okoli 2,5 odstotka letos končuje. Država bo dosegala uravnoteženo gospodarsko rast, ki bo letos znašala 4,1, v prihodnjih dveh letih pa 3,8 odstotka.

Guverner Banke Slovenije Mitja Gaspari je na ponedeljkovi tiskovni konferenci opozoril na to, da bi bilo lahko nadaljevanje podobne rasti dinamike plač, kakršna je v zadnjih mesecih, eden od elementov tveganj za doseganje stabilne rasti cen in dobre gospodarske rasti. Ob predstavitvi poročila o denarni politiki in napovedi Banke Slovenije za prihodnji dve leti pa je dejal, da je verjetnost, da bi Slovenija letos izpolnila vse maastrichtske kriterije, velika. Zastojanje za inflacijskim konvergenčnim kriterijem se je močno zmanjšalo, in če ne bo posebnih, ta čas nepredvidljivih dogodkov, predvsem na področju gibanja cen nafte, je zelo verjetno, da bi cilj dosegli ob koncu letošnjega leta. Po-

membno je še dejstvo, da na nobenem od pomembnejših makroekonomskih področjih ni prihajalo do pritiska ali povečanja neravnotežij, ki bi zmanjševala stabilnost zniževanja dinamike cen. "Plačilna bilanca je v sorazmerno stabilnem ravnotežju, kar dokazuje, da je bil izbrani centralni tečaj ob vstopu Slovenije v mehanizem ERM II pravilen," je dejal Gaspari. Inflacija se bo po na-

povedih osrednje banke v zadnjem četrtletju letos še nekoliko dvignila in v povprečju leta dosegla raven 2,6 odstotka. Prihodnje leto naj bi v povprečju prav tako znašala 2,6 odstotka, v letu 2007 pa naj bi se znižala na okoli 2,4 odstotka. Tveganje po Gasparijevih navedbah predstavlja še vprašanje obnavljajoče se hitrejši gospodarske rasti in rasti domačega trošenja, predvsem prebival-

stva. To bi skupaj z dinamično kreditno rastjo v bankah pomenilo pritisk na večjo inflacijska pričakovanja. Sicer pa pričakujejo še naprej visoko rast domače porabe. Glede okvira reform, ki ga je sprejela vlada, pa je Gaspari dejal, da podpirajo dejavnosti, ki bodo zniževale javnofinančne odhodke. "Temeljni namen reform je poleg dviga življenjskega standarda in učinkovitosti gospodarstva tudi, da se izpolnijo kriteriji, ki jih zahteva pakt o stabilnosti in rasti za članice evroobmočja, kamor želimo vstopiti. Ta čas je gospodarska klima razmeroma ugodna in je idealna priložnost, da se z razmeroma manjšimi negativnimi posledicami doseže večje javnofinančno ravnotežje, čeprav obstoječe ni med slabšimi v EU," je še dejal in opozoril, da bi se bilo v pripravi reform treba izogniti temu, da bi prišlo do psihoze v gospodarstvu, ki bi zniževala zaupanje v prihodnja gibanja in s tem zavirala trošenje. Nekaj podobnega se je namreč zgodilo v Nemčiji v zadnjih dveh letih. O enotni davčni stopnji pa je dejal, da je za doseg optimalnih ciljev verjetno več možnosti. **V. K.**

Svet Banke Slovenije in guverner Mitja Gaspari podpirata vlado.

Upor kontinuitete?

Marjan Erhatic ni več pomočnik direktorja kriminalistične policije. Tako je v začetku novembra sklenila disciplinska komisija, ki je Erhatic razrešila in ga prerazporedila na nižje delovno mesto, po neuradnih podatkih pa naj bi bil izgubil tudi naziv policijskega svetnika. Vzrok za razrešitev naj bi bilo razvpito odprto pismo, v katerem je razkril precej umazanih podrobnosti v zvezi s primerom Ribičič in novinarko Pop TV Damjano Seme. Erhatic je v svojem javnem pismu konec julija letos zapisal, da je parlamentarna komisija za nadzor tajnih služb doslej nekajkrat presegla pristojnosti, ki so omejene na politični nadzor nad policijo, slednja pa naj bi bila nekritično "servilna" do komisije. S postavljanjem retoričnih vprašanj v pismu pa je razkril, kaj še piše v spornem tajnem magnetogramu seje komisije, ko so poslanci razpravljali o delu novinarjev. Poleg tega je dal v pismu vedeti, da je minister Mate odredil "objavo ovadbe zaradi kaznivega dejanja genocida zoper domnevnega osumljenca", to je Mitjo Ribičiča.

Nezakonita razrešitev?

A kot kaže, razrešitev Marjana Erhatic, ki je že napovedal, da se bo proti odločitvi disciplinske komisije bojeval z vsemi pravnimi sredstvi, ne bo preprosta. Takoj po odločbi komisije je bilo mogoče slišati mnenja pravnikov, na primer dr. Erika Kerševana s pravne fakultete, da je Erhaticeva razrešitev dejansko protizakonita, saj po sedaj veljavnem zakonu o policiji nekomu, ki naj bi bil škodoval ugledu policije, disciplinska komisija lahko samo prekine delovno razmerje. Poleg tega pa naj bi bila pri postopku razrešitve javnost izključena, kar naj bi bilo v nasprotju z zakonom o javnih uslužbencih in pravnem postopku. Po mnenju dr. Kerševana bi bil sklep komisije nezakonit, če bi bila javnost v nasprotju z določbami zakona izključena. Glede na precejšnjo politično obarvanost primera pa je mogoče pričakovati, da bo v prihodnjih tednih v javnosti vse več ugibanj o morebitni Erhaticevi politični oporečnosti, saj naj bi bil za sedanjo oblast sporen že zaradi vloge v aferi Depala vas, zaradi česar naj bi bili po poročanju Pop TV že pred začetkom disciplinskega postopka pripravili zanj novo delovno mesto v Postojni. Prav zaradi afere Depala vas nekateri povezujejo Erhaticovo razrešitev z napovedano odpravo komisije za preprečevanje korupcije, ki jo vodi Drago Kos.

Sporno kadrovanje v državni upravi

Ali bo opozicija izkoristila primer Erhatic za obtožbe, da vladajoča koalicija izvaja negativno kadrovske selekcije in odstranjuje politično neprimerne ljudi iz javnih služb, seveda ni več vprašanje. Skupina 32 poslancev iz vrst LDS in SD je tako nedavno zahtevala ustavno presojo drugega člana novele zakona o državni upravi, ki se nanaša na zastopanje ministrov v državnem zboru – slednje naj bi odslej zastopali tudi direktorji direktoriatov posameznih ministrstev. Opozicija je namreč že na začetku mandata nove vlade ostro nasprotovala spremembam zakonodaje, ki ureja področje državne uprave in javnih uslužbencev, češ da bodo spremembe zakona omogočile predvsem politično kadrovanje na mesta, kjer bi morala imeti strokovna usposobljenost prednost pred politično lojalnostjo. Seveda se napovedi o političnem kadrovanju doslej niso uresničile, jasno pa je, da je državna uprava še vedno preprejena s kadri, ki jih je od leta 1992 do 2004 postavljala LDS.

Previdno pri novih veleposlanikih

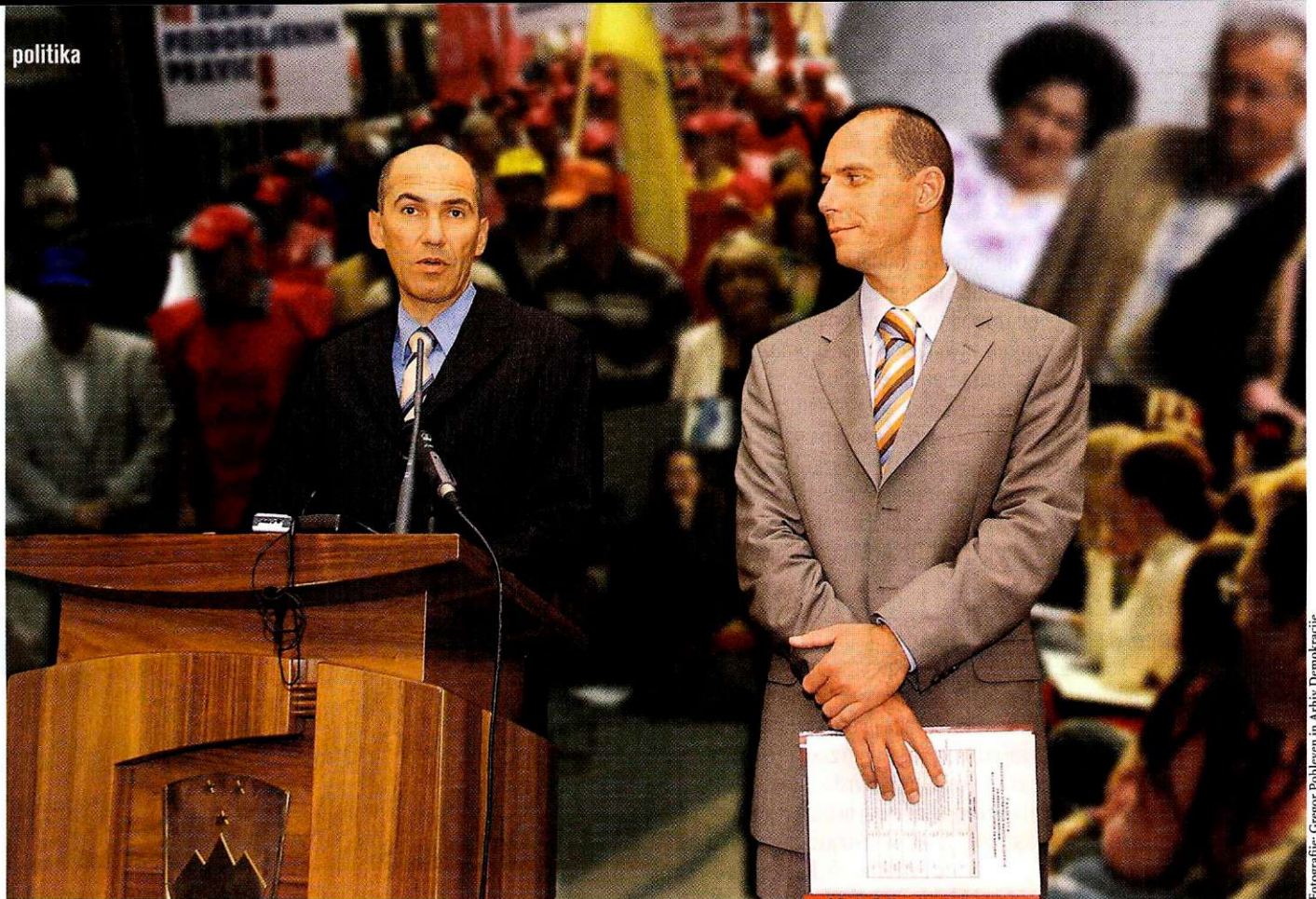
Vlada bo morala precej več pozornosti posvetiti kadrovanju v diplomatskih in konzularnih predstavništvih v tujih državah, saj bi se z imenovanjem novih veleposlanikov brez diplomatskih izkušenj lahko spravila v veliko zadrego – kadrovanje veleposlanikov brez izkušenj je namreč opravičljivo le ob pomanjkanju kariernih diplomatov. Tako je bil nedavno za novega veleposlanika v Srbiji in Črni gori imenovan Miroslav Luci, nekdanji poslanec SDS in dosedanji državni sekretar v uradu predsednika vlade, v Beogradu pa bo nadomestil dosedanjega veleposlanika Boruta Šukljeta. Hrvaška časnikar Jutarnji list in Novi list pa sta se nedavno razpisala o najverjetnejšem slovenskem veleposlaniku v Zagrebu, ki bo nasledil Petra Bekeša. To naj bi postal Milan Orožen Adamič, vidnejši član strokovnega sveta SDS in po mnenju obeh časnikov "vnet privrženec Janeza Janše". Zadeva je zanimiva predvsem zaradi občutljivosti odnosov med Slovenijo in Hrvaško, ni pa nujno, da se bo napoved obeh časnikov uresničila. Prakso političnega kadrovanja v diplomatska predstavništva je sicer uvedla LDS (slednja je na mesto veleposlanika v Zagrebu pripeljala Boštjana Kovačiča), saj se je redno dogajalo, da so bili za veleposlanike imenovani "odsluženi" kadri iz politike. Po nekaterih podatkih naj bi si diplomatske službe želele tudi državni sekretar na kmetijskem ministrstvu Franc But, vendar za zdaj ne kaže, da bi lahko v kratkem zapustil kmetijsko ministrstvo.

Gašper Blažič

Vlada ima pri svojem delu še vedno težave s kadri, ki jih je "podedovala" po prejšnjih vladah.

Glede na precejšnjo politično obarvanost primera Erhatic je mogoče pričakovati, da bo v prihodnjih tednih v javnosti vse več ugibanj o morebitni Erhaticevi politični oporečnosti, saj naj bi bil za sedanjo oblast sporen že zaradi vloge v aferi Depala vas, zaradi česar naj bi bili po poročanju Pop TV že pred začetkom disciplinskega postopka zanj pripravili novo delovno mesto v Postojni.

Fotografije: Gregor Pohleven in Arhit Demokracije

Odločitev ZA reforme

Vlada predsednika Janeza Janše je pretekli teden na svoji seji sprejela okvir gospodarskih in socialnih reform, s katerimi namerava povečati konkurenčnost slovenskega gospodarstva in vsesplošno blaginjo v Sloveniji. Večina političnih strank je ob tem enotna, da je reforme treba izvesti, vendar ne na račun socialne države.

Okvirni načrt, s katerim se namerava vlada lotiti uvajanja predlaganih gospodarskih in socialnih reform, vsebuje 70 ukrepov, ki jih je v začetku oktobra vladi predlagal njen odbor za reforme. Tako med njimi najdemo predlog o postopni odpravi davka na izplačane plače, ki je naletel na veliko odobravanje predvsem med gospodarstveniki, predlog o vzpostavitvi enotnega registra, v katerem bi država na enem

mestu vodila podatke o vseh socialnih prejemkih, ki jih prejmejo posamezniki, predlog za uvedbo davka na nepremičnine, predlog reforme visokega šolstva, predlog o uvedbi enotne davčne stopnje, s katero želi država povečati konkurenčnost slovenskega gospodarstva in poenostaviti davčni sistem, in še

celo vrsto drugih ukrepov. Poleg potrditve omenjenih ukrepov je vlada sprejela nekaj pomembnih sklepov, na podlagi katerih se namerava lotiti reform. Tako so njeni ministri sprejeli sklep, da morajo vladne službe pripraviti natančen časovni načrt, po katerem se bodo začeli izvajati posamezni ukrepi. Slednji

mora biti pripravljen tako, da najprej uvaja ukrepe, ki ne zahtevajo dodatnih preračunov in lahko dajo pozitivne učinke ne glede na ukrepe na drugih področjih, šele nato pa lahko na vrsto pridejo vsi drugi ukrepi. Prav tako je podporo dobil sklep, da vlada vsem tistim ukrepom, pri katerih je potrebna uskla-

Pred sprejetjem okvirja reform so se predsedniki vladnih strank ter vodje njihovih poslanskih skupin večkrat sesli.

SLS reforme podpira, podobno kot druge stranke pa opozarja, da te ne smejo zmanjšati ravni že pridobljenih socialnih pravic.

ditev s socialnimi partnerji, nadene oznako predlogov oziroma stališč vlade na pogajanjih, kar pomeni, da mora vlada še pred vložitvijo zakonskih predlogov, ki se dotikajo zainteresirane javnosti, s slednjo izpeljati vsa potrebna pogajanja. Ministri so podprli tudi sklepa, naj vlada ustanovi posebno vladno službo, ki bo koordinirala izvajanje vseh reform, vodil pa jo bo minister brez listnice (za zdaj je najresnejši kandidat za to mesto idejni oče reform Jože P. Damijan), hkrati pa naj oblikuje posebno delovno skupino, ki bo najpozneje do 23. decembra letos predlagala načine privatizacije v posameznih družbah, ki so v lasti države. Med zanimivejšimi sta še sklep, s katerim vlada Uradu za makroekonomske analize in razvoj nalaga, naj pripravi javni razpis za izbor ponudnika za pripravo modela za simuliranje učinkov predlaganih reform, in sklep z navodilom Uradu vlade RS za informiranje, naj izvede javni razpis, na katerem naj izbere ponudnika za izvedbo akcije, v kateri namerava vlada z reformami seznaniti širšo javnost.

Kot je na tiskovni konferenci po seji vlade dejal njen predsednik, je vlada predlagani okvir reform sprejela, zavedajoč se dejstva, da predlaga ukrepe, ki morda v prvi fazi ne bodo v celoti naleteli na odobravanje v vseh delih javnosti, vendar pa bi po njegovi vlada ravnala zelo neodgovorno, če bi predlagala samo tiste ukrepe, za katere lahko predvideva, da bodo v javnosti sprejeti.

Čeprav je vlada jasno poudarila, da se bo o reformah pogajala z vsemi zainteresiranimi skupinami, so sindikati sejo, na kateri je vlada sprejemala reforme, pospremili s svečami v spomin na umrlo socialno državo.

SNS podpira vladne reforme, vendar pri tem opozarja, da niso dorečene, nasprotuje pa predvsem uvedbi enotne davčne stopnje in spremembam pokojninskega sistema.

Vladne stranke reforme načeloma podpirajo

Čeprav je vlada v enem izmed svojih sklepov poudarila, da tistega dela reform, ki se nanaša na socialne partnerje in zainteresirano javnost (sindikate, študente ...), ne namerava uvajati brez poprejšnjih pogajanj z njimi, so štiri največje sindikalne centrale sprejetje okvira reform pospremile s simbolnim priziganjem sveč pred vladno palačo. Kot so dejali predsedniki vseh štirih central, so sveče prizgali v spomin na socialno državo, ki naj bi umrla, takoj ko bodo reforme izvedene. No, veliko več optimizma ob predlaganih reformah je v političnih strankah, vsaj v tistih, ki sestavljajo vladno koalicijo. Tako so v največji vladni stranki SDS s predlaganimi reformami zadovoljni in jih seveda podpirajo. Enako velja za drugo največjo vladno stranko NSi, v kateri poudarjajo, da je sred-

nječno položaj v Sloveniji nevzdržen in da brez korenitih reform ne moremo uveljaviti libzonske strategije. Pri tem je predsednik stranke Andrej Bajuk neposredno po sestanku s predsednikom vlade Janezom Janšo zavrnil namigovanja, da njegova stranka ne podpira enotne davčne stopnje. Kot je dejal Bajuk, je sam sicer vedno poudarjal, da je do uvedbe enotne davčne stopnje nekoliko zadržan, vendar to še ne pomeni, da ji nasprotuje in da je njegova stranka v parlamentu ne bo podprla.

Kot nam je v ponedeljek dejal tiskovni predstavnik SLS Rok Ravnikar, reforme podpirajo tudi v njegovi stranki, saj menijo, da vodijo v izboljšanje konkurenčne sposobnosti slovenskega gospodarstva, kar je po njihovo eden ključnih pogojev za razvoj drugih dejavnosti v Sloveniji in za dvig kakovosti življenja nasploh, čeprav pri tem opozarja-

jo, da pri izvedbi reform ne smemo podceniti pomena socialne pravičnosti. "To vprašanje bo ključno za kredibilno izvedbo reform, kar kažejo tudi izkušnje iz tujine. Zato bo SLS kot vladna stranka vztrajala, da bi ključne projekte iz programa reform izvedli tako, da ne bi povzročili poslabšanja položaja nekaterih že sedaj socialno ogroženih skupin prebivalstva," je dejal Ravnikar.

Podobno kot druge vladne stranke se je do reform, potem ko jih je najvišjim organom stranke na posebnem klavzurnem sestanku predstavil Jože P. Damijan, pozitivno opredelila tudi najmanjša vladna stranka DeSUS. Kot je na tiskovni konferenci po sestanku dejal strankin predsednik Karl Erjavec, bo njihova stranka tako predlagani sveženi reform vključno z uvedbo enotne davčne stopnje, zoper katero so imeli nekateri v stranki največ pomislekov, podprla. Erjavec je dejal, da jim je Damijan ob predstavitvi reform zagotovil, da se z uvedbo enotne davčne stopnje raven socialne varnosti ne bo zmanjšala, zato za zdaj ni razloga, da mu v stranki ne bi verjeli.

Opozicija opozarja na socialno nevzdržnost reform

Bolj kritični do predlaganih reform so po pričakovanjih v opozicijskih strankah. Menijo, da so reforme potrebne, opozarjajo pa na nekatere njihove slabosti. Tako v največji opozicijski stranki LDS po besedah njenega poslanca Milana M. Cvikla predlagane reforme delijo »

V NSi so zavrnili namigovanja, da ne podpirajo enotne davčne stopnje. Andrej Bajuk je dejal, da imajo o njej nekaj pomislekov, kar pa ne pomeni, da ji nasprotujejo.

V DeSUS so se za podporo reformam odločili po ponedeljkovem klavzurnem sestanku, na katerem jim je Jože P. Damijan predstavil vse učinke reform.

Za opozicijske stranke še naprej najbolj nesprejemljiva ostaja enotna davčna stopnja. Milan M. Cvikel iz LDS pravi, da bi z njeno uvedbo odpravili socialni dialog.

Borut Pahor pravi, da je pogoj za to, da bodo v SD podprli sicer nujne reforme, njihova socialna naravnost.

» tri sklope. Kot pravi Cvikel (ki poudarja, da gre pri tem bolj za njegovo osebno mnenje kot za mnenje celotne stranke), je ena tretjina reform nedvomno potrebna, ena tretjina še ni jasno določena, ena tretjina reform pa je po njegovem mnenju nepotrebna. Med slednjimi Cvikel izpostavlja t. i. davčni sveženj reform, ki kot dva najpomembnejša ukrepa predvideva postopno odpravo davka na plače in uvedbo enotne davčne stopnje pri dohodnini. Glede prvega Cvikel pravi, da se v LDS z njim strinjajo, ne strinjajo pa se z uvedbo enotne davčne stopnje. "Mi se seveda strinjamo,

da je treba pri dohodnini zmanjšati število dohodninskih razredov, prav tako se strinjamo, da je treba znižati dohodninske mejne stopnje, nikakor pa ne bi smeli odpravljati progresivne dohodninske lestvice, ki ta čas ohranja neko širše družbeno soglasje. Če bi bila enotna davčna stopnja uvedena, bi namreč to pomenilo, da se iz družbe soglasja spreminjamo v družbo ostrega ameriškega kapitalizma, kar pa je nesprejemljivo."

Cvikel na vprašanje, kako bodo v LDS ravnali zdaj, ko je vlada posamezne dele reform v obliki zakonov začela pošiljati v parlament, odgovarja, da bodo prva dva zakona iz svežnja reform, to sta zakona o gospodarskih družbah in o odpravi davka na izplačane plače, najverjetneje podprli, o vseh drugih predlogih pa se bodo odločili šele potem, ko jih bodo v končni obliki dobili na poslanske klopi.

V SD se do reform še ne želijo opredeljevati, saj so bile te, kot pravi, šele dobro pripravljene, iz odgovorov njihovega predsednika Boruta Pahorja za naš tedenik pa je čutiti, da slednji reforme načeloma podpi-

Na kratko

ŠOS zavaja

Na predlagane reforme oziroma predvsem na odziv Študentske organizacije Slovenije (ŠOS) so se pretekli teden odzvali tudi v Slovenski demokratični mladini (SDM), podmladku SDS. Kot je na tiskovni konferenci dejala predsednica SDM Alenka Jeraj, ŠOS, s tem ko zbira podpise proti reformam in v javnosti izjavlja, da bodo reforme odpravile študentske bone, subvencije za prehrano in druge študentske ugodnosti, zavaja študente. Jerajeva je dejala, da nič od tega ne drži, zato bodo v SDM v prihodnje pripravili posebne delavnice in javne tribune, na katerih bodo študente seznanili s tem, kaj v resnici predvidevajo reforme.

ra. "Večkrat v zadnjem letu sem opozoril, da se velika večina Slovencev potrebnosti reform ne zaveda in da se jih mnogi bojijo. Ta strah je treba spoštovati, premagati pa ga je mogoče samo skozi temeljito in pošteno javno razpravo in s sposobnostjo vlade za vodenje socialnega dialoga." Pri tem želi SD, kot pravi Pahor, tvorno sodelovati, njihov pogoj za to, da bodo ukrepe podprli, pa je, da morajo biti ti socialno vzdržni. "Za nas sta pomembna dva cilja reform – povečanje konkurenčnosti in povečanje socialne stabilnosti. O posamičnih ukre-

pih se bomo pogovarjali in odločali tako, kot bodo prihajali na dnevni red državnega zbora, za zdaj pa lahko na podlagi izmenjave stališč rečem le, da predlog enotne davčne stopnje ne uživa našega zaupanja," pravi Pahor. Da so reforme nujne, se strinjajo tudi v SNS, vendar opozarjajo, da v obliki, kot so pripravljene, ne bodo zadostile potrebam države. Kot pravi njihov poslanec Sašo Peče, so reforme, ki jih je pripravila vlada, za nekaj takega preveč nedorečene, najbolj pa nasprotujejo enotni davčni stopnji, spremembam pokojninskega sistema, drugemu valu privatizacije in spremembam na področju javnih gospodarskih družb. Peče hkrati poudarja, da so se o podpori reformam z vlado vedno pripravljali pogovarjati.

Če torej strnemo mnenja vseh strank o predlaganih reformah, lahko ugotovimo, da večina strank meni, da so reforme potrebne, opozarjajo pa, da te ne smejo biti izvedene na račun socialne države. Glede na to lahko pričakujemo, da se bodo kopja pri izvedbi reform najbolj lomila prav pri enotni davčni stopnji in zakonih, ki bodo posegali v že pridobljene socialne pravice.

Aleš Kocjan

Janez Janša je tik pred sejo, na kateri je vlada sprejela okvir reform, z njim seznanili tudi vse politične stranke in tako jasno pokazal, da želi doseči širše družbeno soglasje.

ANKETA

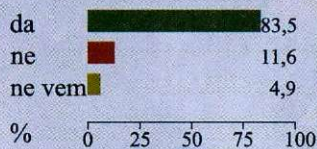
Kje hranite svoj denar?

- a) v banki
- b) v sefu
- c) doma v nogavicah

Odgovorite na www.demokracija.si

Rezultati preteklega tedna

Ali podpirate reforme vladnega odbora za reforme?

Glasovalo: 508

DEMOKRACIJA spletna

Pripravljeni na pojav bolezn

Parlamentarni odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je obravnaval žgočo temo ptičje gripe in dosedanje ukrepe Veterinarske uprave RS (VURS) ocenil za ustrezne in pravočasne.

Odborniki so predlagali, naj jih VURS v prihodnje redno obvešča o dejavnostih, povezanih s pojavom te nevarne bolezni. Pomisleki so leteli na domnevno pomanjkljivo komuniciranje z novinarji oziroma javnostjo.

Seje odbora so se udeležili tudi generalna direktorica VURS Vida Čadonič Špelič, predstavniki Nacionalnega veterinarskega inštituta, ministrica Marija Lukačič in predstavniki veterinarske zbornice.

Kot je opozorila ministrica, je njen resor skupaj z VURS v skladu z navodili in priporočili evropske komisije uvedel številne ukrepe za preprečitev vnosa ptičje gripe v Slovenijo, kot so priprava zakonske podlage za ukrepanje, načrt ukrepov za zatiranje bolezni, izvedba simulacijske vaje, redno opazovanje perutnine in divjih ptic, priprava informacij in poročil za rejce, poostren nadzor nad uvozom in priprava obvestil za potnike v mednarodnem prometu. Poleg tega so kupili dodatne zaščitne obleke v vrednosti nad 10 milijonov tolarjev in odredili zaporo perutnine in ptic na območju z večjim tveganjem. Po besedah Lukačičeve so zelo dejavni tudi veterinarski inšpektorji. Veterinarji na terenu in veterinarski inštitut so od ministrstva dobili po-

trebna navodila, tako da je stroka po oceni ministrstva pripravljena na morebitni pojav ptičje gripe.

Čadonič Špeličeva je izpostavila ukrepe, ki jih je stroka že uvedla, od rednega monitoringa do jemanja izrednih vzorcev, predvsem poginulih ptic iz narave. Generalna direktorica VURS je tudi spomnila, da so načrt ukrepov pripravili že pred leti in ga nato večkrat prenovili.

Ob opozorilih na nekatera še odprta vprašanja je ministrica pojasnila, da bodo v ta namen sklicali veterinarski svet. Gre v prvi vrsti za financiranje ukrepov veterinarjev na terenu ob morebitnem izbruhu ptičje bolezni ter njihovo cepljenje proti gripi. Teh dodatnih stroškov sami namreč ne bodo mogli pokriti.

Spodbujanje vračanja izseljencev

V preteklih dneh se je začela formalna razprava o zakonu o Slovincih po svetu, ki ga je vlada prejšnji mesec poslala v parlament. Z zakonom bi urad za Slovence v zamejstvu in po svetu dobil formalnopravno podlago za sodelovanje s Slovenci zunaj meja in za financiranje njihovih struktur.

Urad bo od zunanjega ministrstva dobival vse potrebne podatke, prek njega pa bo lahko dajal pobude slovenskim diplomatskim predstavništvom. Poleg tega bo na svojem področju nadrejen ministrstvom za gospodarstvo, za visoko šolstvo, za šolstvo in šport ter za kulturo.

Izseljencem bo zakon omogočil sprejemanje programov javne RTV

brezplačno. Organizacije zunaj matice in v domovini, deležne finančnih sredstev (njihovo razdeljevanje bo z uredbo določala vlada), bodo morale uradu vsako leto natančno poročati o njihovi porabi. Zakon bo uvedel tudi posvetovalne svete za Slovence v zamejstvu in za tiste po svetu, ki bi jih imenoval premier.

Novost je status Slovencev brez državljanstva, do katerega bo upravičen posameznik slovenskega rodu, ki je dejaven v slovenskih organizacijah in mu slovensko državljanstvo ni bilo odvzeto. Ta status bo prinašal ugodnosti pri nakupu nepremičnin, zaposlovanju, šolanju in dostopu do javnih dobrin.

Za spodbujanje vračanja Slovencev v domovino bodo povratnikom dodeljeni pravica do brezplačnega zdravstvenega varstva, osebno delovno dovoljenje in pravica do brezplačnega pouka slovenščine. Priznali jim bodo v tujini pridobljene poklicne kvalifikacije. Država jim bo omogočila bivanje v posebnem domu za priseljevanje, v katerem bi lahko ostali na državne stroške – del teh bi plačali le premožnejši – do 15 mesecev. Če bodo povratniki brez dohodkov, bodo upravičeni do denarne pomoči. Vlada poleg tega predvideva, da zakon ne bo pomembneje obremenil proračuna, saj bi enoletna pomoč denimo dvajsetim družinam znašala 28,4 milijona tolarjev.

Preglednejše delovanje društev

Dejavnost vlade je bila bogata tudi v času priprave reform. Na zadnji seji je tako za nadaljnjo obravnavo pripravila predlog zakona o druš-

vih, za obravnavo po skrajšanem postopku pa predlog novele zakona o splošnem upravnem postopku.

Med novostmi prvega so prepreženo delovanja društva izključno za pridobitno dejavnost, uvedba inšpekcijskega nadzora s strani inšpektorata notranjega ministrstva ter poenostavitev registracije oziroma spremembe sedeža društva. Zakon bi tudi tujcem brez prebivališča v Sloveniji in pravnim osebam olajšal ustanavljanje društev in določil pravne okvire za delovanje tujih društev pri nas. Vsota, do katere bodo društva lahko vodila enostavnejše računovodstvo, naj bi se zvišala z enega na dva milijona tolarjev.

Zakon odpravlja nekatere omejitve pri razpolaganju z društvenim premoženjem ob njegovem prenehanju, prepričal pa naj bi tudi oskudovanje upnikov prek škodljivih pravnih poslov in prenosa premoženja na drugo društvo brez poprejšnjega poplačila upnikov. Zakon naj bi dajal tudi pravno podlago za vodenje registra društev kot osrednje informatizirane zbirke podatkov.

Spremembe zakona o splošnem upravnem postopku bi strankam olajšale vračanje dokumentov. Po sedanjem zakonu dokumenta ni mogoče vročiti osebi, ki na njem ni navedena kot naslovnik. Stranka mora tako najprej organ, ki vodi postopek, obvestiti, da je postavila pooblaščenca, kar ni vedno lahko. Po spremembi bo vročevalec pod določenimi pogoji lahko izročil dokument tudi osebi, ki bo na kraju vročitve dokazala obstoj pooblastilnega razmerja.

Mitja Volčanšek

Vir: Statistični urad RS
in Geodetska uprava
Republike Slovenije

Nove občine na zemljevidu

V skladu z novim zakonom o lokalni samoupravi se nam v kratkem obeta nastanek do 33 novih občin, opozicija pa pritisaka za omilitev pogojev za ustanovitev novih mestnih občin.

Da bi lažje predstavili spremembe, ki jih predlagajo v opoziciji, in deljena mnenja, je potreben vpogled v julija letos sprejeti zakon (zanj je glasovalo 44 poslancev, proti pa jih je bilo 11). V zakonu je izjemoma dana možnost ustanovitve občine z manj kot 5.000 prebivalci, če so izpolnjeni pogoji za izjemo, vendar je tudi v tem primeru spodnja meja 2.000 prebivalcev. Postopek za spremembo območja oziroma ustanovitev nove občine sproži državni zbor po poprej ugotovljeni volji prebivalcev. Nove občine pa ni mogoče ustanoviti tri mesece pred razpisom volitev.

33 novih občin?

Sprememba zakonodaje je sprožila živahno dejavnost na lokalni rav-

ni. V državni zbor je bilo tako do 3. novembra vloženi deset predlogov za ustanovitev mestnih občin, ki bi se pridružile enajstim že obstoječim. DZ je hkrati prejel tudi 33 predlogov za ustanovitev novih občin in predloga za spremembo območja občin. Kot so sporočili iz vladne službe za lokalno samoupravo in regionalno politiko, bo treba postopke sprememb in ustanavljanja novih občin končati do 25. marca 2006. Status mestne občine si želijo občine Piran, Ravne na Koroškem, Krško,

Domžale, Radovljica, Idrija, Jesenice, Kamnik, Škofja Loka in Brežice. To pomeni, da bodo v omenjenih občinah v skladu z že omenjenim zakonom potekali referendum, s katerimi bi ugotovili, ali se njihovi prebivalci strinjajo s takšno spremembo.

Po zakonu o lokalni samoupravi je mestna občina gosto in strnjeno naselje ali skupek naselij, povezanih v enoten prostorski organizem in mestno okolico, ki jo povezuje dnevna migracija prebivalstva. Najpomembnejša pogoja za pridobitev sta-

tusa mestne občine sta najmanj 20.000 prebivalcev in najmanj 15.000 delovnih mest, od katerih morajo najmanj polovico predstavljati terciarne in kvartarne dejavnosti. Ne nazadnje mora biti naselje geografsko, gospodarsko in kulturno središče svojega gravitacijskega območja.

Novela novele

Skupina poslancev s prvo podpisano poslanko LDS Cveto Zalokar Oražem pa je v parlamentarni postopek vložila predlog sprememb ko-

Debate v MO Koper glede ustanovitve nove občine Ankaran-Hrvatini kažejo, da niso povsod naklonjeni drobitvi večjih občin.

V vladni službi za lokalno samoupravo in regionalno politiko so prepričani, da lahko ustanovitev novih občin pripomore k enakomernejšemu razvoju vseh regij.

maj sprejetega zakona o lokalni samoupravi. Predlagane spremembe se nanašajo na omilitev kriterijev za ustanovitev mestnih občin. Po novem predlogu naj bi za to zadostovalo 15.000 prebivalcev in 5.000 delovnih mest. Zaradi posebnih razlogov pa bi lahko status mestne občine izjemoma dobila tudi mesta, ki omenjenih meril ne izpolnjujejo, spodnja meja pa bi bila v tem primeru 12.000 prebivalcev. S tem bi potencialne nove mestne občine izenačili z nekaterimi obstoječimi, ki ne izpolnjujejo zdaj veljavnih pogojev. Pod predlog sprememb zakona se je podpisalo še sedem članov poslanske skupine LDS, Breda Pečan in Samo Bevk (oba SD) ter Bogdan Barovič (SNS).

Po mnenju Zalokar Oražmova je glavna ovira za spremembo statusa pomanjkljivost sprememb zakona o lokalni samoupravi, sprejetih julija. Šlo naj bi za nesmisel 16. člena zakona, po katerem se mestne občine ustanovijo po postopku, ki ga opredeljuje poseben zakon; tega pa ni, ker je julijska novela odpravila dosednji poseben zakon za ustanovitev novih občin. Z znižanjem kriterijev za ustanovitev novih občin, ki bi jih lahko sedaj ustanavljali v nedogled, je vladajoča koalicija po mnenju Zalokar Oražmova sledila svojim volilnim obljubam. V LDS zakonu tedaj sicer niso nasprotovali, opozorili pa so na posledice nadaljnje teritorialne delitve Slovenije, saj bi bil zakon podlaga za neprestane zahteve po novih občinah in s tem za drobljenje obstoječih, kar po mnenju Zalokar Oražmova vnaša v sistem lokalne samouprave nestabilnost in onemogoča njeno učinkovitost. Poleg tega poslanka opozarja na neenake pogoje, ki jih morajo izpolnjevati obstoječe mestne občine v primerjavi s tistimi, ki bi jih morale izpolniti morebitne nove. Zato bi po njeno kazalo omiliti kriterija števila prebivalcev in števila delovnih mest oz. slednjega celo odpraviti.

Status mestne občine bi omogočil hitrejši razvoj in večja finančna sredstva, zato v poslanski pobudi zagovarjajo poenostavitev postopka za njegovo pridobitev, saj so po njihovo posledice manjše kot pri ustanovitvi nove občine ali spremembi njenih meja. Poleg tega bi pri "prekvalifikaciji" odpravili "nepotrebne"

Državni zbor je do začetka novembra prejel kar 33 predlogov za ustanovitev novih občin in 11 predlogov za ustanovitev mestnih občin.

Cveta Zalokar Oražem (LDS) se zavzema za omilitev kriterijev za pridobitev statusa mestne občine, kar bi utegnilo imeti resne posledice za državni proračun.

Predsednik odbora DZ za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Pavle Rupar je predlog poslance Zalokar Oražmova označil za predvolično demagogijo.

referendume za ugotavljanje volje občanov in skrajni rok, ki ga zakon določa za ustanovitev občine.

Predvolična poteza

Predsednik parlamentarnega odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Pavle Rupar (SDS) vidi v predlogu Zalokar Oražmova predvsem demagoško potezo. Predlagane spremembe je poslanka namreč vložila "z obrazložitvijo ustanovitve t. i. drugega nivoja lokalne samouprave: prvi so občine, drugi mestne občine in tretji regije, po zgledu Francije". Po Ruparjevem mnenju so poslance LDS k tej odločitvi vodili "finančni izračun, število županov in mest, ki jim vladajo, slaba vest glede ustanavljanja regij in demagogija". Predlagane spremembe zakona pomenijo namreč le "majhen obliz" na nezainteresiranost in preračunljivost, ki so jo

pokazali glede oblikovanja regij. Rupar opozarja na nerealnost predlogov opozicije, katerih namen je v prvi vrsti pridobivanje glasov na lokalnih volitvah prihodnje jesen. "Na podlagi večje finančne izravnave, ki jo bodo po tem zakonu dobile, bi bil lahko razvoj občin hitrejši, boljši ... Pred lokalnimi volitvami to gotovo ni slaba demagoška poteza, vedo pa, da je v praksi neizvedljiva, ker bi po tem lahko dobili okoli 50 mestnih občin, s finančnega vidika pa breme državnega proračuna v višini nekaj milijard tolarjev," je prepričan predsednik odbora DZ za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Po njegovo predlagana sprememba ni resna, saj bi jo predstavniki opozicije sicer vložili takrat, ko se je zakon spreminjal. Rupar vidi rešitev v zavrnitvi predloga Zalokar Oražmova in v čimprejšnji ustanovitvi regij.

Naraščanje števila občin v Sloveniji

Do leta 1994:	62 občin
V letih 1994–1998:	147 občin
V letih 1998–2002:	192 občin
Po 14. 6. 2002:	193 občin

(Najmlajša občina Šmartno pri Litiji je ta status pridobila 15. 6. 2002.)

Smiselnejši drugačni kriteriji

Za mnenje smo se obrnili tudi na Službo vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Razložili so nam, da pri ustanavljanju mestnih občin ne gre samo za statusno vprašanje, saj bi jim po zakonu o financiranju občin pripadla dodatna finančna sredstva. Predlog skupine opozicijskih poslancev v vladni službi ocenjujejo kot "iskanje pogojev za pridobitev statusa mestne občine", pri tem pa ostaja vprašanje, ali so predlagani kriteriji pravi, odprto. Najprej, menijo v omenjeni službi, se je treba vprašati, ali naj ustanovitev občin uredimo vzporedno z uvedbo regionalizacije, kar bi bilo najsmiselneje. Predlog Zalokar Oražmova po njihovem mnenju tudi ni povsem primerljiv s sosednjimi državami, saj bi bilo smiselno kriterije za pridobitev statusa mestne občine določiti tistim občinam, kjer imajo sedež upravne enote.

Ustanovitev novih občin je po prepričanju vladne službe lahko podlaga za enakomernejši razvoj Slovenije, vendar pod pogojem, da bodo občine pri pripravi regionalnih razvojnih programov enakopravno sodelovale. V tej smeri je bil tudi sprejet nov zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki predvideva ustanovitev razvojnih zvez na območjih 12 razvojnih regij. Razvojno povezovanje občin je Slovenija pred leti sicer že dosegla prek regionalne razvojne agencije in priprave regionalnih razvojnih programov.

Pobude za ustanovitev novih občin in za pridobitev statusa mestnih občin so vsekakor dobrodošle, kolikor resnično odražajo voljo in interese prebivalcev. Nikakor pa ne drži, da ti predlogi doživljajo soglasno odobravanje. Slednje kaže primer mestne občine Koper, kjer so po pobudi prvaka SNS Zmaga Jelinciča za ustanovitev nove občine Ankaran-Hrvatini, ki bi posegla v celovitost koprške občine, mestne oblasti naročile javnomnenjsko raziskavo, po kateri prepričljiva večina občanov tudi na območju morebitne nove občine podpira ohranitev enotne mestne občine Koper.

Še tako učinkovita mreža občin namreč ne bo mogla zagotoviti želenega razvojnega preboja. Zanj bo treba izpeljati že dolgo obljubljeni načrt regionalizacije Slovenije.

Mitja Volčanšek

Fotografije: Gregor Pohleven in Arhiv Demokracije

Trganje mreže

Prepletenost članov uprav in nadzornih svetov treh strateških podjetij – Luke Koper, Slovenskih železnic in Intereurope – z nekdanjimi vladajočimi politikami iz vrst LDS in SD je bila izredno velika. Prihajalo je tudi do navzkrižja interesov, posamične odločitve so bile sprejete v prijateljskih krogih.

Ker zdajšnja oblast z zamenjavo nadzornikov te vezi trga, se nekaterim megli pred očmi, saj izgubljajo monopol pa tudi veliko finančno odvisnost. V začetku julija letos je iz

osebnih razlogov in zato, ker se ni strinjal z razširitvijo uprave na štiri članke, neuradno pa zaradi zamenjave nadzornikov kot direktor Luke Koper odstopil Bruno Korelič, ki bi se mu mandat iztekel 1. avgusta 2006.

Prihaja nova energija

Skupščina družbe, v kateri ima država 51-odstotni delež, je na seji 7. julija potrdila zamenjavo predstavnikov države v nadzornem svetu. Peter Verlič, državni sekretar na ministrstvu za promet, Marko Starman, državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor, in Bojan Zadel, koprski gradbeni inšpektor, so namreč nadomestili Ja-

neza Požarja, Igorja Jakomina in Tomaža Možeta. Poleg tega so na skupščini nepričakovano na predlog Slovenske odškodninske družbe in Zavarovalnice Triglav predčasno odpoklicali še dva nadzornika, odvetnika Miho Kozinca in Boruta Jamnika (soročnika izolske županje in poslanke SD Brede Pečan), ter na njuno mesto imenovali Marka Valentinciča in Metoda Mezka. Upravo je nekaj časa vodil začasni vršilec dolžnosti direktorja, nato pa je nadzorni svet Luke Koper konec oktobra za predsednika uprave s petletnim mandatom imenoval Roberta Časarja, za njegovega namestnika pa Marjana Babiča. Nad-

zorniki so pretekli teden imenovali še preostala dva člana nove štirčlanske uprave. Tretji član uprave je postal Aldo Babič, za četrtega člana, to je delavskega direktorja, pa so nadzorniki po predlogu sveta delavcev imenovali Pavla Krumenakerja. Aldo Babič prihaja iz družbe za upravljanje investicijskih skladov Intara DZU in je nekdanji predsednik uprave družbe Cassinò Portorož. Novi delavski direktor Pavle Krumenaker je bil doslej vodja enega izmed profitnih centrov Luke Koper in je tudi nekdanji upravitelj sedmega tržaškega pomola. Dodajmo, da so nadzorniki obravnavali še devetmesečne poslovne izide Luke

Marko Pavliha (desno), nekajmesečni minister za promet, zdaj vodi pravi pogrom nad vodilno ekipo ministrstva.

Livij Jakomin je bil vezni člen med vladajočo elito in upravami posameznih družb.

Minister za promet Janez Božič (levo) in državni sekretar Peter Verlič (desno) sta na udaru starih sil, saj trgata njihove trdno stekane vezi.

Nadzorni svet (v odhajanju) družbe Intereuropa, d. d., sestavljajo:

dr. Livij Jakomin, predsednik
mag. Jože Lenič, predstavnik kapitala
mag. Ernest Gortan, predstavnik kapitala (odstopil s tega mesta)
Drago Naberšnik, predstavnik kapitala
Maksimiljan Babič, predstavnik zaposlenih
Zoran Klampfer, predstavnik zaposlenih
Marina Rus, predstavnica zaposlenih

Vplivni posamezniki, ki se jim čas izteka:

1. Dr. Livij Jakomin, predsednik nadzornega sveta Intereurope, član nadzornih svetov Slovenskih železnic in Intereurope
2. Mag. Jože Lenič, nekdanji predsednik uprave Zavarovalnice Triglav, član nadzornih svetov Skupine Triglav (Triglav RE, Jedrski pool GIZ, Triglav DZU) in Intereurope
3. Mag. Ernest Gortan, zaposlen v Luki Koper kot pomočnik glavne-ga direktorja za trženje, marketing in logistiko, član nadzornega sveta Intereurope
4. Drago Naberšnik, direktor Infond Holdinga 1, član nadzornih svetov Intereurope, A1, d. d., leasing-finance Ljubljana, Koroške trgovine, d. d., Radlje ob Dravi, Tabora, d. d., Ljubljana, Ilirije, d. d., Ilirska Bistrica

Koper in ugotovili, da so tudi pričakovanja za obdobje do konca leta spodbudna. Kažejo, da bodo temeljni poslovni cilji družbe ne le doseženi, ampak tudi preseženi. Luka Koper je v prvih devetih mesecih letošnjega leta ustvarila 15 milijard tolarjev prihodkov, kar je za 21 odstotkov več kot v istem lanskem obdobju, obdobje pa je končala s tremi milijardami tolarjev dobička iz poslovanja in 3,9 milijarde tolarjev celotnega dobička. Podatki torej kažejo, da kadrovske menjave v tem za mnoge strateško pomembnem podjetju niso negativno vplivale na uspešnost poslovanja, kakor bi si verjetno kdo želel. Prej nasprotno. Spomnimo, da je 14. julija letos poslanec Aurelio Juri v odprtem pismu, ki ga je naslovil na vladnega predsednika Janeza Janšo, zapisal, da so vlagatelji nad kadrovske spremembe zaskrbljeni, prav tako naj bi bili zaskrbljeni mnogi domačini, "ki naj bi zaupali v upravljavce Luke, saj naj bi ji ti dajali dušo in prestiz, prinašali pa naj bi tudi rezultate". Njihova zaskrbljenost je bila odveč.

Napovedane zamenjave v Intereuropi

Luka Koper je poslovno in strateško povezana z družbo Intereuropa in je njena 24,56-odstotna lastnica. Konec septembra so se začeli premiki tudi v tej družbi. Tako je Luka Koper zahtevala sklic skupščine Intereurope, na dnevnem redu pa naj bi

bile tudi nadomestne volitve člana nadzornega sveta. Za nadzornika Intereurope naj bi po predlogu Luke Koper imenovali Marka Starmana; slednji naj bi nadomestil Ernesta Gortana (zaposlenega v Luki Koper), ki je odstopil s tega mesta. V sedemčlanskem nadzornem svetu Intereurope pa še zmeraj sedijo Livij Jakomin, predsednik, Jože Lenič kot nekdanji predsednik uprave Kapitalske družbe in Drago Naberšnik kot predstavnik kapitala, poleg njih pa so še trije predstavniki zaposlenih, in sicer Maksimiljan Babič, Zoran Klampfer in Marina Rus. Skupščina je sklicana za 15. november, mandat upravi Intereurope pa poteče 11. decembra. Ta čas upravo Intereurope sestavljajo Jože Kranjc kot predsednik, Milan Jelenc in Milan Kurelič kot podpredsednika, Radovan Vrabec kot namestnik predsednika, delavski direktor in član uprave pa je tudi Vladimir Petravič. Uprava Intereurope je na zahtevo Kapitalske družbe (KAD) pozneje še dopolnila dnevni red skupščine družbe. KAD kot manjšinska delničarka zahteva odpoklic članov nadzornega sveta pred iztekom mandata in izvolitvijo novih članov. Tako predlaga, da se predčasno iz nadzornega sveta odpokličejo predstavniki delničarjev Livij Jako-

min, Jože Lenič in Drago Naberšnik. Za nove člane nadzornega sveta predlaga Boštjana Riglerja, Antona Možeta in Manjo Skernišnik. Štiriletni mandat novoizvoljenih članov nadzornega sveta naj bi začel teči 16. novembra.

Spremembe na Slovenskih železnicah

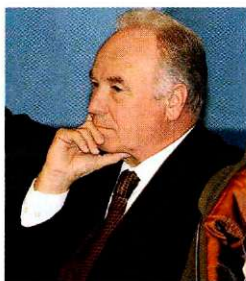
Do zamenjav nadzornikov je letos prislo tudi na Slovenskih železnicah, in to že v začetku februarja, ko je vlada imenovala nove nadzornike, od katerih jih šest zastopa interese države (železnice so v 100-odstotni državni lasti), trije pa interese zaposlenih. Hkrati je povečala tudi število nadzornikov (prejih je bilo šest, po novem jih je devet). V nadzornem svetu Slovenskih železnic interese države zastopajo: državni sekretar na ministrstvu za promet Peter Verlič, sekretarka na ministrstvu za finance Lucija Gregorčič, podsekretar na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Franc Pristovšek, Bogdan Zgonc in državna sekretarka na ministrstvu za gospodarstvo Andrijana Starina Kosem, Jože Jurkovič, župan občine Škofljica, pa je bil pozneje ime-

novan za generalnega direktorja železnic. Pred to sestavo je bil predsednik nadzornikov Mirko Bandelj, nekdanji generalni sekretar vlade, eden od nadzornikov pa je tudi Livij Jakomin.

Med prijatelji

Nekatera imena nadzornikov Luke Koper, Slovenskih železnic in Intereurope so ista ali pa med njimi obstajajo sorodstvene vezi. Med temi izstopata Livij in Igor Jakomin, oče in sin. Oba sodita med sodelavce Fakultete za pomorstvo in promet, kjer deluje tudi Marko Pavliha, nekdanji minister za promet in zdajšnji poslanec LDS. Sodelavec fakultete je tudi Milan Jelenc, podpredsednik uprave Intereurope. Imena članov uprave in nadzornikov so se v preteklih letih zelo prepletala, med posamezniki so dokazani tudi prijateljski odnosi. To pa je postavljalo pod vprašaj ustrezen in predvsem zadosten nadzor nad poslovanjem posameznih družb. Ker zdajšnja vlada trga te vezi, vse družbe pa nekako sodijo pod okrilje ministrstva za promet, nekateri vpleteni prek svojih občil izvajajo pravi medijski pogrom nad ministrom za promet Janezom Božičem in državnim sekretarjem Petrom Verličem, vendar o tem prihodnjic.

Vida Kocjan

Stara elita je zatrjevala, da bo po Brunu Koreliču "potop".

Slovenske železnice je imela nekdanja elita trdno v svojih rokah. Nadzorni svet je vodil Mirko Bandelj, član pa je bil Livij Jakomin.

Nadzornikom in članom uprave Intereurope so dnevi šteti.

Luka Koper je po odhodu Bruna Koreliča še uspešnejša.

Stare povezave

Časnik Delo s svojim ravnanjem pravosodnim organom spet pošilja jasna sporočila, kako naj razsodijo v primeru tožbe zoper Vitoslava Türka, vršilca dolžnosti generalnega direktorja družbe Elektro Slovenije (Eles).

Pred tem so na podoben način sistematično diskreditirali Andriano Starina Kosem, državno sekretarko ter predsednico in članico nekaterih nadzornih svetov. Da so naročniki tovrstnih časopisnih člankov iz vrst nekdanje politične elite, je več kot očitno. Sporočila glede Starina Kosmova so nalletela na ugoden odmev, saj je drugostopenjsko sodišče odločilo tako, kot so želeli naročniki. Razveljavili so oprostilno sodbo prvostopenjskega sodišča in vrnili tožbo v vnovično odločanje, s tem pa izbranim občilom dali veter v jadra. Vprašanje

pa je, kako bodo sodniki ravnali v primeru Türka. Ali bodo nemale upoštevali dokazne listine?

Košir bi se rad obdržal

Delo je že 26. oktobra objavilo članek z naslovom Sodna katarza ali farsa?, ki govori o tem, "da se bo v sredo, 16. novembra, v prostorih ljubljanskega sodišča začel eden najnenavadnejših sodnih procesov v zgodovini Slovenije". Novinarja, podpisana pod prispevkom, sta uvodoma zapisala, da se bosta na glavni obravnavi srečali dve strani, in sicer Eles in Vitoslav Türk, nato pa na

daljevala z diskreditacijo Vitoslava Türka. Pri tem sta se sklicevala na "naše informacije". Po praznikih sta oba novinarja delo nadaljevala in objavljala podatke "iz naših virov" o domnevnih zneskih provizij, ki naj bi jih bil v preteklih letih prejel Türk. Pri tem je zanimivo, da je v uredništvu Dela področje energetike in elektrogospodarstva nekaj let "pokrivala" novinarica Darja Kocbek. Po njenem odhodu na dopisniško mesto v tujino je to področje prevzel Primož Cirman. Članke, v katerih je treba popolnoma diskreditirati Vitoslava Türka, pa poleg Cir-

mana podpisuje Matej Košir, brat bolj znanega Darijana Koširja, odstavljena glavnega urednika Dela, ki je bil pred pretresi v tej časopisni hiši zadolžen za vzpostavitev dolenskega regijskega dnevnika. Oba Koširja dolenski in posavski poznavalci razmer poznajo kot dobra prijatelja Gregorja Golobiča, nekdanjega generalnega sekretarja LDS, predsednika sveta LDS in glavnega stratega ter kadrovika te stranke.

Dematiji letijo v koš

Na vse objave v osrednjem slovenskem dnevniku se je Vitoslav

Poražena LDS ne more preboleti, da je izgubila tudi nadzor nad poslovanjem Eles.

Vekoslav Korošec, ljubljene Liberalne demokracije Slovenije, je očitno tudi velik zamerljivec.

Časnik Delo z odstavljenim urednikom Darijanom Koširjem spet "mesari".

Türk sicer odzival, vendar je Darijan Košir njegove demantije gladko zavračal, kar je seveda v nasprotju z določili zakona o medijih in v

nasprotju z uredniško prakso. Pri tistih bralcih, ki so spremljali Košir-Cirmanovo pisanje, je zaradi ignoriranja Türkovih odgovorov na

stajal vtis, da je vse zapisano resnično, "saj Türk na to sploh ne odgovarja". Pri tem ni zanemarljivo, da je svoj "lonček" vsako jutro ob takšnih objavah pristavila še Lada Zei, nekdanja kandidatka za poslanko na listi ZLSD, ki je omenjena novinarja Dela prek naročenih oglasnih spotov na nacionalnem radiu označila za "novinarski raziskovalni tandem", nato pa še bombastično povzela vsebino njunega članka.

Za konec

Ko smo na Eles povprašali, ali je resnično, kar je zapisano v De-

lu, in zakaj se ne odzivajo na to, nam je Miroslav Jakomin iz sekretariata za odnose z javnostmi pojasnil, da v časniku Delo ne objavljajo njihovih popravkov. To je bil tudi razlog, da je Eles medijem in Slovenski tiskovni agenciji poslal splošno izjavo za javnost in jih prosil za objavo. Med vsemi so izjavo do oddaje našega članka v tisk objavili le na spletni strani časnika Finance. Delo je tudi to izjavo gladko ignoriralo. Zaradi pravice do informiranja javnosti izjavo objavljamo v celoti.

Vida Kocjan

Türk odgovarja

Tožba zoper mag. Türka neutemeljen konstrukt!

Kot je znano, se je v oktobru in v začetku novembra v časniku Delo zvrstilo več medijskih napadov na zastopnika Eles mag. Vitoslava Türka. Med drugim je bil 19. oktobra 2005 objavljen članek "Türk v tožbi zoper Türka", ki vsebuje grobe, neresnične navedbe, iz katerih izhaja povsem izkrivljena in zavajajoča zgodba. Čeprav je mag. Türk na odgovornega urednika Darijana Koširja 25. oktobra 2005 naslovil zahtevo za objavo popravka objavljenega besedila, uredništvo tega ni objavilo. Enostavno je prezrlo 1. odstavek 26. člena Zakona o medijih, po katerem ima vsakdo pravico od odgovornega urednika zahtevati, da brezplačno objavi njegov popravek objavljenega besedila, s katerim sta bila prizadeta njegova pravica ali interes.

Avtorja omenjenega članka Primož Cirman in Matej Košir v uvodu spornega članka trdita, "da Eles toži Vitoslava Türka zaradi velikih provizij, ki jih je v preteklosti zaslužil s trgovanjem z elektriko". To pa ni res. Potem ko je Vrhovno sodišče konec leta 2002 mag. Türka postavilo nazaj na položaj direktorja Eles, ga je le nekaj dni zatem tedanja tako imenovana Ropova vlada ponovno razrešila. Tokrat nekrivdno, brez razloga. Hkrati je mag. Korošcu priporočila, naj proti mag. Türku vloži ci-

vilno tožbo. Eles je svojo tožbo dne 21. 7. 2003 vložil zaradi domnevno preizkve prodajne cene in previsoke nakupne cene za električno energijo, ki naj bi jo za leto 2001 dosegel mag. Türk (Okrožno sodišče v Ljubljani, opr. št. 8 Pg 319/2003) in s tem kršil dolžnost uprave poslovati v dobro družbe. Sodišče o zadevi še ni odločalo.

Temelj spora je vprašanje, kdo je podpisoval pogodbe oziroma prikrival prave podatke. Bistveno je vprašanje, po kakšnih cenah so bile v letu 2001 podpisane pogodbe za prodajo električne energije v Italijo. V obtožbi se mag. Türku očita, da je vse pogodbe podpisal on, kar pa ne drži. Stanje je ravno nasprotno. Z njegove strani je bila podpisana le ena pogodba (od skupno 11 podpisanih pogodb), ki je po doseženi ceni do 80 odstotkov preseгла vse ostale cene, ki so bile dosežene s prodajo električne energije po njegovi odstitviti.

"Deset pogodb o prodaji električne energije je podpisal mag. Vekoslav Korošec, o čemer obstajajo pisni dokazi (kopije pogodb). To dejstvo je ugotovilo že računsko sodišče, še enkrat pa bomo to dokazali v civilni tožbi. Moja cena za prodajo električne energije v Italijo je bila dejansko najvišje dosežena cena v letu 2001, za kar bodo sodišču posredovani vsi dokazi (kopije vseh ustreznih dokumentov).

O provizijah nihče ne govori in jih tudi v sodnem postopku nihče ne omenja, torej so čista izmišljotina novinarja. Temeljna stvar, ki se mora razčistiti, je, kdo je podpisoval, kaj je podpisoval in pod kakšnimi pogoji je to

podpisoval," pojasnjuje mag. Türk.

Kot v zvezi s tem pojasnjuje mag. Türk, za vse navedeno obstajajo podrobna dokazna gradiva. Med elementi, ki to dokazujejo na načelni ravni, je omenil predvsem naslednje: - Vlada RS je toženo stran 11. 1. 2001 nezakonito krivdno razrešila s položaja direktorja Eles, kar je tožena stran na Vrhovnem sodišču tudi dokazala. Sodba je bila izdana 17. 10. 2002 in tega dne je toženec vstopil v pravni položaj, kot ga je imel pred 11. 1. 2001.

- Nekaj dni po prejemu sodbe Vrhovnega sodišča je vlada RS toženo stran ponovno razrešila dolžnosti di-

rektorja tožeče strani, tokrat nekrivdno in brez razlogov. Popolnoma jasno je, da kolikor bi objektivno obstajali razlogi, ki jih tožeča stran tokrat navaja, bi morala tako imenovana Ropova vlada toženo stran ponovno razrešiti krivdno.

- Gornjo trditev dokazuje tudi sklep Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani z dne 14. 6. 2004 - opr. št. (1) 1872/02 VA, s katerim je bila zavržena ovadba z dne 11. 4. 2002 zoper mag. Türka z obrazložitvijo, da osnove za ovadbo sploh ni bilo.

Državni tožilec je zaključil, da je bilo delovanje mag. Türka povsem transparentno v odnosu do lastnega nadzornega sveta, ministrstva, gospodarske zbornice in direktorjev elektropodjetij.

- Kljub zgoraj navedenim znanim dejstvom je vlada RS ob nekrivdni razrešitvi mag. Vitoslava Türka dne 7. 11. 2002 priporočila toženi strani, da sproži gospodarski spor.

Skratka, vsa zgoraj navedena dejstva nesporno dokazujejo, da so tožba tožeče stranke oziroma njene navedbe neutemeljen konstrukt (dokaz: sklep Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani).

Miroslav Jakomin,
Sekretariat in odnosi z
javnostmi, Elektro Slovenije

Ena glavnih točk predlaganih reform je umik države iz gospodarstva oziroma zmanjšanje lastniških deležev v bankah, zavarovalnicah in Telekomu ter drugih največjih državnih podjetjih.

Odbor za reforme je mnenja, da je za večjo učinkovitost in hitrejšo rast produktivnosti slovenskih podjetij treba izvesti drugi val privatizacije. Reformisti predlagajo pripravo

Prodaja srebrnine?

koncepta in časovnega načrta za pregleden in postopen umik države ter Kapitalske družbe (KAD) in Slovenske odškodninske družbe (SOD) iz aktivnega lastniškega upravljanja v podjetjih in za preoblikovanje slednjih v portfeljska naložbenika. Predlaga tudi takojšen začetek aktivnosti za kotacijo na borzi za delno privatizirane družbe, kot sta Telekom Slovenije in Nova Ljubljanska banka, in večjih delniških družb iz portfelja KAD in SOD, ki še ne kotirajo na borzi. Ta predlog je vsekakor zelo pozitiven, saj obstaja v teh družbah tudi veliko število malih lastnikov. Brez kotacije na borzi ti lastniki pri privatizaciji ne bodo mogli izkoristiti vsega mogočega pravnega varstva. Kotacija delnic na borzi že pred izvedbo privatizacije je dejansko dodatno zagotovilo za male lastnike, da jih država pri prodaji svojega deleža ne bo postavila v neenakopraven položaj. Poenostavljeno rečeno, kotacija delničarjem zagotavlja, da bodo ob pri-

vatizaciji za svoje delnice lahko izžili enako ceno kot država. V luči zavarovanja malih delničarjev sta pozitivna tudi predloga, naj se v javnih delniških družbah lastniški deleži prodajo v skladu s pravili organiziranega trga, v nejavnih delniških družbah (katerih delnice ne kotirajo na borzi) in družbah z omejeno odgovornostjo pa KAD in SOD delujeta usklajeno, s ciljem iskanja hitrih in ugodnih priložnosti za izstop iz teh podjetij. Vsekakor drži, da izstop iz teh netržnih naložb predstavlja tudi veliko priložnost za domače podjetnike, da prevzamejo odgovornost za razvoj manjših in srednjih slovenskih podjetij.

Čeprav predlog prestrukturiranja KAD in SOD v portfeljska naložbenika zagotavlja umik države iz gospodarstva, bi bil vseeno potreben daljšega premisleka. Kot smo namreč ugotavljali pred nedavnim, je veliko vprašanje, ali bosta družbi KAD in SOD kot portfeljski vlagateljici na globalnem trgu dosegali takšne donose, kot bi jih

lahko doma z aktivnim upravljanjem (saj mnoga podjetja skrivajo še precej rezerv pri stroških in drugje). Omejitve skupnega deleža obeh družb v posameznem podjetju na 10 odstotkov se zdi nepotrebna, saj bo SOD v nekaj letih tako ali tako morala odprodati vse svoje premoženje, da bo lahko poplačala obveznosti do denacionalizacijskih in vojnih oškodovancev.

Privatizacija največjih podjetij

Odbor za reforme priznava, da v nekaterih velikih družbah, ki imajo velik tržni delež na domačem trgu (Telekom, NLB, Zavarovalnica Triglav, NKBM), obstaja določen narodnogospodarski interes za njihovo uspešno poslovanje. Odbor naveda, da za vsa štiri omenjena podjetja velja, da so glede na velikost in kakovost primerna za kotacijo na borzi že danes, razen Nove Kreditne banke Maribor, ki je morda potrebna poprejšnjega prestrukturiranja s strani strateskega lastnika. Podrobnejše ana-

lize naj bi tudi pokazale, kakšnega strateskega lastnika potrebuje Telekom, če ga sploh potrebuje (avtorjevo osebno mnenje je, da strateski partner Telekomu ne more prinesiti bistvenih pozitivnih učinkov), medtem ko naj bi bilo za Zavarovalnico Triglav skoraj gotovo, da takšnega lastnika za nadaljnji uspešni razvoj ta čas ne potrebuje. Za NLB, ki že ima ključnega tujega lastnika, se po mnenju odbora postavlja predvsem vprašanje zagotovila, da se ta delež v prihodnje ne poveča. Kolikor se to vprašanje razreši, se lahko NLB po mnenju reformistov uvrsti na borzo, delež države pa se zniža proti 26 odstotkom.

V splošnem naj bi bila za družbe, kjer obstaja narodnogospodarski interes, v prvem koraku primerna delna privatizacija in mešano lastništvo z državo (26 odstotkov), s strateskimi in finančnimi lastniki (ki aktivno trgujejo na borznem trgu). Država naj bi v teh družbah po mnenju odbora dolgoročno zadržala vsaj 26 odstotkov

Kakšen bo v prihodnje odnos med državo in belgijsko družbo KBC v Novi Ljubljanski banki?

Tudi odbor za reforme meni, da Zavarovalnica Triglav strateskega partnerja ne potrebuje.

Ali bi bilo treba Novo Kreditno banko Maribor prestrukturirati?

Slava Klavora 1
 9000 Murska Sobota
 Slovenija
 tel.: 02/537 1949
 fax.: 02/537 1948
 GSM: 041/34 66 46
 GSM: 031/34 51 51
<http://www.radio-viva.com>
 e-mail: viva@radio-viva.com

oziroma takšen delež, ki ji v vsakem konkretnem primeru daje pravico veta na najpomembnejše odločitve na skupščinah, alternativna možnost pa naj bi bila tudi, da se moč veta doseže z ustreznim delničarskim sporazumom.

Že sam odbor se zaveda, da je pri modelu, kjer ima država 26-odstotni delež, najteže zagotoviti, da bo taka lastniška struktura dolgoročno stabilna, saj imajo ključni lastniki naravno težnjo povečevati svoj delež vsaj na večinskega. Odbor meni, da so mogoče pogodbene zaveze med državo in velikimi lastniki. Vendar je malo verjetno, da lahko takšne zaveze vzdržijo dlje časa. Strateški lastniki bodo gotovo vseskozi pritiskali in prej ali slej bo država v obdobju kakšne finančne šibkosti popustila. Če torej država meni, da v teh družbah obstaja interes, je veliko vprašanje, ali je predlagana rešitev ustrejna za zavarovanje tega interesa. Veliko vprašanje je tudi, kaj država sploh lahko doseže s 26-odstotnim lastniškim deležem. Ta delež namreč omogoča le blokado največjih formalnopravnih odločitev, medtem ko lahko večinski lastniki dejansko poslovanje kljub temu deležu države peljejo po svoje. Takšnih primerov je polno in lahko se zgodi, da bo država s to potezo ne samo izgubila vpliv na mnoge pomembne odločitve, temveč tudi razvrednotila svoje lastniške deleže v podjetjih.

Razvoj finančnega sektorja

Finančni sektor v Sloveniji ta čas še ne more zagotoviti ustrezne pod-

pore za umik države iz gospodarstva, zato se je po mnenju odbora v tem sektorju poleg privatizacije največjih finančnih družb treba povezovati tudi na ekonomski podlagi, pri čemer pa naj država kot lastnica ne bi imela vodilne vloge pri stebričenju, ampak bi moral biti upoštevan predvsem poslovni interes posameznih gospodarskih subjektov. To se sicer lepo sliši, dejansko pa se postavlja vprašanje, kako k povezovanju prisiliti družbe, ki ne želijo skupaj, ker se vsaka zase (še posebej njihova vodstva) za zdaj počutijo še dovolj lagodno, čeprav jim bo nepovezanost na daljši rok verjetno škodovala.

Po mnenju reformistov je treba povečati absorpcijsko sposobnost finančnega sektorja, ki bi moral aktivneje sodelovati kot portfeljski investitor (kupec dela državnih lastniških deležev v podjetjih) pri napovedanem umiku države iz gospodarstva. Največja možnost je po mnenju odbora pri odpravi sprememb zajamčenega donosa pri skladih pokojninskega zavarovanja. Odprava zajamčenega donosa bi bila vsekakor pozitivna z vidika kapitalskega trga, saj bi močno povečala naložbe teh skladov v delnice. Vendar je vprašanje, kako bi to sprejeli varčevalci, saj bi se s tem povečalo tudi tveganje pokojninskega varčevanja.

Reformisti poudarjajo, da je sodelovanje pravih portfeljskih vlagateljev v privatizaciji mogoče le ob pogoju, da se z delnicami po privatizaciji organizirano trguje na dovolj prometnem borznem trgu. Naš trg kapitala danes še ne more v celoti podpreti tovrstnih privatizacijskih projektov, zato vsekakor drži, da so potrebni zakonodajni in drugi ukrepi za njegov razvoj.

V celoti gledano je zmanjševanje vpliva države v gospodarstvu pozitivno. Vendar mora vlada pri tem temeljito pretehtati vse pozitivne in negativne učinke načrtovanih odločitev. Težava je v tem, da je dejanske učinke nekaterih ukrepov zelo težko zanesljivo predvideti, Slovenija pa si kot majhna država ne more privoščiti velikih napak. Predvsem pri prodaji največjih družb je potreben temeljit premislek in postopnost, saj po prodaji ni več poti nazaj.

Denis Vengust

Kakšno bo vreme čez 6 dni?

Vremenska napoved za 6 dni vnaprej!

Prva slovenska televizija s šestdnevno vremensko napovedjo.

Info TV je slovenska televizija, ki celodnevno predvaja poročila vsakih 15 minut. V naših informativnih oddajah lahko spremljate tako dogajanje doma kot po svetu. Info TV lahko sprejemate samo preko kablinskih sistemov. Program je popolnoma brezplačen. Za več informacij pokličite vašega kablinskega operaterja.

Vremenska napoved za 6 dni je na sporedu v novicah, ki so 15 minut do in 15 minut čez vsako polno uro. Vremensko napoved "6 dni" najdete tudi na Mobilflovem mobilnem portalu Planet (Info/Vreme).

Naročnik oglasa Info TV, d.o.o., Novo mesto

Fotografije: Gregor Pohleven

Na kraju zločina

Od enega najodmevnejših dogodkov zadnjega časa v Sloveniji, ropa sefov banke SKB, je pretekel že dober teden, še vedno pa večina stvari ostaja nepojasnjena.

Organizacijski in varnostni polum ene največjih slovenskih bank je v javnosti odprl polemike o varnosti premoženja, ki ga hranimo v teh ustanovah, in o tem, kako je do tako velikega vloma sploh prišlo, kdo vse je lahko vanj vpleten in kakšne so njegove razsežnosti. Kako so roparji vedeli, v katere sefe vlomiti? So imeli sodelavca med bančnimi uslužbenci oziroma so rop, kot je dejal nekdanji direktor slovenske policije Marko Pogorevc, izvedli poznavalci razmer v SKB? Kako je sploh mogoče, da je rop potekal kar sedem ur, in to dobesedno pred pragom policijske postaje? Vse to kaže, da morda le ni bilo vse tako, kot so kazale prve informacije, in da so z lopovi lahko povezani zaposleni v tej ban-

ki, še drznejši pa menijo, da bi bila v rop lahko vpletena celo policija.

Vprašanje časa

Krivda za katastrofo lahko hočeš nočeš v prvi vrsti pripišemo banki oziroma predsednici uprave Cvetki Selšek. S spremembo lastniške strukture se je namreč spremenila tudi odgovornost za varnost v bančnih institucijah. Ta zdaj ni več na ramenih represivnih organov države, pač pa v prvi vrsti na bankah samih. Zelo ver-

jetno bodo odgovornost Selskove zaostri ne le oskudovanci, ampak tudi vodstvo v Parizu, in to iz preprostega razloga – za varovanje banke je najela varnostno službo, ki svojim nalogam ni bila kos niti ni imela potrebne opreme in dislocirane nadzorne enote. Če je bilo delo res opravljeno v skladu s standardi in priporočili, kot je zagotovila direktorica sektorja za splošne posle pri omenjeni varnostni službi Vojka Loparnik Klešnik, se lahko resno zamislimo

nad standardi varnostnih služb. Centralna depotna hiša Aurum na Slovenski cesti ni imela dislocirane varnostne nadzorne enote oziroma je z dvema varnostnikoma nadzirala samo sebe. Banko SKB so na pomanjkljiv varnostni sistem večkrat opozorili, a ukrepal ni nihče. Zakaj ne?

Situacija mestoma spominja na naravno katastrofo v New Orleansu, ko so prav tako vsi vedeli, da se bo zgodilo nekaj zastrašujočega, ukrepali pa niso. Ko je do katastrofe prišlo, pa niso

Direktorica sektorja za splošne posle pri varnostni družbi PCA Vojka Loparnik Klešnik meni, da je bilo delo varnostne službe opravljeno v skladu s standardi.

Pariška centrala bo predsednico uprave SKB Cvetko Selšek bržčas odstavila s položaja.

imeli sistemskih elementov, da bi situacijo primerno rešili. SKB je po ropu ravnala v bistvu nepremišljeno, ko je objavila seznam vlomljenih sefov, preden je od njihovih najemnikov zahtevala seznam stvari, ki so jih hranili v njih. Če bi to storila, bi se lahko zavarovala pred morebitnimi zlorabami oziroma netočno navedbo vsebine sefov.

Preveč filmsko

Nekdanji direktor slovenske policije in zdajšnji pomočnik direktorja Mobitela za varnost in varovanje objektov Marko Pogorevc je za Dnevnik dejal, da so rop izvedli poznavalci razmer v SKB. "Zaradi nezadostne notranje varnosti, to lahko zdaj že z gotovostjo trdimo, so bili roparji očitno dobro opremljeni s podatki o varovanju in organizaciji dela v prostorih s sefi. Seznanjeni so bili s pomanjkljivostmi pri organizaciji in izvajanju varovanja, zato z delom niso hiteli in so rop opravili temeljito, saj so vedeli, da varnostni sistem ne deluje usklajeno in ni povezan." Zločinci so po njegovem mnenju morali dobro vedeti, da so bili videosistem in protipožarne naprave sami sebi namen, ker niso bili povezani z dežurnim operacijskim centrom. Očitno so razpolagali tudi s seznamom sefov, iz česar lahko sklepamo, da so bili povezani z zaposlenimi v banki.

Znano je, da je v sefih po ropu ostalo kar nekaj gotovine in vrednih predmetov, kar odpira še eno vprašanje; so vlomilci želeli le denar ali pa so iskali nekaj drugega. Lahko bi sicer sklepali, da bi morebitne večje vsote ukradenega denarja policija prehitro izsledila, zato so ga pustili v sefih. Ali so vlo-

Nekdanji direktor slovenske policije Marko Pogorevc je prepričan, da so rop izvedli poznavalci razmer v banki SKB.

milci, kot domnevajo nekateri, v sefih iskali določene dokumente, s katerimi bi utegnili koga izsiljevati, bo pokazal čas oziroma natančna preiskava.

Škoda bo povrnjena, a ...

Po zagotovilih banke bo škoda povrnjena vsem najemnikom sefov, do preostale vsebine v njih pa bodo prišli posamično v spremstvu bančnega uslužbenca in notarja. Pred tem so morali najemniki sefov napraviti točen seznam stvari, ki so jih hranili v sefih, njihovo lastništvo, če gre za večje vsote denarja ali predmete velike vrednosti, pa bodo morali dokazovati s primerno dokumentacijo ali pričami. Verjetno pa je, da bo kljub temu prihajalo do neprijetnosti, saj banka nima podatkov o vsebini sefov, najemniki pa naj bi bili, kot se govori, v sefih hranili tudi denar, za katerega ne želijo navesti izvora.

Neustrezen urnik

Ob zadnjem dogodku pri preostalih slovenskih bankah na splošno ni čutiti pretirane zaskrbljenosti in tudi ne morebitnih odpovedi najemnih

Bomo po organizacijski in varnostni katastrofi SKB vredne stvari še vedno hranili v bančnih sefih?

pogodb za sefe. Kljub temu pa ljudi upravičeno skrbi za njihovo premoženje. Zato smo se pozanimali, kako je za varnost sefov poskrbljeno v nekaterih drugih slovenskih bankah.

Vse banke imajo točno določene splošne pogoje o poslovanju s sefi; v sefih se lahko hranijo predmeti in dokumenti, ki ne smejo biti nevarni, pokvarljivi ali radioaktivni, sicer pa bančni delavci vsebine ne nadzirajo. Banke imajo v večini odpiralni čas sefov vezan na odpiralni čas eno-

te; tako je v Banki Celje in v Novi Ljubljanski banki, kar varnost nekoliko poveča. Tako v NLB kot v Abanki je dostop do sefov mogoč le v spremstvu bančnega delavca, seveda po poprejšnji identifikaciji najemnika sefa. Dostopnost do sefov SKB je bila 24-urna.

Čas celi rane

Samo predstavljamo si lahko, kakšno je razpoloženje v poslovalnicah SKB te dni, ko ni osumljen nihče in so osumljeni vsi. Šele ko bo preiskava končana in rop razjasnjen, bo SKB lahko zadihala s polnimi pljuči. Potrebovala pa bo precej časa, da si povrne ugled in zaupanje. Seveda pa upamo, da naslednjic ne bomo zvonili po toči. **Peter Avsenik**

Opis zunanosti storilcev

Če kjerkoli vidite moškega temnejših las, ostrizenih na gobico, s tanjšimi brki, visokega okoli 180 centimetrov in starega okrog 30 let, ki govori srbohrvaško in slovensko, vas policija prosi, da ji to sporočite na telefonski številki 113 ali 080 12 00. To je le približen opis dveh storilcev, o videzu preostalih pa policija nima podatkov.

Spremljevanje bančnega delavca

O varnosti sefov pri Novi Ljubljanski banki smo povprašali predstavnico NLB za stike z javnostjo Miro Petek.

"Vsi sefi so v posebej varovanih in zaščitnih poslovnih prostorih banke, ki so dostopni le med delovnim časom enote banke. Delavci banke dosledno izvajajo vse preventivne varnostne ukrepe pri vstopih strank v sefe, saj je cilj NLB zagotoviti varnost premoženja strank, vendar jim hkrati zagotoviti ustrezno stopnjo tajnosti in zaupnosti pri uporabi sefov. Dostop do sefa vedno poteka v spremstvu bančnega delavca. Pred tem mora imetnik sefa opraviti več postopkov identifikacije oz. istovetnosti – osebni dokument, dovolilnica, podpis. Za dostop do sefa sta potrebna tudi dva ključa, vsak sef ima namreč dve različni ključavnici z dvema različnima ključema – enega ima od podpisa pogodbe o najemu sefa imetnik sefa, drugega pa banka. Imetniki sefov se z načinom uporabe oz. ravnanjem s sefom seznanijo v Splošnih poslovnih pogojih za poslovanje s sefi in v Pogodbi o najemu sefa. Kaj stranka v sefu hrani, je njena odločitev, vsebine ne nadziramo."

STIMULATIVNO NAGRAJEVANJE, DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE IN MOŽNOST NAPREDOVANJA

Pridruži se nam!

Kot vojak v policijski vojski, pogodbeni rezervni ali na prostovoljnem usposabljanju za obrambo boš odlično plaščeno in telesno pripravljen. Učni se boš za preživetje v nagrajčnejših okoliščinah ter spoznal veličino modernega bojevanja.

Si pripravljen na pravo stvar?

Poklici na brezplačno telefonsko številko 080 13 22 ali polji elektronsko pošto na naslov naberna.pisarna@mvrs.si.

www.slovenskavojska.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

SLOVENSKA VOJSKA
V službi domovine.

Leta 2001 se je prebivalec vasi Koseč življenje postavilo na glavo. Na hribu Strug nad vasjo Koseč se je sprožil plaz in ogrozil celotno vas. Plaz niti po štirih letih ni saniran. Prebivalci teh krajev (Drežniške Ravne, Drežnica, Koseč ...) so naravnih nesreč že vajeni, saj je imel potres leta 1998 epicenter prav na tem območju.

Devetnajstega decembra 2001 okoli desete ure zvečer je prebivalce Koseča predramilo bobnenje nad vasjo. Ker je bilo takrat suho obdobje, ljudje nekaj časa sploh niso pomislili, da jim grozi plaz. Ko pa so se

Fotografije: Gregor Drnovsek in Arhiv Demokracije

Ko grozi plaz

te nevarnosti zavedeli, je zavladala precejšnja panika, saj nihče ni vedel, kako velika nevarnost jim grozi. Med 50 in 60 prebivalcev je moralo še isti večer zapustiti svoje domove in se naseliti pri sorodnikih in znancih v okoliških vaseh. Naslednje dni je civilna zaščita (CZ) začela z ogledom območja in nastale škode. CZ in kasneje tudi strokovnjaki za plazove so določili, da je življenje v spodnjem delu Koseča, v zaselku Orehovlje, nevarno. V času preiskav na plazu in njegovega saniranja, kar je trajalo cela tri leta, prebivalci omenjenega zaselka niso smeli živeti na svojih ogroženih domovih. Prebivalci državi najbolj zamerijo pizen odziv strokovnih služb, saj so strokovnjaki za saniranje plazov iz Ljubljane prvič prišli na ogled prizadetega območja šele 8. januarja 2002, dobrih štirinajst dni po tem, ko se je sprožil plaz.

Ko smo se z domačinom Gorazdom Uršičem iz Koseča odpravili na plazišče, se nam je na začetku zdelo, da sam plaz ni tako velik. Šele ko smo se povzpeli nekaj sto metrov nad vas, smo do-

bili pravo predstavo o nevarnosti, ki v bistvu še vedno grozi vasi. Območje plazu je namreč ogromno, čeprav manjše od plazu, ki je prizadel Log pod Mangartom. "Zvok, ki je prihajal s plazu, je bil res strašen. Vseskozi je nekaj bobnelo in grmelo, niti v enem trenutku nismo vedeli, ali se je sprožila velika gmota ali pa se premika samo material na plazu. Takšno bobnenje je trajalo kar nekaj tednov. Sedaj plaz miruje, vendar se v deževnih dneh še vedno sliši bobnenje, po potoku Brusniku pa še vedno priteče veliko blatne

vode, t. i. murastega toka," pravi Uršič. Leta 2002 so v Koseču na novo postavili most, ki je prirejen tako, da bi se v primeru plazu most "odpeljal" skupaj z materialom, ki bi ga prinesel plaz. Vendar nekateri vaščani dvomijo o takšnem razpletu ob morebitnem vnovičnem plazenju tal, saj je struga Brusnika, ki so jo sicer razširili, najozja prav pod mostom, to pa je sredi zaselka Orehovlje.

Mlada družina Uršič, sogovornik Gorazd je prav v času proženja plazu dobil prvega otroka, je bila tako odvisna od sorodnikov v Drežnici,

kjer so se nastanili, ko so jim prepovedali bivanje v njihovem domu. "Sanacija je trajala dolgo, vmes se je celo govorilo, da bodo naš del vasi, ki je bil najbolj ogrožen, podrli in zgradili nov zaselek v bližini vasi. Vendar so očitno plaz toliko sanirali, da je sedaj življenje pod njim varno. Nihče pa ne ve, kdaj se lahko začne znova premikati in ogroziti vas," nam je rekel Uršič. Iz pogovora z drugimi vaščani Koseča, ki pa niso želeli biti imenovani, smo ugotovili, da jih najbolj jezi pomanjkanje komunikacije in obveščanja s strani

Domačin Gorazd Uršič na plazu, ki iz doline ne kaže nevarne podobe, vendar je zelo obsežen. Vas Koseč leži približno 500 metrov pod plaziščem.

Ko se začnejo obsežnejše padavine, se potok Brusnik spremeni v blatno strugo, saj s plazu še vedno priteka velika količina t. i. murastega toka.

odgovornih organov. Nekateri celo menijo, da če ne bi bilo leto prej plazu v Logu pod Mangartom, ki je zahteval smrtne žrtve, ne bi doživeli niti takega odziva. "Na vasi smo vedno nekako odrinjeni, češ, vaši problemi lahko počakajo, problemi v dolini so večji," pravijo vaščani.

Lep primer, da so prebivalci odročnejših vasi v Posočju resnično zapostavljeni, je tudi cesta, ki pelje iz Kobarida proti Drežnici in sosednjim vasem, saj je v katastrofalnem stanju, polna lukenj in na nekaterih delih izredno ozka. Mnogokrat so na cestišču tudi skale, ki se privlačijo s pobočij nad cesto. Prebivalci že dolga leta poslušajo obljube o popravilu ceste. Država je po potresu obljubila, da bodo najprej obnovili poskodovane vasi in nato popravili tudi cesto. S tem seveda ni bilo nič, vmes je prišel še plaz, zaradi česar so po tej cesti spet vozili težko mehanizacijo in tovornjake, ki so jih potrebovali za dela na plazu. Cesto sedaj sanirajo samo na enem delu, problem pa kljub obljubam ostaja.

Spremembe na plazu so majhne

Za komentar dogajanja na samem plazu in o opravljenih delih na njem smo povprašali tudi pristojne na ministrstvu za okolje in prostor. Na naše vprašanje o tem, ali je plaz še aktiven in v kakšnih časovnih intervalih preverjajo stanje na njem, so

Po mnenju ministrstva za okolje in prostor ter njegovih strokovnih služb so zdaj spremembe na plazu majhne in ne ogrožajo vasi Koseč.

nam odgovorili: "Monitoring plazu se izvaja z geodetskimi meritvami premikov površine na 21 točkah na plazu in v okolici plazu Strug enkrat mesečno oz. tudi pogosteje v primeru neugodnih vremenskih razmer ali ob močnejših potresnih sunkih, prav tako tudi z inklinometričnimi meritvami na treh vrtninah vsake tri mesece ali pogosteje." Geodetske meritve kažejo, da razmere na plazu še niso stabilizirane. O sodelovanju z vaščani in o varnosti življenja ljudi pod plazom pravijo, da je pregled premikov v zadnjem letu pokazal, da so spremembe na plazu Strug majhne in ne ogrožajo vasi Koseč. "Z izvedenimi ukrepi se je zagotovila potrebna varnost prebivalcev Koseča pred nenadnimi in hitrimi drobirskimi tokovi, ki bi pri razlitju lahko povzročili poškodbe na objektih pod plazom. Prizadeti krajanji so bili o načrtovanih delih obveščeni na informativnih sestankih s predstavniki občine Kobarid in s predstavniki strokovnega odbora za plazove večjega obsega, ki so bili redno organizirani v času izvajanja interventnih del. Krajanji so bili vključeni tudi v postopek sprejemanja lokacijskega načrta za vplivno območje plazu v postopku javne razgrnitve osnutka predloga lokacijskega načrta in javne razprave o tem osnutku, zatrjujejo na ministrstvu za okolje in prostor.

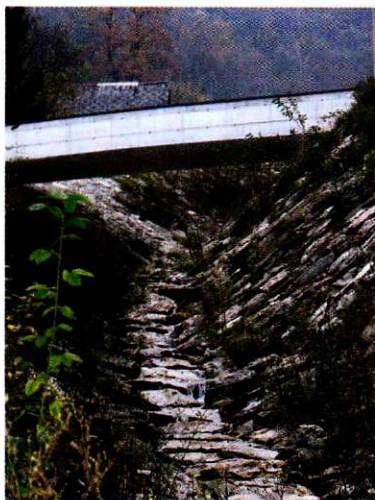
Seveda nas je zanimala tudi vrednost opravljenih in predvidenih del na plazu. "Vrednost do sedaj izvedenih interventnih del, izvajanje monitoringa ter vzdrževanje izvedenih interventnih

ukrepov skupaj s stroški izdelave posebnih strokovnih podlag in izdelave lokacijskega načrta za vplivno območje plazu Strug znašajo 154 milijone tolarjev." Znesek, ki je predviden za izvedbo lokacijskega načrta pa je ocenjen na vrtočlavih 720 milijonov tolarjev. Lokacijski načrt predvideva celotno ureditev plazišča, stabilizacijo struge Brusnika in območij, kjer bi lahko nastale zajede. Najpomembnejša pa bo

ureditev potoka oziroma njegove struge skozi Koseč. Tako napovedujejo poglobitev struge pri mostu, kjer naj bi jo poglobili za 2 metra, s čimer se bo pretočni prerez pri mostu povečal s sedanjih 20 m² na približno 58 m². Načrt vendarle predvideva tudi nov most, saj sedanji ne ustreza vsem predpisom.

Dovolj zastavljanja

Prebivalci na teh območjih so sicer navajeni, da jih država ne obravnava enakovredno z drugimi državljani, vendar so prepričani, da je njena dolžnost, da poskrbi za dostojno življenje prebivalcev tudi na obrobni delih Slovenije. Vse, kar ti prebivalci želijo, je dom, ki bi bil kolikor toliko varen pred naravnimi nesrečami, in temeljne pogoje za življenje. Eden izmed njih je gotovo cesta, ki je za prebivalce oddaljenih vasi edina povezava s svetom. Tudi preprosti ljudje si zaslužijo dostojno življenje. **Gregor Drnovsek**

Most sredi Koseča je bil na novo zgrajen leta 2002, vendar je v lokacijskem načrtu predviden nov most, strugo pod njim pa naj bi poglobili za 2 metra. Tako bi bila v primeru plazanja tal pretočnost materiala pod mostom večja in vas ne bi bila tako ogrožena.

Regionalna Televizija posebnega pomena

posebnega pomena

Meljska cesta 34, 2000 Mb

Informacije za katerimi stojimo!

Marketing: 02/ 234 55 81

www.rts-tv.com

Adijo, perutnina

Prodaja perutnine v Pekingu in Šanghaju se je zaradi povečane strahu javnosti, potem ko so oblasti zabeležile tri izbruhe ptičje gripe, znižala tudi do 80 odstotkov, čeprav je vlada skušala javnosti zagotoviti, da lahko ustavi širjenje bolezni. Kitajska se ni zagnala ljudi, okuženih s ptičjo gripo, vendar so zdravstveni strokovnjaki opozorili, da bi do tega lahko prišlo, če država ne bo preprečila širjenja virusa med pticami. Cena perutnine se je močno znižala, posledično pa so trgovci zmanjšali tudi odkup ptic od dobaviteljev. Kitajske oblasti so izbruh ptičje gripe opazile tudi med piščanci in racami na vzrejni farmi na severu pokrajine Notranja Mongolija, kasneje pa še dva izbruha v pokrajinah Anhui in Hunan.

Samo letos je bilo v tovrstnih napa-
dih ubitih najmanj 15 ljudi. Večina
naj bi jih bila povezana s podzemljem.

Tivat onesnažen

Morsko dno pred obalo črnogorskega mesta Tivata je močno onesnaženo. Izsledki analize, ki jih je opravil Center za toksikološke raziskave Črne gore, so pokazali velike koncentracije svineca in drugih težkih kovin, ki presegajo dovoljene količine, poroča beograjska tis-

kovna agencija Beta. Težkih kovin je celo do 60 odstotkov nad dovoljeno količino, živega srebra pa za 20 odstotkov več. Kot so sporočili toksikologi, bo treba pregledati vsebnost živega srebra v ribah in drugih živih organizmih v zalivu mesta Tivata.

Tri lune

Iz ameriške vesoljske agencije Nasa so sporočili, da okoli planeta Pluton na skrajnem robu Osončja krožijo kar tri in ne le ena luna. Teleskop Hubble je namreč poleg lune Charon (Haron, op. M. V.), ki so jo odkrili leta 1979, odkril še dve luni.

Obe na novo odkriti luni imata premer od 45 do 160 kilometrov, okoli planeta pa krožita na razdalji 44.000 kilometrov. Odkritje je po besedah znanstvenikov tako presenetljivo zato, ker doslej v tako imenovanem

Kuiperjevem pasu na robu Osončja se niso odkrili nebesnega telesa, ki bi imelo več kot en satelit. Kuiperjev pas je sicer veliko območje s telesi iz ledu

in kamna na drugi strani Neptunove orbite. Pluton je deveti planet Osončja, manjši kot Zemeljina Luna, odkrili pa so ga leta 1930.

Paganinijeva violina

Violina enega svojčas največjih mojstrov za izdelavo instrumentov, ki je bila v lasti slavnega italijanskega virtuoza, maestro Nicola Paganinija, je spet zamenjala lastnika. To je bila prva Paganinijeva violina na dražbi in hkrati eno od samo 50 ohranjenih glasbil mojstra Carla Bergonzija iz Cremona. Violina je iz leta 1720, ko je bil Bergonzi star 30 let in ko se je že postavil ob bok velikih mojstrov iz Cremona, Giuseppa Guarnerija in Antonia Stradivarija. Kdaj je

Paganini kupil instrument, ni znano. Violina je zamenjala nekaj lastnikov in nato leta 1957 končala pri nekem ljubiteljskem glasbeniku.

V Anin spomin

Stanovanje v Amsterdamu, v katerem je Ana Frank začela pisati dnevnik, preden se je začela skrivati

Rojstvo Leonore

Španska princesa Letizia, 33-letna soproga španskega prestolonaslednika Felipeja, je s carskim rezom rodila deklico, ki so jo starši poimenovali Leonora. Španski princ, ki je bil navzoč ob porodu, je dejal, da je

mlajšega brata. Po obstoječih zakonih imajo namreč prednost v vrsti za nasledstvo moški potomci, vendar španska vlada napoveduje sprejetje ustavne reforme, s katero bi to odpravili. Leonora je že sedmi vnuk španskega kralja Juana Carlosa in kraljice Sofie.

Likvidacija mogotca

V središču Sofije so ubili bolgarskega bančnega mogotca Emila Kjuleva, ki je vodil največje zavarovalnice in izposojevalnice v državi, bil pa je tudi vodja največje bolgarske banke DZI. Ubit je bil v mafijem slogu, ko so iz mimovozečega avtomobila preresetali njegov avto, ki se je ustavil pred križiščem. Poleg Kjuleva je bil ustreljen tudi njegov voznik. Bančnik je bil takoj mrtev, njegovega voznika pa so hudo ranjenega odpeljali v bolnišnico. Likvi-

dacija Kjuleva spominja na podobne umore v Bolgariji v zadnjih letih, ki jih je policija pripisala vojni med rivalskima kriminalnima skupinama.

rojstvo otroka nekaj najlepšega, kar se lahko zgodi človeku. Leonora, ki jo bo treba v skladu s protokolom nagovarjati kraljevska visokost, je imela ob rojstvu 3,45 kilograma in 47 centimetrov, rodila pa se je dva tedna prezgodaj. Deklica je prvi otrok zakoncev in je druga v vrsti za nasledstvo španske krone, takoj za svojim očetom, vendar le, če ne bo dobila

pred nacisti, so obnovili v slogu tridesetih let in ga preuredili v zatočišče za preganjane pisatelje. Družina Frank je v tem trisobnem stanovanju v južnem delu Amsterdama živela med letoma 1933 in 1942.

Strokovnjaki so se pri obnovi ravnali po fotografijah iz družinskega arhiva in pismu Ane Frank, v katerem je opisala stanovanje, zato so več mesecev odstranjevali moderne dodatke, stanovanje pa uredili tako, da je zdaj takšno, kot ga je zapustila družina Frank. Poslopie, v katerem se je družina Frank skrivala, je postalo muzej, stanovanje v mirnem predmestju Amsterdama, v katerem je Ana preživela večino otroštva, pa je bilo skoraj neznano, dokler ga nedavno niso dali naprodaj, nizozemska televizija pa je sprožila akcijo za njegovo zaščito.

Marijina cerkev

V nemškem Dresdnu so po več kot 60 letih znova odprli Marijino cerkev, ki je bila uničena v zavezniškem bombardiranju mesta 13. februarja 1945. Cerkev so obnavljali zadnjih 11 let, slovesno odprtje pa je na ulicah Dresdna spremljalo več kot 100.000 ljudi. Pri maši in novi posvetitvi cerkve je bilo 1.700 povabljenec. Med njimi so bili tudi odhajajoči nemški kancler Gerhard Schröder, njegova naslednica Ange-

la Merkel, nemški predsednik Horst Köhler in veleposlaniki zavezniških sil iz druge svetovne vojne. Odprtja se je udeležilo tudi okoli 850 donatorjev, ki so za obnovo cerkve namenili več kot 100 milijonov evrov.

Picassova vaza

Na dražbi, na kateri je bilo ponujenih več kot sto kosov keramike Pabla Picassa, je bila vaza v obliki trinožnika prodana za kar 50.400 evrov. Lončena in poslikana vaza iz leta 1951 je s svojo višino 75,7 centimetra eden največjih Picassovih keramičnih izdelkov in je že pred začetkom dražbe veljala za favoritko. Med drugim so bili na dražbi ponujeni tudi krozniki, skodelice in vrčki. Picasso (1881–1973) so od leta 1946 navdihovali keramični izdelki, nastali v lončarskih delavnicah Madoura v severni Franciji. Umetnik je za omenjene delavnice tudi sam ustvaril več kot 600 osnutkov, po vsakem so izdelali od 25 do 50 kosov. Vaz v obliki trinožnika, gre za eno Picassovih najzgodnejših del, je bilo izdelanih 75.

Rdeči kapitalist

V Pekingu je v starosti 89 let za posledicami bolezni umrl nekdanji kitajski podpredsednik Rong Yiren, ki si je zaradi dejavne vloge pri izvedbi kitajskih gospodarskih reform prislužil vzdevek rdeči kapitalist in je veljal za enega izmed najbogatejših ljudi na Kitajskem. Izhajal je iz bogate družine, ki je imela v 30. letih prejšnjega stoletja v lasti banke in podjetja v Wuxiju in Šanghaju, investirala pa je tudi v mline, tekstilne tovarne, strojegradnjo in druge veje industrije. Prpadal je manjši skupini kapitalistov, ki so ostali v državi tudi po revoluciji in prevzemu oblasti s strani komunistov leta 1949. Leta 1956 je družinsko podjetje prešlo v roke države. Med obdobjem skrajnih levičarjev so oblasti Ronga preganjale, pozneje pa so ga na pobudo arhitekta kitajskih gospodarskih reform Deng Xiaopinga rehabilitirali.

Papežev avtomobil

Avto ford escort GL iz leta 1975 svetlo modre barve, ki je bil v lasti pokojnega papeža Janeza Pavla II., so na dražbi prodali za 690.000 dolarjev. Kupec je multimilijonar John O'Quinn, avtomobil pa namerava razstaviti v svojem muzeju. V zbirki ima namreč že 600 vozil. Po besedah vodje dražbe je avtomobil v enakem stanju, kot je bil, ko je bil papež njegov lastnik. Nima klimatske naprave, nima radia, ima pa veliko prask in vdrtin. Avtomobil je prodal Jim Rich, ki ga je leta 1996 na dražbi kupil za 102.000 dolarjev.

Grozeče segrevanje

V Evropi bo globalno segrevanje ozračja v 21. stoletju najbolj prizadelo Sredozemlje in Alpe. Po podatkih mednarodne študije naj bi na območjih, ki jim bo zaradi tega pojava primanjkovalo vode, živelo od 14 do 38 odstotkov prebivalstva Sredozemlja. Poročilo je pripravilo 16 evropskih raziskovalnih inštitutov in je do- slej najpodrobnejši informativni model do leta 2080. Zaradi dviga tem-

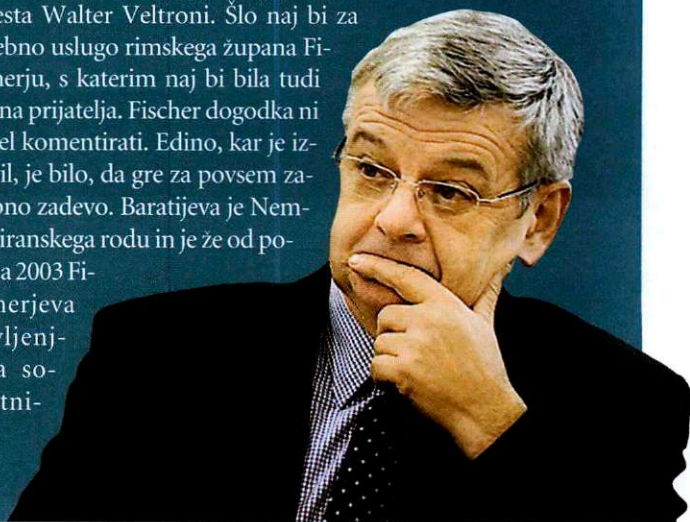
perature in manjših padavin bo prišlo do pomanjkanja vode. Posledica bodo suše, gozdni požari, premik tradicionalnih vrst dreves na sever in manj obdelovalnih površin. Najpogosteje naj bi snežilo na višini od 1500 do 1700 metrov, medtem ko danes sneži že na približno 1300 metrih. V švicarskih Alpah naj bi se za smučanje ugodne površine s sedanjih 85 odstotkov tako zmanjšale na 63 odstotkov. Študija, ki se nanaša na 15 evropskih držav ter na Švico in Nor-

veško, predvideva, da se bo temperatura do leta 2080 v povprečju dvignila za 2,1 do 4,4 stopinje Celzija.

Petič poročen

Nemški zunanji minister v odhodu Joschka Fischer je znova skočil v zakonski jarem; poročil se je v Rimu v ozjem krogu prijateljev in družine. Gre za njegov peti zakon, tokrat se je 57-letni Fischer poročil z 29-letno Minu Barati. Fischerja in Baratijevo je v rimski mestni hiši poročil župan večnega mesta Walter Veltroni. Šlo naj bi za osebno uslugo rimskega župana Fischerju, s katerim naj bi bila tudi tesna prijatelja. Fischer dogodka ni želel komentirati. Edino, kar je izjavil, je bilo, da gre za povsem zasebno zadevo. Baratijevo je Nemka iranskega rodu in je že od poletja 2003 Fischerjeva življenjska sopolnica.

Podzemno mesto

Dobrodošli v mestu iz obdobja hladne vojne! Razteza se na površini 240 akrov, ima samo štiri prebivalce, cest pa je v dolžini 60 milj. V mestu sta celo železniška postaja in bar, ki se imenuje Vrtnica in krona. To najredkeje naseljeno mesto – bunker v Angliji je sedaj naprodaj, vendar oglasa zanj ne boste našli v nobeni od angleških nepremičninskih agencij. Mesto je namreč pod zemljo. Ta podzemeljski kompleks so zgradili v petdesetih letih kot pribežališče za premierja in štiri tisoč uradnikov, če bi prišlo do sovjetskega jedrskega napada. Danes iščejo možnosti komercialne uporabe tega podzemnega mesta, v katerem so ostali zaposleni samo še štirje vzdrževalci. Nominalna cena znaša pet milijonov funtov, morebitni kupec pa bo moral biti hkrati tudi investitor v vojaško bazo, ki je nad podzemnim mestom. Veliko možnosti je, da bo leto uporabljeno kot skladišče za londonska podjetja ali pa kot orjaška vinska klet, ki bo največja v Evropi. Britansko obrambno ministrstvo namreč ne dovoli drugačne uporabe.

Ali je pravi

Obstaja kar šest portretov, na katerih naj bi bil upodobljen Shakespeare, vendar o njihovi pristnosti tečejo številni spori. Slika, ki je postala znana kot Portret Graftona, je prav tako postala ena od kulturnih upodobitev Shakespearja. Toda po devetih mesecih raziskovanj in restavratorskih del je Nacionalna portretna galerija sporočila, da ni odkrila dokazov, ki bi potrjevali, da je na tem portretu upodobljen Shakespeare. Na portretu, ki so ga v Nacionalno portretno galerijo vzeli iz knjižnice Johna Rylanda v Manchesteru, je upodobljen sivook mladenič s kostanjevimi lasmi, oblečen v razkošna oblačila iz svile ali satena po evropski moški modi od 15. do 17. stoletja. Okoli leta 1588 ga je z oljnimi barvami naslikal anonimen slikar – tistega leta je imel Shakespeare 24 let. Na zgornjem robu slike je poleg letnice napisana tudi številka 24. Strokovnjaki za njegov življenjepis pa pravijo, da se je slavni dramatik pri 24 letih hotel pridružiti potujočemu gledališču, bil je že oče dvojčkov in je težko verjetno, da bi si lahko privoščil tako razkošno obleko, kot jo ima portretiranec.

Brezplačni poleti

Ustanovitelj irske letalske družbe Ryanair je sporočil, da bodo od leta 2007 dalje na letalih Ryanaira organizirane igre na srečo, kar bo konec koncev omogočilo brezplačne letalske karte. V upravi družbe menijo, da bodo igre na srečo močno spremenile njen ugled, seveda na bolje, saj so tradicionalne letalske družbe znane po dragih kartah in slabi hrani. Kaže, da se pri Ryanairu resnično trudijo spremeniti vse stereotipe, povezane z letalskimi prevozi, vendar je za to, da bi na letalih omogočili igre na srečo prek mobilnih telefonov ali na igralnih aparatih, treba omogočiti zanesljiv plačilni sistem. Ekonomski učinek bo ogromen, saj pričakujejo do 250 milijonov evrov prihodka ob praktično ničnih stroških. Na to misel so prišli, ker je splošno znano, da se potniki na letalih dolgočasijo in si želijo zabave. Družbe od namere ne bodo odvrnile niti trditve, da bi zaradi tega lahko izgubili del potnikov. Poleg iger bo na letalu mogoče naročiti najrazličnejše storitve – od zavarovanja do izposoje avtomobilov.

Vse za sinove

Rojstvo in vzgoja več sinov ima lahko dolgoročno slabe posledice za zdravje matere in dobre za zdravje očetov. Znanstveniki menijo, da veliko otrok v družini negativno vpliva na dolgotrajno življenje staršev zato, ker so rojstva in vzgoja otrok naporni in se kažejo na zdravju. V državah, kjer ni dobro razvitega sistema za zdravstveno varstvo, lahko zdravju mater najbolj škodijo sinovi zaradi več vzrokov: dečki imajo ponavadi večjo porodno težo kot deklice, kar je velika obremenitev za matere. Poleg tega dečki med nosečnostjo povšujejo raven testosterona v krvi mater, kar slabi njihov imunski sistem. Ko pa se dečki rodijo, je treba zanje v povprečju bolj skrbeti kot za deklice, ki takoj, ko nekoliko zrastejo, vzamejo nase nekaj obremenitev – kuhajo in pazijo na mlajše otroke. Raziskava, ki jo je v kmečkem okolju v Bangladešu izvedla skupina britanskih znanstvenikov z Oxforda ter Londonske sole higijene in tropske medicine, je pokazala, da se z rojstvom vsakega sina tveganje materine smrti poveča za 11 odstotkov.

Ugodnosti za nove naročnike revije Demokracija:

- prvi mesec boste revijo prejeli brezplačno
- brezplačno prejmete majico Demokracija
- sodelujete v žrebanju za eno od knjig naše založbe

Naročnina na revijo Demokracija je lahko tudi darilo.

Naročilnica

Akcija - novi naročniki - prvi mesec **brezplačno!**

Plačilo s položnico • Uredništvo revije Demokracija • p.p. 4315, 1001 Ljubljana

DEMOKRACIJA

ime in priimek: _____

pošiljati začnete dne: _____

datum rojstva: _____

datum: _____

ulica: _____

podpis naročnika: _____

kraj, poštna št.: _____

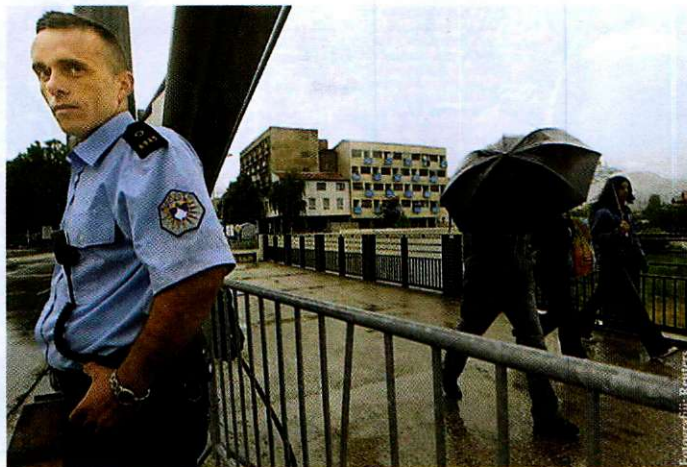
Davčni zavezanec: da ne

Če želite 8-odstotni popust pri naročnini, vas prosimo, da označite status, ki ga imate: upokojenec invalid brezposeln študent ali dijak

S to naročilnico se zavežem, da bom naročnik Demokracije najmanj eno leto!
cena: 550 SIT

V Združenih narodih opozarjajo, da bo v prihodnje potrebnega več sodelovanja predvsem s strani prebivalcev Kosova, to je Srbov in Albancev.

Predsednik Republike Slovenije Janez Drnovšek je s svojimi predlogi za rešitev kosovskega vprašanja zbudil zanimanje širše evropske javnosti in razburil predvsem Srbijo in Črno goro, kjer so zato odpovedali njegov

Kosovske dileme

napovedani obisk v Beogradu. A iskanje rešitve za prihodnji status Kosova se še naprej nadaljuje tako na Kosovu kot v Združenih narodih in Evropski uniji. Kljub temu pa le redkokdo pričakuje skorajšnje rešitev tega vprašanja, saj konflikti na tem območju trajajo že vrsto let in imajo zmerom širše razsežnosti.

Drnovškovi predlogi

Kot pravi Drnovšek, se je v reševanje kosovskega vprašanja vključil zato, da bi pospešil pogovore o končnem statusu te pokrajine, saj po njegovih besedah v zadnjih šestih letih v njej ni prišlo do bistvenih premikov na bolje. Kosovo je od leta 1999 pod nadzorom Nata, v tem času pa se je za ohranjanje stabilnosti v pokrajini porabilo ogromno sredstev in časa, a kot trdi Drnovšek, se je položaj prej poslabšal kot ne. Svoje predloge glede reševanja kosovskega vprašanja je že poslal generalnemu sekretarju Združenih narodov Kofiju Ananu, predsedniku evropske komisije Joséju Manuelu Barrosu in predsednikom držav članic kontaktne skupine za Kosovo, ki jo sestavljajo Francija, Italija, Nemčija, Rusija, Velika Britanija in Združene države Amerike. Predlogi so bili posredovani tudi Srbski pravoslavni cerkvi. Kot sporočajo iz predsednikovega urada, odzivi še prihajajo, tako da je na tem mestu težko ocenjevati pripombe na Drnovškove predloge.

Drnovškov načrt za Kosovo se povečini nanaša na etnična vprašanja te pokrajine, kjer je ta čas razmerje med Srbi in Albanci ena proti deset. Po predsednikovem mnenju je

treba zavarovati srbsko manjšino, in to tako, da bi se Srbi naseljevali v skupna naselja. To posega tudi v zdajšnjo begunsko politiko zveze NATO. Slednja namreč predvideva, da se Srbi, ki so Kosovo zapustili in se vračajo nazaj v pokrajino, naseljujejo v svoje prejšnje domove, ki pa so večinoma v albanskih naseljih. Drnovšek se prav tako zavzema za zavarovanje štirih srbskih samostanov in katedrale na območju Kosova, pri čemer bo ključno vlogo morala prevzeti Srbska pravoslavna cerkev. Ključno je tudi vprašanje denacionalizacije, ki poteka bistveno prepočasi, ter seveda sodelovanje med Pristino in Beogradom, ki je velikega pomena pri vseh nadaljnjih pogovorih. Sicer pa je po predsednikovem mnenju za Kosovo edina realna rešitev končni status avtonomne pokrajine ali pa

celo samostojnost, saj naj bi dejstvo, da v pokrajini že šest let ni bilo srbskega vojaka ali policista in da prebivalstvo sestavlja devetdeset odstotkov Albancev, povedalo dovolj.

Vloga Združenih narodov

Vloga Združenih narodov je nedvomno ena od ključnih pri nadaljnjih pogajanjih o statusu Kosova. Novi krog pogajanj se je začel 24. oktobra, pri tem pa je bilo s strani Združenih narodov večkrat slišati, da gre za zgodovinski mejnik pri reševanju kosovskega vprašanja. Vloga glavnega pogajalca bo imela Misija Združenih narodov za Kosovo (UNMIK), ki v pokrajini že šest let skrbi za stabilnost, in njen poveljujoči, posebni odposlanec generalnega sekretarja ZN Sören Jessen Petersen. "Prišel je čas, da se pogajanja o Kosovu začnejo na no-

vi ravni, in današnji dan lahko označimo za zgodovinskega," je dejal Petersen na sedežu ZN. "Vemo, da je eden glavnih problemov to, da se pogleda Pristine in Beograda o prihodnosti Kosova med seboj močno razlikujeta. Pred nami so nedvomno naporni meseci, ko bomo morali še naprej zagotavljati varnost in se hkrati pogajati o prihodnosti. Seveda lahko tudi zatrdim, da se je predvsem po zaslugi UNMIK stanje na Koso-

vu v zadnjih letih bistveno izboljšalo, predvsem glede varnosti."

V času novih pogajanj bodo pogovori temeljili na šestih točkah, ki so jih sprejeli v Združenih narodih in so po njihovem mnenju bistvenega pomena. Po teh točkah bodo glavne naloge v prihodnje naslednje: zagotoviti varnost srbske manjšine, izboljšati delovanje lokalnih oblasti, preprečiti etnično in medversko nasilje, ustvariti transparenten sistem javnega varovanja, poskrbeti za to, da se bo na javne ustanove prenašalo vse več odgovornosti, in zagotavljati stabilnost v pokrajini. Seveda pa se pri UNMIK zavedajo tudi tega, da je uspeh pogajanj kljub prizadevanjem širše politične skupnosti vseeno lahko ničnen, če se za iskanje rešitve ne bodo zavzeli predvsem sami prebivalci Kosova. Pri tem pa ne gre samo za sodelovanje albanskega prebivalstva, temveč se bo morala v politična pogajanja vključiti tudi srbska manjšina. Srbski premier Vojislav Koštunica je tako že opozoril predstavnike ZN, da bo predloge, ki ne bodo zagotavljali varnosti in enakopravnosti srbske manjšine na Kosovu, Srbija in Črna gora zavrnili. Najverjetneje pa bodo srbski prebivalci, dokler ne bo prišlo do končnega oblikovanja kosovskega statusa, pokrajino še naprej zapuščali, vračanje večine Srbov, ki so Kosovo zapustili, pa se bo v večji meri začelo šele z določitvijo končnega statusa te pokrajine. A kljub optimizmu – predvsem s strani Združenih narodov – in pospeševanju pogajanj o končnem statusu Kosova bo do rešitve le stežka prišlo v kratkem času, saj so korenine konflikta pregloboke.

Ana Müllner

• Slovenski predsednik Janez Drnovšek je za pospešeno reševanje kosovske krize predvsem zato, ker naj bi se stanje v pokrajini slabsalo.

• Sören Jessen Petersen: "Eden glavnih problemov pri pogajanjih glede Kosova so različni pogledi Pristine in Beograda na rešitev krize."

Največja medijska afera po Watergatu je že spodnesla enega od visokih predstavnikov Bele hiše, vodjo kabineta ameriškega podpredsednika Lewisa Libbyja.

Fotografije: Reuters

Bela hiša na udaru

Ameriški predsednik George Bush preživlja eno najtežjih obdobij, odkar je prevzel predsedniški položaj. Afera, v katero so vpleteni vrh njegovega kabineta in njegovi najozji sodelavci, dobiva čedalje večje razsežnosti, politična podpora Bushu pa še nikoli ni bila na tako nizki točki, kot je zdaj.

Afera je velik udarec za Bushevo republikansko stranko, kajti glavni akterji v aferi, povezani z razkritjem identitete tajne agentke CIA, prihajajo iz njenih vrst. Medijski škandal je že povzročil prve kadrovske zamenjave v Beli hiši, v prihodnje pa jih bo lahko še več.

Novi Watergate?

Korenine afere, ki jo nekateri že označujejo za največji medijski škandal po Watergatu, segajo v leto 2002, ko je ameriška obveščevalna služba CIA v Niger poslala svojega predstavnika Josepha Wilsona. Slednji naj bi v Afriki ugotovil, ali Irak od te afriške države resnično kupuje obogateni uran za proizvodnjo jedrskega orožja, kot so domnevali v CIA. Wilson, nekdanji ameriški predstavnik v Iraku in diplomat z dolgoletnimi izkušnjami, je po vrnitvi v domovino amerškemu podpredsedniku Dicku Cheneyju poslal poročilo, da se je CIA očitno zmotila in da ni ugotovil nobene povezave med Nigrom in Bagdadom. Cheney pa naj njegovega poročila ne bi bil nikoli prejel in tudi drugače do kasnejših dogodkov ni še nikoli slišal za Wilsona. Ko so ZDA marca leta 2003

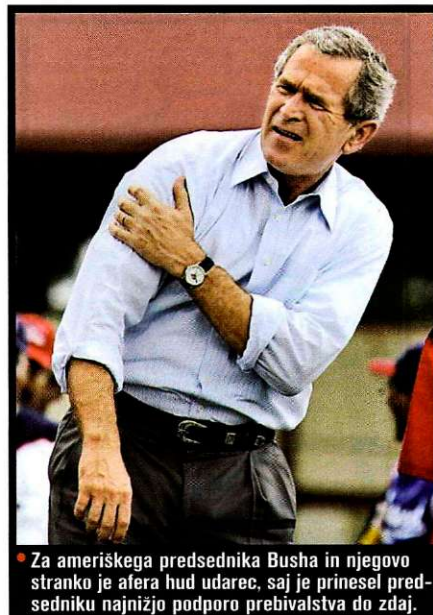
napadle Irak, je postal Wilson eden najglasnejših kritikov napada, hkrati pa pri tem ni varčeval z besedami na račun predsednika Busha in podpredsednika Cheneyja. Po Wilsonovih besedah naj bi bile prav njegove kritike na račun politike Bele hiše krive za to, da je bila razkrita identiteta njegove žene, tajne agentke CIA Valerie Plame.

Po obtožnici ameriškega vrhovnega sodišča sodeč naj bi neimenovani "Uslužbe-

nec A", za katerega mnogi menijo, da gre v resnici za Bushevega glavnega svetovalca Karla Rovea, identiteto Valerie Plame razkril vodji kabineta podpredsednika Cheneyja Lewisu Libbyju. Slednji naj bi nato celotno zadevo zaupal dvema novinarjema in konservativnemu kolumnistu Robertu Novaku. Novak je nato o Plameovi objavil članek, kar je sprožilo takojšnjo preiskavo sodišča. V procesu preiskave naj bi bil Libby krivo pričal, ko je dejal, da je za identiteto Valerie Plame izvedel od novinarjev. Sedaj, po dveh letih preiskave, enega ključnih ljudi v Beli hiši bremeni pet obtožnic, ki mu v primeru dokazane krivde lahko prinesejo trideset let zapora in več kot milijon dolarjev denarne kazni.

Težka preizkušnja sodišča

Libby pa ni edini udeleženec v preiskavi, ki mu grozi zaporna kazen. Ker ni hotela razkriti svojega vira, je v zaporu 85 dni že preživela novinarka New York Timesa Judith Miller. Slednja je ena od novinarik, ki ji je Libby za-

• Za ameriškega predsednika Busha in njegovo stranko je afera hud udarec, saj je prinesel predsedniku najnižjo podporo prebivalstva do zdaj.

upal, da je Valerie Plame agentka CIA, ki je pri agenciji zaposlena na oddelku za nacionalno varnost, in sicer naj bi pridobivala informacije glede orožja za množično uničevanje. Millerjeva je to informacijo uporabila v enem od svojih člankov, kjer pa ni točno navedla njenega imena in ni navajala virov. Ker je tudi pri preiskavi sodišča zavračala razkritje vira, jo je sodišče obsodilo. V zapору je bila, dokler je ni Libby sam odvezal od njene prisega k zaupnosti.

Ameriško sodišče je tako že podalo prve obtožnice, Lewis oz. "Scooter" Libby, kot ga imenujejo v političnih krogih, pa je po razglasitvi obtožnic odstopil s svojega položaja. Pred sodišče bosta kot priči stopila tudi Dick Cheney in Bushov svetovalec Karl Rove. Vloga slednje-

• Če bi se preiskava sodišča končala leto dni prej, bi bil lahko politični položaj v Beli hiši povsem drugačen, kot je danes.

žilstvo bo to težko dokazalo. Po ameriški ustavi velja razkritje tajnih agentov za hud prekršek, za katerega je predvidena 15-letna zaporna kazen. V nadaljnjem sodnem postopku pa bo imel nedvomno najtežjo nalogo vodja tožilcev Patrick Fitzgerald. Če bo želel razkriti vse glavne akterje, mu bo namreč zago-

preiskava res končala leto dni prej, še vedno takšen kot danes. Če bi namreč zdajšnjo situacijo prestavili za leto dni nazaj, v čas pred predsedniškimi volitvami, bi se slednje za Busha in njegovo Republikansko stranko lahko končale z drugačnim volilnim izidom. Še posebej glede na to, da je zdajšnja stopnja javne

zvala na katastrofo, ki jo je v New Orleansu povzročil orkan Katrina.

Vsekakor je medijska afera pustila posledice tudi v Beli hiši, natančneje v krogu najtesnejših Bushovih sodelavcev. To so predvsem podpredsednik Cheney, vodja kabineta Libby, prej omenjeni politični svetovalec Karl Rove in obrambni minister Donald Rumsfeld, ki so jih mediji večkrat imenovali "sanjsko mostvo". Vsi omenjeni so bili namreč glavni strategji napadov na Afganistan in Irak in mimo njih ni šla še nobena večja politična poteza ZDA, še posebej v zunanji in varnostni politiki. To, da enega izmed njih že bremenijo obtožnice, drugi pa bodo morali oziroma so že pričali na sodišču, meče izredno slabo luč na celotno Belo hišo vključno s predsed-

• Bushu in njegovi ekipi najtesnejših sodelavcev se morda po Libbyjevem odstopu obeta še več kadrovskih zamenjav.

• Novinarka New York Timesa Judith Miller je sodišče obsodilo, ker ni želela razkriti, kje je dobila informacije o agentki CIA.

• Razkritje identitete tajne agentke CIA Valerie Plame, zaposlene na oddelku za nacionalno varnost, naj bi bilo povračilo njenemu možu, velikiemu kritiku vojne v Iraku in predsednika Busha.

ga naj bi bila v aferi ključnega pomena, saj naj bi bil po mnenju analitikov prav Rove ključni akter iz Bele hiše, ki si je najbolj prizadeval za razkritje Plameove. To naj bi bil storil predvsem iz maščevanja do njenega moža Josepha Wilsona, a to-

tovo največ težav povzročalo dejstvo, da gre za zaposlene v Beli hiši na visokih položajih. Prav tako pa bo Fitzgerald imel veliko dela, ko bo poskušal razkriti ozadje dogodkov in predvsem odgovor na vprašanje, kdo je imel največ koristi od razkritja identitete Valerie Plame, in ali je šlo v ozadju res za maščevanje njenemu možu.

podpore Bushu najnižja, odkar je postal predsednik. Za to lahko vzroke iščemo predvsem v zadnji aferi, ne smemo pa zanemariti niti dejstva, da je število ameriških vojakov, ki so padli v Iraku, pred kratkim preseгло psihološko mejo dva tisoč, in očitkov ameriške javnosti, da se je vlada veliko prepočasi od-

nikom. Slednji je že zagotovil, da bo kaznovan vsak, ki je sodeloval pri razkritju agentke CIA. To je že vodilo k prvi zamenjavi v političnem vrhu, če pa bo afera dobila večje razsežnosti, Libbyjev odstop zagotovo ne bo osamljen primer. S tem pa bi se najverjetneje končalo obdobje t. i. sanjskega mostva. **Ana Müllner**

Konec "sanjskega mostva"?

"Ne bi si želel nič drugega kot to, da bi preiskava potekala hitreje in bi se končala leto dni prej, ne pa šele sedaj," meni vodja tožilcev Fitzgerald. Pri tem se poraja vprašanje, ali bi bil politični položaj v ZDA v primeru, če bi se

RUMENE STRANI

SLOVENIJA TEL

www.rumenestrani.com

Fotografiji: Gregor Pohleven

interview

Rodil se je leta 1942 na Donački gori pri Rogatcu. Po končani srednji šoli je vstopil v Misijonsko družbo, teologijo pa je študiral v Ljubljani in Parizu, kjer je diplomiral tudi iz filozofije. Leta 1974 je doktoriral iz teologije (odnos jugoslovanskega marksizma do religije), deset let kasneje pa se iz filozofije. V tem času je postal predavatelj, kasneje pa redni profesor na katedri za filozofijo na Teološki fakulteti. Leta 1985, ko je bila ustanovljena slovenska pokrajinska škofovska konferenca, je postal predsednik sveta Pravičnost in mir, s čimer se je Cerkev vključila v gibanje za demokratizacijo in spoštovanje človekovih pravic. Po osamosvojitvi, ko je bila Slovenska škofovska konferenca uradno ustanovljena in priznana, je postal predsednik komisije Pravičnost in mir. V tem času je sodeloval tudi pri urejanju odnosov med Cerkvijo in državo. V času svojega raziskovalnega dela je napisal več knjig, med drugim *Človek in njegov Bog, Svoboda in pravičnost, Med Bogom in cesarjem, Nič in smisel* itd. Leta 2000 je bil imenovan za mariborskega pomožnega škofa in naslovnega škofa mesta Ptuja.

Ste predsednik komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci. Septembra ste, če se ne motim, v posebni izjavi podprli novi zakon o RTV. Zakaj?

Vsi vemo, kakšna je medijska situacija v Sloveniji. Velikokrat sem že poudaril, da je stanje na področju javnih glasil "mehki trebuh" slovenske demokracije. Medtem ko so se na vseh področjih stvari razvile v smeri večje primerljivosti z drugimi demokratičnimi državami, je stanje na področju javnih glasil skoraj enako kot pred dvajsetimi leti. Še vedno močno prevladuje ena sama nazorska in politična usmeritev, za katero je značilen tudi neprijazen odnos do vere in Cerkve. Vse, kar je alternativno, je na ravni tednikov ali mesečnikov. Zato je treba na tem področju nekaj narediti. Je pa to izredno pomembno področje, kajti pravica do informiranosti je ena temeljnih človekovih pravic. Kajti če je človek kot svobodno bitje tisti, ki naj v demokraciji odloča, potem lahko odloča le, če je objektivno obveščen. Objektivno pa je obveščen

to javno glasilo še bolj uravnoteženo, kakor je bilo do sedaj. To vsekakor sodi v najbolj središčno področje družbene pravičnosti. Zato komisija Pravičnost in mir ob tako pomembnem vprašanju ne more molčati.

Na izjavo so letele ostre kritike, češ da ste prestopili meje dovoljenega in da ste se dejansko postavili proti civilni družbi, ki po sedanjem zakonu avtonomno delegira svoje predstavnike v svet RTV Slovenija, kot trdijo nasprotniki zakona.

Prvič, praktično ob vsaki dosedANJI izjavi komisije Pravičnost in mir so bile take reakcije. In če bi se nanje ozirali, ne bi dali nobene izjave več. Kar zadeva civilno družbo, pa je treba, drugič, poudariti, da si je ne more prilastiti nobena skupina. Nobeno društvo ne more reči, češ, mi smo civilna družba, drugi pa niso. Tudi Cerkev sodi na področje civilne družbe. Obstajata samo dve možnosti: ali si s področja države ali pa s področja civilne družbe. Če na ves glas vpijemo, da Cerkev je in mora biti loče-

vičnosti. Do sedaj so imele vse verske skupnosti skupaj enega predstavnika v svetu RTV, kar pomeni, da Katoliška cerkev kot zdaleč največja organizacija civilne družbe ni imela svojega predstavnika. Tudi sedaj ga nima, kajti sedanji predstavnik verskih skupnosti je sicer katoličan, a ne predstavlja Katoliške cerkve, temveč vse verske skupnosti. Če upoštevamo, da je Katoliška cerkev desetkrat večja kakor vse druge verske skupnosti skupaj, potem ni prav, da nima svojega predstavnika. Novi zakon daje verskim skupnostim dva predstavnika, ki jih imenuje predsednik države, to pa zagotavlja, da bo lahko tudi Katoliška cerkev imela svojega predstavnika v programskem svetu RTV.

Nedavno se je komisija Pravičnost in mir izrekla tudi o napovedanih vladnih reformah. V izjavi ste zapisali, da socialna država lahko izvaja solidarnost med državljanji le, če gospodarstvo ustvarja dovolj prihodkov. Po drugi strani pa sindikati opozarjajo, da bodo reforme, kot jih predvideva Janševa vlada, samo povečale socialne razlike. Menite, da bo vlada za napovedanimi reformami izpolnila vašo pričakovanja, da bo "znala bremena reforme porazdeliti s pravim čutom za pravičnost in solidarnost z najšibkejšimi v naši državni skupnosti", kot je zapisano v izjavi?

Najprej moram poudariti, da so v tej zadevi v igri trije dejavniki: delodajalci, lastniki kapitala torej, delojemalci, delavci oz. njihovi sindikati, in država, to je vlada. Če bi stvari urejali samo delodajalci, potem bi bila zaskrbljenost veliko večja. Ker pa bo stvari s pomočjo zakonov urejala država, bo vlada zainteresirana, da bo ustvarila razmere, ki bodo v čim širše zadovoljstvo. Zato ne bo mogla ignorirati delavcev in najšibkejših državljanov, saj so tudi oni njeni vo-

Preverjeni sovražniki Cerkve postajajo dolgočasni

Pogovor z dr. Antonom Stresom

samo v skladu s staro ljudsko modrostjo, da je treba slišati obe plati zvona. Pri nas pa so ljudje glede najdaljnosežnejših in pomembnih odločitev največkrat obveščeni le iz enega zornega kota. Ta zorni je sicer legitimen, vendar nikakor ne edini in še manj edini pravilen. Na tem področju je treba veliko spremeniti. Prepričani smo, da novi zakon o RTV omogoča, da bo

na od države, potem lahko sodi le še v civilno družbo. Ali pa jo je treba izbrisati s slovenskega družbenega zemljevida, kar bi tem kritikom gotovo bilo najljubše. Cerkev je nastopila kot enakopraven del civilne družbe, če pa se je v primerjavi z nekaterimi drugimi v svojih stališčih razlikovala, je to njena legitima pravica. Tudi glede Katoliške cerkve novi zakon prinaša več pra-

livci. Lahko pričakujemo, da bo vlada iz političnih interesov in tudi svojih nazorskih izhodišč uveljavila tako rešitev, ki bo v korist čim večjemu številu ljudi. To smo v izjavi od nje tudi izrecno terjali in še bomo, če bo treba.

Kako komentirate dejstvo, da so se po vaši izjavi v medijih pojavili komentariji, češ da »

» se je Cerkev kot tolikokrat doslej postavila na stran kapitala in ne na stran revežev, s tem pa poteptala tisto, kar je pred stoletjem gradil Janez Evangelist Krek? Vlado Miheljak na primer v eni od svojih kolumn v Dnevniku trdi, da je stališče komisije Pravičnost in mir "zgolj prevod Mrkaičeve prostodušnosti in neposrednosti v bolj izboren jezik", medtem ko vsebinske razlike v sporočilu ni nobene.

V Sloveniji je nekaj publicistov – med njimi je dr. Miheljak –, katerih mnenje me zelo malo ali pa nič ne zanima. Zanimajo me sodbe ljudi, ki so nepristranski, medtem ko preverjeni sovražniki Cerkve postajajo vedno bolj dolgočasni. Do take trditve, kot jo je zapisal on, je lahko prišel samo na dva načina: ali izjave ni prebral ali pa je ni bil sposoben razumeti. Kdor koli je izjavo bral v celoti, je videl, da je izjava zelo uravnotežena. Izhaja iz evropskega ideala socialne države. To vrednoto socialne države brani in zagovarja ter trdi, da jo je treba v spremenjenih gospodarskih razmerah ohraniti. To pa ne pomeni, da moramo ostati pri stanju, v kakršnem smo. Na voljo pa imamo dve možnosti: ali socialna država porazdeljuje revščino ali pa porazdeljuje bogastvo. Če mislimo, da je dovolj, da porazdeljuje revščino, potem to ni ideal socialne države. Socialna država lahko deluje samo tedaj, če ima kaj razdeljevati. To lahko ustvari samo uspešno gospodarstvo. In to je vsa modrost. Postavljanje Cerkve na stran bogatih in kapitala je zelo obrabljena in zastarela demagogija. Danes, na začetku tretjega tisočletja, misliti, da lahko ponavljamo za Krekom, je premalo. Razmere so drugačne, imamo opravka z globalizacijo. Te razmere zahtevajo marsikaj novega, tudi ustvarjalnost in inovativnost. Poskrbeti moramo za to, da bomo imeli kaj deliti, samo tako bomo lahko solidarni. Sicer pa v tem stališču nismo sami. Naša izjava v skrajšani obliki in prirejeno za naše razmere povzema podoben dokument z naslovom Okrepiti evropski socialni model, ki ga je pred meseci dala v razpravo Komisija škofovskih konferenc EU v podporo lisbonski strategiji na ravni Evropske unije.

Pred nedavnim je bil zavržen predlog zakona o verski svobodi, ki ga je v parlamentarni postopek vložil opozicijski poslanec Aleš Gulič. Med predstavniki verskih skupnosti je prevladala ocena, da je omenjeni zakonski predlog preveč restriktiven glede ločitve verskih skupnosti od države. Kaj bi dejansko prineslo sprejetje takšnega zakona?

Sprejetje tega zakona bi prineslo izredno mučno situacijo in bi bil praktično neuresničljiv. Devetega decembra letos bo minilo natančno sto let, odkar je Francija sprejela zloglasni

Velikokrat sem že poudaril, da je stanje na področju javnih glasil "mehki trebuh" slovenske demokracije. Medtem ko so se na vseh področjih stvari razvile v smeri večje primerljivosti z drugimi demokratičnimi državami, je stanje na področju javnih glasil skoraj enako kot pred dvajsetimi leti. Še vedno močno prevladuje ena sama nazorska in politična usmeritev, za katero je značilen tudi neprijazen odnos do vere in Cerkve. Vse, kar je alternativno, je na ravni tednikov ali mesečnikov.

zakon o ločitvi Cerkve od države. Po sto letih vsi poznavalci zgodovine ločitve države in Cerkve v Franciji ugotavljajo, da ta zakon ni bil nikoli do konca izpeljan, ker ga je bilo nemogoče uresničevati. Na papirju je še vedno v veljavi, vendar so vladni organi zelo restriktivna določila tega zakona vedno zelo široko razlagali. Veliko vlogo pri tem je odigral Conseil d'État, to je francosko vrhovno upravno sodišče. To sodišče kot najvišji upravni organ določa interpretacijo zakona in je skozi vrsto raznih razlag in

stonj v uporabo Cerkvi. Naj jih kot lastnica seveda tudi vzdržuje – s tem bo Cerkvi prihranila velike izdatke. Drugič, francoska država je namenila izredno visoke davčne olajšave za donacije in zapuščinska volila Cerkvi. Če nekdo zapusti kakšno hišo nekomu, ki ni z njim v sorodstvu, država pobere izredno visok davek. Če pa nekdo nekaj zapusti Cerkvi, je dajatev veliko nižja. Tretjič, država ali občine lahko dajejo cerkvenim ustanovam v najem zemljišča in stavbe za dobo 99 let za en frank oziroma evro na leto. Povrh so tu še državne plače kaplanom v vojski in zaporih. Pa še druge finančne ugodnosti t. i. kulturnim združenjem itd. Kot konkreten primer naj omenim, da je francoska država pred leti zgradila novo stolnico v predmestju Pariza. Francija je namreč znana po slavni katedralah, ki so velike umetnine. Zato so se odločili, da za novo škofijo postavijo novo katedralo v ultramodernem slogu kot spomin na današnji čas, podobno kot druge katedrale spominjajo na pretekle čase. Drugi primer: župnijska cerkev župnije Saint Marcel v Parizu je bila v zelo slabem stanju. Mesto Pariz kot lastnik te cerkve je cerkev podrlo in postavilo novo in jo zopet dalo zastonj v uporabo župniji. Kopiranje omenjenega zakona po stotih letih torej, čeprav se je izkazal za neživljenjskega, bi povzročilo zelo globoko nelagodje Katoliške cerkve in številnih drugih Cerkva in verskih skupnosti. Predlagani zakon je bil anahronizem in pravzaprav politična provokacija za politično rabo. Cerkve in verske skupnosti je praktično obravnaval kot nevarne skupine, ki niso v nikakršnem javnem interesu in jih je treba le tolerirati in zato njihovo delovanje strogo omejiti.

Po drugi strani sociolog religije dr. Srečo Dragoš trdi, da bi sprejetje vladnega predloga zakona o verski svobodi in verskih

Novi vladni zakon prinaša samo dosledne zakonske izpeljanke ustavnih določil o verski svobodi, temeljnih določil in načel vatikanskega sporazuma ter ustavne pogodbe za Evropo.

skupnostih samo spodbodlo kulturni boj in še dodatno utrdilo monopol Katoliške cerkve. Vaš komentar?

Prav Guličev zakon je čisti izraz kulturnega boja. S tem namenom je tudi nastal, imel je podporo peščice obrobni verskih skupnosti. Pa še nekaj. Ljudje, ki so imeli v primeru zakona o RTV polna usta civilne družbe in javne razprave, v primeru Guličevega zakona niso omogočili nobene javne razprave. Zakon je pripravljala peščica ljudi, ki so iz takšnih ali drugačnih razlogov zelo nenaklonjeni Katoliški cerkvi. Če primerjamo oba predloga, lahko ugotovimo, da je vladni zakon v javni razpravi

skupnostih samo spodbodlo kulturni boj in še dodatno utrdilo monopol Katoliške cerkve. Vaš komentar?

Prav Guličev zakon je čisti izraz kulturnega boja. S tem namenom je tudi nastal, imel je podporo peščice obrobni verskih skupnosti. Pa še nekaj. Ljudje, ki so imeli v primeru zakona o RTV polna usta civilne družbe in javne razprave, v primeru Guličevega zakona niso omogočili nobene javne razprave. Zakon je pripravljala peščica ljudi, ki so iz takšnih ali drugačnih razlogov zelo nenaklonjeni Katoliški cerkvi. Če primerjamo oba predloga, lahko ugotovimo, da je vladni zakon v javni razpravi

dejansko že dve leti. Kar nekaj sestankov verskih skupnosti je bilo že sklicanih na to temo. Svet krščanskih cerkva se je pozitivno izrekel o tem zakonu, češ da je dober, čeprav ne idealen. Vladni zakon tako uživa podporo velike večine verskih skupnosti, tudi muslimani so ga podprli. Spomnim se tudi, da je leta 1976, ko je nastal sedaj veljavni zakon, tedanja verska komisija poslala svoj predlog vsem verskim skupnostim, čeprav pripomb ni veliko upoštevala. Celó v času po zloglasnem Titovem pismu je bila neka vsaj navidezna javna razprava o tem. V primeru Guličevega zakona pa ni bilo niti tega. Demokratičnost pa taka!

Je mogoče reči, da bi novi zakon pomenil neke vrste interpretacijo sedmega člena ustave, ki govori o tem, da so verske skupnosti od države ločene in da je njihovo delovanje svobodno?

Interpretacija sedmega člena ustave dejansko predstavlja še veliko pomembnejši dokument, to je sporazum med slovensko državo in Svetim sedežem. Sporazum namreč v prvem členu, ki ga ustavno sodišče ni nikdar problematiziralo, pravi, da sta država in Cerkev vsaka v svoji ureditvi neodvisni in samostojni, da pa sodelujeta vedno, kadar gre za napredek človeške osebe in skupno dobro. S tem je že v zametku poudarjeno, da je Cerkev družbeno koristna ustanova, s katero je dobro sodelovati. Tudi evropska ustavna pogodba priznava poseben prispevek Cerkva. Novi vladni zakon prinaša samo dosledne zakonske izpeljanke ustavnih določil o verski svobodi, temeljnih določil in načel vatikanskega sporazuma ter ustavne pogodbe za Evropo. Šele s sprejetjem tega zakona se bo vsaj na zakonskem področju v Sloveniji končal kulturni boj.

Pred nedavnim je bila sprejeta novela zakona o policiji, ki predvideva uvedbo policijskega kaplana. Nasprotno pa opozicijamni, da le-ta ni potreben, razen če policisti ne bi imeli normalnega dostopa do redne verske dejavnosti. Se vam zdi, da je policijski kurat nujno potreben?

To, kar je nujno potrebno, je duhovna oskrba, ki je prilagojena policistom. Treba je upoštevati, da je policijska populacija v Sloveniji dokaj številčna. Policisti so posebna kategorija ljudi, saj so poleg vojske edini, ki imajo pravi-

Policijski kaplan bo samo koordinator verske oskrbe policistov, ki bo še posebej skrbel, da bo ta oskrba strokovno prilagojena etično zahtevnim situacijam, v katerih se lahko znajdejo policisti, ko zaradi miru in varnosti državljanov celo lastno življenje izpostavljajo nevarnosti.

co uporabiti silo v imenu države, in to v mirnem času. To je izredno težka in etično zahtevna situacija. Policijski kaplan bo samo koordinator verske oskrbe policistov, ki bo še posebej skrbel, da bo ta oskrba strokovno prilagojena etično zahtevnim situacijam, v katerih se lahko znajdejo policisti, ko zaradi miru in varnosti državljanov celo lastno življenje izpostavljajo nevarnosti. To je situacija, ko je treba policistom na področju duhovnosti in morale pomagati – in to je namen policijskega kaplana.

Kako pa komentirate izjavo novoizvoljenega predsednika LDS in evropskega poslanca Jelka Kacina, da Katoliška cerkev postaja čedalje bolj državna Cerkev?

Mogoče je samo dvoje. Ali gospod Kacin ne ve, kaj je to državna Cerkev – kot evropski poslanec bi se lahko o stvareh pozanimal v Angliji

ali v kakšni skandinavski državi, kjer še obstajajo ostanki državne Cerkve. Če pa gospod Kacin ve, kaj je to državna Cerkev, potem je to čisto navadna populistična demagogija in strašenje ljudi pred nečem, kar ne obstaja. Vendar to počnejo pri nas tudi nekateri novinarji po javnih glasilih, kar ne koristi nikomur, saj pravi tudi pregovor, da strah nikoli ni dober svetovalec.

Bliža se kongres Nove Slovenije, stranke, ki nosi tudi ime "krščansko-ljudska stranka". Znano je, da se je pred petimi leti, ko sta se

združevali SKD in SLS, v dogajanje vključil Državljanjski forum, v katerem so bili tudi nekateri duhovniki. Glede na to, da je težišče predkongresnega spopada na relaciji Peterle-Bajuk, me zanima, ali ima Cerkev pri tem kakršen koli interes?

Duhovniki, o katerih govorite, so delovali v svojem osebnem imenu in nikakor ne kot predstavniki ali zastopniki Cerkve. Če si je stranka dala v svoj podnaslov naziv "krščanska", je to nekaj, kar zavezuje najprej njo. To pomeni, da se člani stranke zavezujejo temeljnim krščanskim vrednotam, vendar so vse organizacijske, strateške in politične zadeve v njihovi pristojnosti. Volitve predsednika bodo gotovo potekale demokratično in bo predsednik izvoljen po svobodni presoji delegatov. Stranki želimo še naprej uspešnega voditelja, pri čemer pa Cerkev nima svojega favorita.

Če se dotakneva še razmer v Cerkvi: zadnje čase je znova aktualno vprašanje novih škofij. Lahko kmalu pričakujemo ustanovitev novih škofij?

Kakor veste, je bil dokončno izdelan predlog novih škofij v Celju, Murski Soboti in Novem mestu. Predlog v teh dneh odhaja v Rim, gre namreč samo še za tehnično vprašanje prevoda v italijansčino, medtem ko je bilo slovensko besedilo že izdelano in dokončno sprejeto na zadnji seji 24. oktobra. Pričakujemo razmeroma hitro odločitev iz Rima, saj so tam že seznanjeni s problematiko. Sveti sedež je ideji naklonjen. Osebnó sem mnenja, da bi lahko bila odločitev znana že okoli novega leta. Sprejetje odločitve pa seveda ne pomeni razglasitve, ker je treba za nove škofije najti nove škofove. Izbira in imenovanje škofov pa traja več mesecev, včasih tudi več kot eno leto.

Gasper Blažič

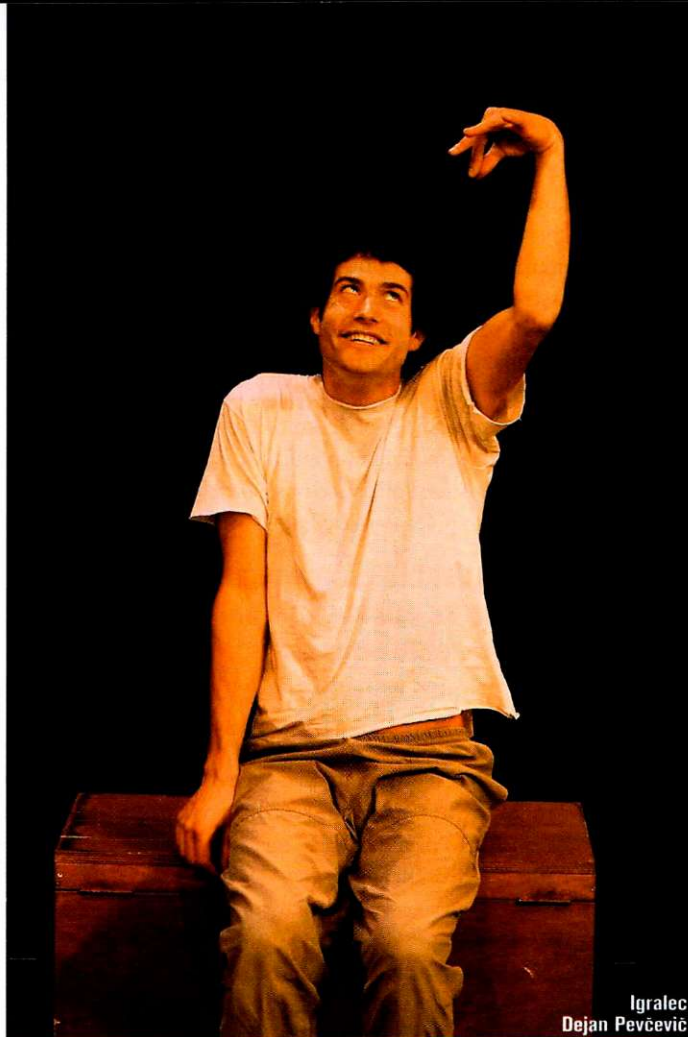

Mala scena Mestnega gledališča ljubljanskega

Na Mali sceni Mestnega gledališča ljubljanskega je kot druga letošnja koprodukcija gledališča s predstavniki t. i. neinstitucionalne kulture konec oktobra svojo premiero doživela monodrama Otročarije, ki se ji je kot režiser in igralec posvetil Dejan Pevčević.

Monodrama Otročarije je leta 1984 napisal Francoz Raymond Cousse, v njej pa skozi izpoved fantiča podaja svoj komentar sveta. Igralec Dejan Pevčević je dramo izvedel v prevodu Aleša Bergerja. Predstava, za katero je svetlobo oblikoval Andrej Koležnik, je koprodukcija s Floto.

Otročarije so zgodba za odrasle, v kateri avtor skozi izpovedi iz neobremenjenega in nepokvarjenega zornega kota otroka podaja

Igralec Dejan Pevčević

sal od leta 1967 do 1972, objavljen pa je bil šele leta 1979. Pet let kasneje je roman dramatiziral in leta 1984 monodramo Otročarije uprizoril. Dramsko besedilo je v celoti napisano brez ločil. S to uprizoritvijo se je predstavil v "off" programu znanega festivala v Avignonu in doživel lep uspeh. Delo je bilo prevedeno v več jezikov in uprizorjeno v mnogih državah sveta.

V svojem pisanju je želel predvsem izraziti prvinski strah, kajti, kot je dejal, je najprej obstajal strah, šele nato se je razvil govor, da bi z njim človek lahko ta strah izrazil; vsa beda pa izhaja iz tega, da človek ni nikoli znal izraziti tega strahu in zato nas še vedno obvladuje.

Igralec in režiser

Mladi igralec Dejan Pevčević (rojen je leta 1976) ima za sabo že številne igralske dosežke. Sam pravi: "Kot vsak zdrav otrok se zelo rad igram. Najbolj zanimive igre, med tistimi, ki vam jih lahko zaupam, so bile: orientacija v gledališki predsta-

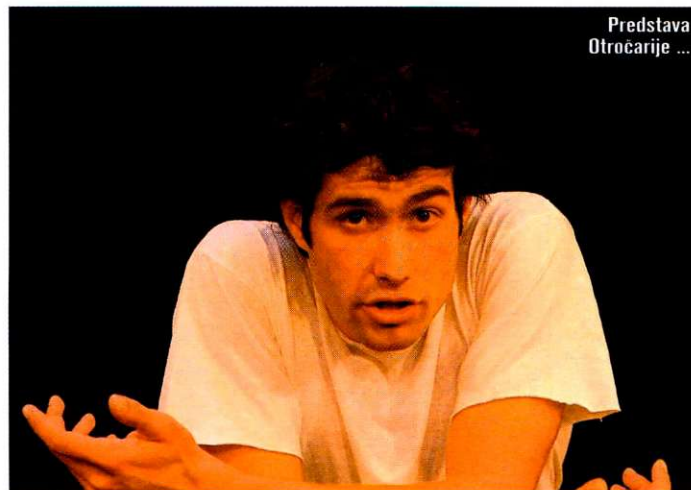
Otročarije na Mali sceni

svoj komentar sveta na lahkoten, igriv, komičen način, a hkrati tudi kritično, pretresljivo in tragično govori o družbi, življenju, odrasčanju, strahovih, erotiki, smrti ... Osrednji junak je zdrav, razmišljajoč in iskriv fantič, poln domišljije, ki je v svojem čudenju nad življenjem željan njegovega raziskovanja. Ta zgodba otroka o svetu odraslih ponuja niz zanimivih, domiselnih in presenetljivih odstiranj naših skrivnosti, mask in resnic.

O avtorju ...

Raymond Cousse se je rodil v revni bretonski družini v okupiranem pariškem predmestju St. Germain-en-Laye. Vse življenje se je ukvarjal s športom in bil velik ljubitelj glasbe.

Odločilno sta nanj vplivala Ionesco in Beckett; s slednjim sta si več let dopisovala in pri njem je našel podporo za svoje delo. Ko-

Predstava Otročarije ...

nec šestdesetih se je popolnoma posvetil pisanju. Napisal je tri romane, sedem gledaliških iger, biografijo prijatelja, esej o igri in številne pamflete kot odgovor na preziranje, ki so ga bila njegova dela deležna v rojstni Franciji, medtem ko so bila drugod precej uspešna.

Leta 1974 se je začela njegova igralska kariera. Izjemen uspeh je doživel s svojo dramo Stratégie pour deux jambons, v kateri je igral glavno vlogo, prašiča, ki pred odhodom v klavnico z jedkim humorjem podaja strogo kritiko družbe. Roman Otročarije je pi-

vi Vedno se kdo izgubi, varanje v Igru s pari, kegljanje v filmu Predmestje, zavajanje v nanizanki Dalec je smrt, ples v Bariju, lebdenje v breztežnosti s predstavo G?, poetika Jesenskih serenad, ljubljenje v filmu Deževanje, mešanje opojnosti v filmu Igor ..., potem so tu še gledališke igre Gorje pametnemu, Supremat, Igre na dvorišču, Ohorga-nizem, Gospod gre na lov, Vodnjak želja, Noč je moja, dan je tvoj, radijski igri Neiztrohnjeno srce in Sveta Barbara, zvedavo igranje v dokumentarnem filmu Primož Trubar in Kitajska medicina, ki se konča z božansko masazo med ogle-dom nanizanke Vrčičkarji, kjer sem (se) med drugimi igral s papigo ..."

Pevčević je še pojasnil, da so Otročarije zahteven projekt, pri katerem si je prizadeval, da bi v interpretaciji besedila dosledno sledil otroškosti, ne da bi zapadel v otročjost.

Barbara Kavtčič

V Kulturnem centru Lojze Bratuž ali po domače v Katoliškem domu v Gorici v Italiji, v Drevoredu 20. septembra 85 so do sredine novembra na ogled likovna dela svetovno znanega akademskega slikarja Safeta Zeca iz nekdanje BiH, ki sedaj živi v Benetkah.

Safet Zec je izjemno socialno čuteč slikar, zlahtnega čopiča in peresa pa tudi kiparskega dleta. Rojen je v Rogatici v Bosni in Hercegovini. Že pred svojim umikom iz Sarajeva je ustvarjal po raznih krajih Jugoslavije in zunaj nje, sedaj pa živi in umetniško ustvarja v Benetkah, od koder ga vabijo na razne konce sveta v koloni-

Stvaritve slikarja Safeta Zeca

O svetu in notranjem človeku

je in k razstavam. Poleg številnih mednarodnih nagrad je letos prejel mednarodno odlikovanje humanista leta.

V stiku s Slovenijo

Slikarske molitve tega vrhunskega likovnega umetnika pritegnejo že s svojim naslovom, ki ni tako običajen v tem sekulariziranem svetu. Čudovita dela, jasno predstavljena z izjemno tehniko, pravzaprav v več grafičnih in slikarskih tehnikah in s talentom natančnega risanja poznalca fiziognomije človeka in njegove duše že na pogled prekašajo tiste, ki svojo nedoraslost skrivajo za zamegljene podobe.

Iz Zečevih obrazov in motivov, s katerimi upodablja molitve trpečih ljudi vseh slojev, ki so blizu svetosti, svetemu in se iz njih odslikavajo svete stvari, sevajo najgloblja človeška občutja, pristnost molitve, skatero moli tudi gledalec. Potem ko je pred leti njegova razstava v tem kulturnem domu že žela izjemno zanimanje, se bo morda marsikdo vprašal, kako je or-

ganizatorjem v tako kratkem času uspelo spet priklicati slikarja, ki mu tako rekoč vsak dan brni telefon s povabili največjih svetovnih galerij.

Safet Zec je bil v stiku z našimi rojaki še od prej, in tudi ko je na hitro bežal iz Sarajeva. Dobro pozna njihovo usodo, saj so tako rekoč begunci na lastni zemlji. Podobna je tudi usoda njegove družine – njegova tematika, zato so takšna okolja zanj neprestan izziv. Dobro pozna tudi zgodovino nastanka Kulturnega centra Lojze Bratuž, med domačini znanega kot Katoliški dom. V

času socializma v Jugoslaviji je ta videla katoličane kot razredne nasprotnike in tiste, ki so se javno deklarirali kot taki, tudi kot sovražnike partije in države, zato sprva v zamejstvu niso dobili nikakršne pomoči za ohranitev in razvoj slovenske kulture. Zaradi nuje so zamejski katoliški Slovenci Gorice in Goriške leta 1962 z velikimi prostovoljnimi organizacijskimi napori ob velikodušni denarni podpori zavednih slovenskih ljudi v Goriškem zamejstvu in po svetu zgradili svoj kulturni dom, čeprav so ga rojaki, idej-

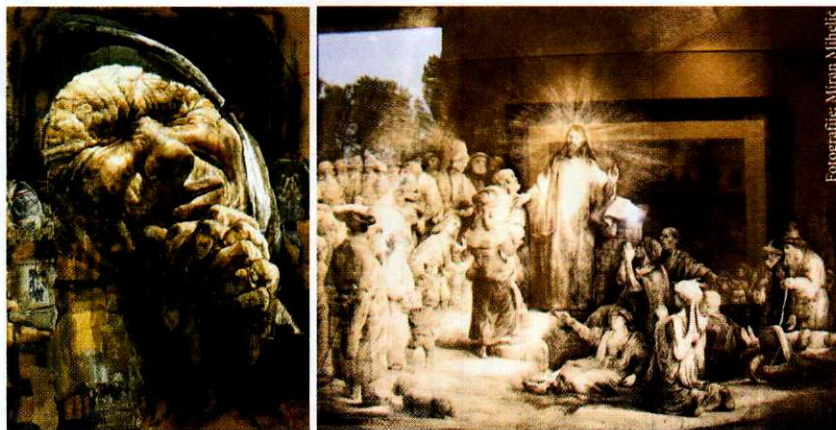
no blizu jugoslovanskim oblastem, lahko postavili na noge s pomočjo iz njim prijaznejše domovine.

Kulturni hram na Goriškem

Potreba in želja takratnih neomajno katoliških rojakov na Goriškem je bila imeti kulturni hram, kjer bi gojili ljubezen do slovenskega jezika in krščanske kulture. Danes dom odlikuje velika ponudba gledaliških predstav, koncertov, raznih prireditev in likovnih razstav, kot je tudi ta Zečeva izjemna izpoved moči vere v življenje in Boga hkrati.

Seveda pa na tej razstavi niso vsa najboljša Zečeva dela. Prav zdaj razstavlja tudi na Visoki šoli Janeza Evangelista v Benetkah (Scuola Grande del San Giovanni Evangelista). Tudi tam se predstavlja z deli, ki so še najbližja svetemu, pristni molitvi, ljubezni ... Kdor vidi takšna dela, ne sprašuje, zakaj so Zecu, enemu najboljših grafikov na svetu, obiskovalci razstav hvaležni, še več, imajo ga preprosto radi ...

Miran Mihelič

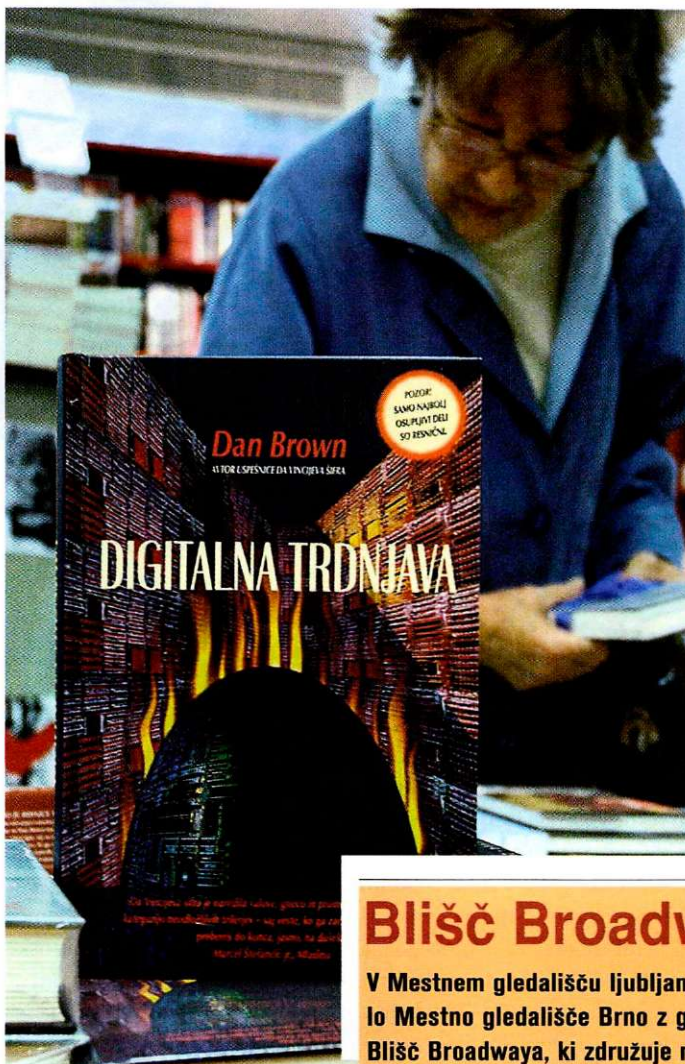
Iskrene slikarske molitve v slovenskem kulturnem domu v Gorici

Fotografije: Miran Mihelič

Digitalna trdnjava

Na knjižne police smo dobili še eno uspešnico ameriškega pisatelja Dana Browna, ki se je bralcem najbolje predstavil s knjigo **Da Vincijeva šifra** in nato še s prav tako odmevno zgodbo **Demoni in angeli**. Nova Brownova knjiga, prevedena v slovenščino, pa nosi naslov **Digitalna trdnjava** in je prav tako ena tistih, ki jo je težko odložiti pred koncem ...

Uspešnica **Digitalna trdnjava** je izšla pri Založbi Mladinska knjiga in je Brownov prvenec, za katerega je dobil navdih, ko je še delal kot profesor. Nekega dne se je na njihovi univerzi prikazala varnostno-obveščevalna služba in odpeljala enega od Brownovih študentov, češ da ogroža državno varnost. Izkazalo se je, da je prejšnji večer s prijatelji prek elektronske pošte izmenjeval poglede na aktualno politično situacijo in izjavil, da ga vse skupaj tako jezi, da bi najraje ubil predsednika Clintona. Seveda so kmalu ugotovili, da študent ne pomeni resne nevarnosti, in so ga izpustili. Danu Brownu pa ni šlo iz glave, kako je varnostno-obveščevalna služba vedela, kaj so si dopisovali prek elektronske pošte. Ali

to vendar pomeni, da vlada nadzoruje prav vse, kar napišemo, izrečemo in storimo? Odlična snov za roman je bila kot na dlani.

Napeta zgodba

Roman v prevodu Andreja Hitijskega je izšel v nakladi 6 tisoč izvodov, uredila pa ga je Ana Ugrinovič. Gre za šokantno in vznemirljivo zgodbo o ameriški varnostni agenciji in mogočnem računalniku za dešifriranje, ki je napisana na podlagi resničnih dejstev in sproža vprašanja o pravih posameznika do zasebnosti v času vsesplošnega nadzora.

Ko v agenciji naletijo na nerešljivo šifro, pokličejo na pomoč svojo glavno kriptografinjo, bistro lepoticu Susan Fletcher. Pretresljiva odkritja jo potegnejo v vrtnec nevarnih skrivnosti in laži. Komu sploh še lahko zaupa? Susan nenadoma spozna, da se ne bojuje le za varnost domovine, temveč tudi za svoje življenje in za moškega, ki ga ljubi. **Barbara Kavtičnik**

Nova uspešnica avtorja **Da Vincijeva šifra**

Blišč Broadwaya

V Mestnem gledališču ljubljanskem je konec oktobra gostovalo Mestno gledališče Brno z glasbeno-plesnim spektaklom **Blišč Broadwaya**, ki združuje največje uspešnice iz najboljših broadwayskih muzikalov.

Vrhunski pevci in plesalci Mestnega gledališča Brno so v koreografiji Vladimirja Kloubka in režiji Stanislava Moše uprizorili najuspešnejše točke iz najboljših svetovno znanih muzikalov: *My Fair Lady* (F. Lowe, A. J. Lerner), *Zgodba z Zahodne strani* (L. Bernstein, S. Sondheim, A. Laurents), *Lasje* (G. MacDermot, G. Ragni, J. Rado), *Čikago*, *Kabaret* (J. Kander, F. Ebb), *Mož iz Manče* (M. Leigh, D. Wasserman), *Hello, Dolly!* (J. Herman, M. Stewart), *Jezus Kristus Superzvezda*, *Evita*, *Mačke*, *Fantom iz opere* (A. L. Webber), *Nesrečniki*, *Miss Saigon* (C. M. Schönberg, A. Boublil, H. Kretzmer), *Plesalci za prvo vrsto* (M. Hamlish, E. Kleban), *Jekyll & Hyde* (F. Wildhorn, L. Bricusse) ...

Premiera spektakla je bila že 23. maja 2002. Do danes so ga igrali že več kot 200-krat, z njim pa so gostovali po številnih evropskih državah. Občinstvo je bilo tudi tokrat navdušeno. Znano je, da ob koncu spektakla ploskanje in klici "bravo, bravo" kar trajajo in trajajo. **B. K.**

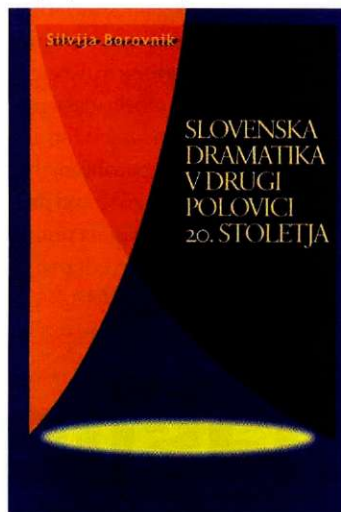

GOOD VIBERATIONS
107.8 MHz
RADIO VELENJE
www.radiovelenje.com
Naš čas. d.o.o., Kidričeva 2a, Velenje
tel. 03/ 897 50 03, fax. 03/ 5869 263

Dramatika

Slovenska matica

V pregledno napisani knjigi *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja* **Silvija Borovnik** predstavlja 23 dramatikov zadnjih desetletij po svojem izboru. Ta je, kot je za takšne izbore značilno, selekcijski in obravnava samo tiste dramatike, ki s svojo umetniško izpovednostjo izstopajo. Zato bomo v izboru zaman iskali dramatike, ki so se po vojni uklanjali ideologiji. Izbor se začne z Miro Mihelič in Ivanom Mrakom, nadaljuje z Igorjem Torkarjem, Vitomilom

Zupanom, Jožetom Javorškom, Andrejem Hiengom, Primožem Kožarkom, Dominikom Smoletom, Danetom Zajcem, Gregorjem Strnišom, Petrom Božičem, Venom Tauferjem, Rudijem Šeligom, Tonetom Partljičem, Dušanom Jovanovičem, Dragom Jančarjem, Evaldom Flisarjem, Milanom Jesihom, Emilom Filipčičem, Ivom Svetino in se konča z Matjažem Zupančičem, Vinkom Möderndorferjem in Drago Potočnjak.

O izvorih Slovencev

Založništvo Jutro

Tretja knjiga **Leopolda Vrbovska** *Danes, iz včeraj za jutri* je nadaljevanje njegovih prvih dveh knjig *Komu nis(m)o tujci?* in *V senci zgodovine*. Pisec je neomajen dokazovalec teorije nepretrganega bivanja Slovencev na sedanjem ozemlju. V prvem delu piše o jezikovnih okaminah po Evropi. Naslovi drugega poglavja: *Egipčani, spregledane zanimivosti, Rimskim šovinistom neljube resnice o Et-*

ruščanih, Kaj naj bi Starega Rim potomci iskali na Slovenskem?, Kdo so bili prvi naseljenci na Bavarskem?, Ali verjamete, da so bili Turki čisto turški?, Velesrbsstvo in prodiranje na Zahod. V tretjem poglavju piše o oglejskem patriarhatu in zahodnih Slovincih in o goriški nadškofiji (neobjavljeni zapiski Štefana Kocijančiča).

Pravljice

Založba Mladinska knjiga

Magične pravljice **Hermann Hesseja** že desetletja navdihujejo bralce vseh starosti. So drobni dragulji, ki v zgoščeni obliki zaznamujejo vse poglavne teme njegovega pisanja. Z branjem zgodb se potopimo v fantastični svet domišljije in strasti, kjer kraljujejo vizionarji, iskalci smisla življenja in tavajoči poeti. Prebujajo nam duha in nas spodbujajo, da varnost znanega sveta zamenjamo za raziskovanje neznanih glo-

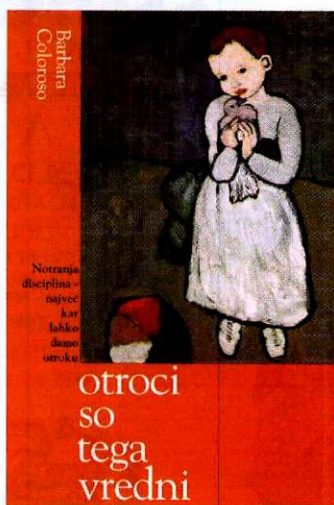

bin. Le s tveganjem in drznostjo duha bomo namreč lahko spoznali in doživeli največje radosti sveta. Hermann Hesse je leta 1946 prejel Nobelovo nagrado za književnost. Ob njegovih legendarnih romanih *Siddarta*, *Demian* in *Stepni volk* so odrasle in še odraščajo številne generacije.

Otroci so tega vredni

Založba Tangram

Knjiga **Barbare Coloroso** *Otroci so tega vredni* govori o notranji disciplini, ki je največ, kar lahko damo otroku. Avtorica je mednarodno priznana kanadska strokovnjakinja na področju svetovanja staršem in učiteljem. Prepričana je, da so otroci

vredni, da jim damo najboljše, to pa je predvsem privzganje notranje discipline. Če smo pri tem uspešni, se otroci razvijejo v zdrave, odgovorne, samostojne in razumne odrasle, ki znajo ločevati med tem, kaj je prav in kaj narobe, ki znajo z drugimi ravnati dostojanstveno in spoštljivo in enako ravnanje pričakujejo tudi do sebe. Naslovi poglavij: *Otroci so tega vredni, Tri vrste družin, Tri različice za "ne", Izražanje svoje osebnosti, Kako ohraniti hladno kri, Stvarnost, napake in problemi, Mega problemi, Kako zgladiti rivalstvo med brati in sestrami, Družinska opravila in prosti čas, Denarne zadeve, Kdaj jemo, Spanje in počitek, Navajanje na stranišče, Spolnost ni nič grdega.*

Stati inu obstati

Protestantsko društvo

Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar je začelo izdajati strokovno revijo *Stati inu obstati*, ki bo namenjena, kot piše v podnaslovu, vprašanju protestantizma. Že prva (dvojna) številka (264 strani) prinaša zanimive prispevke: *Verska dediščina protestantov in njihova identiteta* (Mihael Kuzmič), *Veliki dvojni korak leta 1555* (Božidar Debenjak), *Pesmarice slovenskih protestantov 16. stoletja* (Edo Škulj), *Slovenska Biblija v Schulpforti* (Mihael Glavan), *Bullingerjev vpliv na slovensko reformacijo* (Luka Ilič), *Prekmurski protestanti v 18. stoletju* (Franc Kuzmič), *Cankar o Trubarju in njegovih slavilcih* (Dušan Voglar), *Paul Tillich kot vojaški pridigar* (Violeta Vladimira Mesarič), *Kenoza pri Jürgenu Moltmannu in Hansu Ursu von Balthasarju* (Ciril Sorč), *Moltmannova "politična teologija"* (Ne-

nad Hardi - Vitorovič), *Reformacija in protireformacija na Kranjskem* (Franc Orožen), *Cerkvena in teološka razsežnost reformacije* (Ludvik Jošar), *Reformacija v Istri v prvi polovici 16. stoletja* (Paolo Jugovac).

Neizsanjana pot

Amalietti & Amalietti

Vinko Košak (1903—1942) je bil domoljub in pesnik, pisatelj, kritik, prevajalec, urednik in profesor slovenščine, pripadnik generacije "pred zaprtimi vrati". Prve pesmi mu je objavil Kosovel v svojem glasilu *Lepa Vida*. Izpolnjeval je Kosovelovo poslanstvo. Kot socialni pesnik je bil levičar, vendar ni nikoli vstopil v partijo. V knjigi je poleg življenjepisa, izbranih pesmi in črtic objavljen tudi njegov dnevnik iz leta 1942. Italijani so ga ustrelili v Gramozni jami. Knjigo je pripravil literarni zgodovinar Emil Cesar.

Komu je mar?

Karantanija, Gnostica

Knjiga *Kdo se bojuje? Komu je mar?* govori o vprašanju vojne in humanitarne dejavnosti v Afriki. Afrika se sooča z velikimi političnimi in humanitarnimi izzivi. Šestnajst držav trpi zaradi vojne ali hude nestabilnosti. Eseji v knjigi govorijo o tem, zakaj so v Afriki vojne, kateri so vzroki, kako do miru, kakšna je prihodnost humanitarnih posredovanj, ali so možnosti za

demokratske procese, katere ustanove lahko preprečijo in odpravljajo humanitarne krize, kakšna je vloga mednarodnega humanitarnega prava, katere mehanizme za humanitarno odgovornost je mogoče razviti.

Gabriello Puliti, *Baci ardenti*,
naslovnica altovskega glasu

Muzikološki inštitut ZRC SAZU je z Založbo ZRC izdal šest novih zvezkov v zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae*. Javnost, predvsem glasbena, dobiva strokovne izdaje naših starodavnih skladateljev: Gabriella Pulitija, Leopolda Ferdinanda Schwerdta, Janeza Krstnika Novaka in Janeza Krstnika Dolarja.

Skladatelj Janez Krstnik Novak je bil rojen okrog leta 1756 v Ljubljani. O njegovem splošnem in glasbenem šolanju nimamo podatkov. Služboval je v Ljubljani kot uradnik različnih deželnih stanov. Z glasbo se je ukvarjal ljubiteljsko. Od ustanovitve je bil član ljubljanske Filharmonične družbe, kjer je deloval kot pevec in violinist, v letih od 1799 do 1800 kot vodja orkes-

jih arhivih in knjižnicah. Prevladujejo maše, rekviemi in druge cerkvene skladbe, za orkester oz. komorni sestav pa sta se ohranili *Simfonija v Es-duru* in *Grande Serenade*.

Misso st. Floriani in D in *Misso pro Resurrectione D. N. J. C. in Es*, ki sta zdaj izšli v zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae*, hrani arhiv ljubljanske stolnice. Sklepajo, da je Schwerdt maši napisal med letoma 1807 in 1810, ko je v ljubljanski stolnici glasbeno deloval. Oblikovno je skladatelj sledil modelu petih mašnih stavkov, to slednje pa je v *Missi pro Resurrectione* obogatil s stavkoma mašnega proprija, z velikonočnim Gradualom in Offertorijem. Klasicistična faktura Schwerdtovih maš temelji na še baročnem razumevanju členjenja in glasbenega upodabljanja besedila in na orkestrski zvočnosti prve polovice 18. stoletja. Maši sta primer cerkvene glasbe, ki skuša odražati in sprejeti spremembe 18. stoletja, kot so jih uveljavile druge glasbene vrste. Ob-

Temelji slovenske glasbe

tra, od leta 1808 do 1825 pa kot njen glasbeni ravnatelj. V zahvalo za dolgoletno prizadevno delo ga je Filharmonična družba leta 1825 izvolila za častnega člana. Umril je leta 1833 v Ljubljani. Novakov znani skladateljski opus je dolgo časa obsegal le kantato *Krains Empfindungen*, od katere pa se je ohranil le libreto. Šele v začetku petdesetih let so našli partituro *Figara*, ki velja za prvo ohranjeno glasbenoscensko delo s slovenskim besedilom.

Figaro

Figara bi lahko označili kot scenško glasbo k Linhartovi komediji *Ta veseli dan ali Maticek se ženi*, čeprav se od tovrstnih sodasnih del po oblikovni plati razlikuje. Vsebuje tri daljše prizore, ki so na začetku dejanj. Novak se v svoji skladbi izkaže kot tehnično vešč skladatelj, ki je obvladoval konvencije sodobne opere buffe in je zmožil pri prenašanju dramskega dogajanja v glasbeni jezik mestoma celo preseči sodobno povprečje.

Kantata na nemško besedilo neznanega avtorja za soliste, zbor in godala s flavto *Cantate zum Geburts oder Namensfeste einer Mutter* je zadnje odkrito delo Janeza Krstnika Novaka. Vir za izdajo *Kantate za materin rojstni dan ali god* je bila rokopisna partitura, ki jo hrani knjižnica Konservatorija Giuseppa Tartinija v Trstu. Skladbo je leta 1999 pri pregledu knjižnice našel knjižničar. Partitura je prečnege formata in z naslovnico obsega 40 strani. Ni datirana, ni niti posrednih virov, ki bi omogočali časovno opredelitev nastanka skladbe. Od kod je kantata prišla v knjižnico tržaškega konservatorija, prav tako ni znano. Žig na naslovnici priča, da je bila nekoč v arhivu Konservatorija Giuseppa Verdija v Trstu. Ali je partitura Novakov rokopis ali prepis neznanega prepisovalca, ni povsem jasno. Na podlagi primerjave s partituro *Figara*, do zdaj edine Novakove skladbe, so ugotovili, da gre za drugačno pisavo. Primerjava skladateljevega podpisa na

vstopnici za koncerte Filharmonične družbe in zapisa njegovega imena na naslovnici ter popravki in dopolnila v notah ne dopuščajo možnosti, da je partitura skladateljev rokopis. Besedilo neznanega avtorja v pisani gotici je zapisano na zadnji strani zvezka, prav tako pod pevskim glasovi v partituri.

Leopold Ferdinand Schwerdt

Skladatelj Leopold Ferdinand Schwerdt (okoli 1770—1854) je verjetno leta 1806 prišel v Ljubljano, kjer je bil pevec v kapeli ljubljanske stolnice in učitelj tamkajšnje glasbene šole, kasneje tudi kapelnik pri sv. Jakobu. Viri ga omenjajo kot skladatelja, dirigenta in violončelista. Iz rokopisov izvemo, da se je leta 1828 mudil v Kostanjevici pri Gorici, leta 1836 v Karlovcu, leta 1837 v Novem mestu in od leta 1848 spet v Ljubljani, kjer je, odvisen od miloščine, umrl v mestni ubožnici. Danes poznamo tisti del Schwerdtovega opusa, ki je v rokopisu ali prepisih ohranjen v več-

časno nekoliko bidermajerska melodika in samo kdaj pa kdaj kromatizirana harmonija razkrivajo značilen glasbeni jezik smeri, ki je s prvimi subjektivizmom v izrazu poznoklasicistična. Dramatične dele poudarja skladatelj z dinamičnimi učinki, okvirna tridelnost stavkov pa kaže pregledno zasnovano in strukturalno preprostost.

Janez Krstnik Dolar

V zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae* so pred desetletjem izšle vse ohranjene skladbe slovenskega baročnega skladatelja p. Janeza Krstnika Dolarja (1621—1673), leta 1995 pa štirje njegovi balletti za godala s continuo in dve sonati za godala in trobila s continuo, ki predstavljajo temeljna dela slovenskega glasbenega snovanja sredi 17. stoletja. Izdaja je bila deležna izdatnega zanimanja izvajalcev stare glasbe v Sloveniji in v tujini, na podlagi izdaje pa je Slovenska filharmonija pripravila tudi gradivo za izvajalce oz. posamez-

ARMONICI ACCENTI
VOCF SOLA *et c.*
Per Cantar nel Chitarone, & in altri Strumenti Musicali
DI GABRIELLO PULITI
Maestro di Cappella, & Organista della Nobilissima Chiesa Communale di Udine
Accademico Armonico detto l'Allegro.
DEDICATI
Al Sig.lo Ilustre Sig. di S. S. Cavaliere Orsini Negri d'Albania.
OPERA VIGESIMAQUARTA.
CON PRIVILEGIO.
In Venezia, Appresso Alessandro Vincenti. MDCXXI.

Gabriello Puliti, *Armonici accenti*

ne zvezke z instrumentalnimi glasovi. Zdaj so Dolarjeve ballette in sonate ponatisnili in jim v uvodu, revizijskem poročilu oz. v opombah dodali nekatera nova dejstva iz skladateljeve biografije, notni del zvezka pa je redigiran in ostaja razen grafičnih izboljšav vsebinsko nespremenjen.

Gabriello Puliti

Gabriello Puliti (ok. 1583—1644), po rodu iz Toskane, se je nekaj let po vstopu v minoritski red na prelomu stoletja (1604) preselil v Istro. Med letoma 1605 in 1624 je občasno deloval v Kopru, kjer je bil stolni organist. Kot

izobražen glasbenik in skladatelj je bistveno pripomogel k razvoju glasbenega življenja v istrski prestolnici in v celotni Istri. Ustvarjalno se je odzival na glasbene potrebe in izzive pokroviteljev, njegove skladbe in tiske pa so poznali tudi zunaj širšega beneškega kulturnega prostora, v sosednjih deželah Svetega rimskega cesarstva oz. v vojvodinah Kranjski in Štajerski.

V zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae* sta pred kratkim izšla dva zvezka Pulitijevih skladb. Zbirka *Baci ardenti* (1609) s 17 petglasnimi madrigali dobro označuje slogovni prehod, ko je skladatelj v svo-

Gabriello Puliti, Maskerata "Astrologi"

Astrologi. 17. Canzo Secondo.
Srologi. goi iam donna amoro fe
Che col noitro' sapere re apriamo le porte più remore al co-
fe più remore a l'co fe delle celesti' sfe.
re delle celesti' delle celesti' sfere E dell' humane
co fe Che tosto che miria mo il vostro aspetto e
la vostra natura Diz vi saprem Diz vi saprem ij
O buone ò ria ventura ò buona ò ria ventura ra.

AL SER. ET INVIT. PRENCIPE
FERDINANDO ARCIDUCA
D'AVSTRIA,
Duca di Borgogna, Stiria, Carintia, Carniola, Conte del Tirolo, Gorizia, &c.
I
L'concorde grido, che v'è attorno del suo valore, Serenissimo FERDINANDO, e l'innumerabili sue virtù, & eroiche eccellenze, che non altrimeni; ch'v'ha ben ordita stinpeffa di perle sopra vn bel drappo adornano l'animo di V. Altezza Serenissima, sono tante tante fiamme, e castelli onde reffò già l'anima mia presca, & tutta accesa al servizio di sua Altezza Serenissima, facendomi di continuo fra me stesso godere di questa mia cattivita, & humileto più al to della mia mente honorate il suo Trionfo. E ben che gran tempo habbia tenuta alfoa sotto il velo di fuciente silenzio il mio, & antica deuotione, non restai però di farmi premas non protrarre, con qualche legno estroico, corrispondente alla mia debolezza fargliela chiara, e palese. Perliche stando in me stesso vn giorno fra gli altri, mi venne in pensiero (haucendo già inteso quanto sia vaga del fatto, & numeri armonici) di comporre li prefessi Madrigali, iusticiati Baci Ardenti, atti perauenura ad esprimere la mia deuota feruita, & l'animo mio affettuoso verso il merito di V. Altezza Serenissima, la quale non adoperai, che refino fignata nella fronte del suo reame, & di ogni nome, per afficurarli sotto l'ali di si grand' Aquila. A da gli oltraggi del tempo, & dell'inguria delle male lingue. Rieccual dunque con benigno alpetto, come io gli ho spreffetto con zinerente affetto. Et se non hauranno in loro quei ricercati artificio, & equitiche dolcezza, che fanno di mestieri a simili genere di compositioni, (cusi la materialità del mio loggore, perauentura da per se poco atta a produr parli nobili, e pellegri) Ma scusa in tutto mi ha l'hu manità di V. Altezza Serenissima, la qual fuo giudice re l'altre fatiche, più col guiso d'vna buona volonità, che col rigoroso giudicio d'vna purgato intelletto. Alla quale humiliter inchinandomi, con vn mio baciamajo, quasi con vn sigello, gli vengo auentier la mia fedelissima feruita, col pregati dal N. S. augumento, & tranquillità di stato, & pensieri.
Di Venetia alli xxv. di Febraio. 1609.
Di V. Altezza Serenissima
Desottofimo feruitore
G. Gabriello Puliti.

Gabriello Puliti, *Baci ardenti*, posvetilo nadvojvodi Ferdinandu

jem "zgodnjem obdobju" že v času monodičnih navad se segal po polifoni vrsti. Posvetil jo je notranjeavstrijskemu nadvojvodi Ferdinandu, ki je imel svojo rezidenco in glasbeno kapelo v Gradcu. Spremljana posvetna monodija v zbirki *Armonici accenti*, ki je posvečena članom plemenite družine Negri iz Labina, je sad skladateljeve "slogovne spreobrnitve" in nazorske usmeritve v navade zgodnjebaročnega časa.

Zbirka *Ghirlanda odorifera* (1612) je izjemen primer manierizma v glasbi. V 21 preprostih triglasnih skladbah – maskeratah se prepletajo ele-

menti več polifonih glasbenih vrst: nekatere so bližje madrigalom, druge vilanellam ali canzonettam, tretje starejšim villotam. Nekatera besedila se ujemajo z besedili, ki so jih uglasbili nekateri slavni Pulitijevi sodobniki. Gledališki nastavki zbirke so očitni, pogosto pa je v skladbah navzoče tudi glasbeno slikanje. Začetki skladb pogosto nagovarjajo v prvi osebi množine, nosilci vsebine pa izhajajo iz italijanske komedije, tudi karnevala, in sporočajo v raznih narečjih. Izbor triglasnih kombinacij se zdi povezan z značajni oseb, ki jih maskerate predstavljajo. V. M.

www.radiodur.si
103.4 MHz
RadioDur
107.4 MHz
Nismo največji, nismo najboljši, nismo najlepši in nismo najbolj trapasti.
01 / 520 5000

Radio Krka
106.6 MHz

11. Gala koncert Radia Ognjišče
V nedeljo, 27. novembra, ob 15^h in 19^h.
Z nami bo orkester Simfonika Vrhnika in ...
Več prihodnjic!
Vstopnice so že v prodaji! 01/512-11-26.
RADIO OGNJIŠČE

Kn. šk. zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano.

Pogled na Zavod sv. Stanislava med obema vojnama

Sto let zavodov

Letos praznujemo stoletnico Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano in s tem prve slovenske klasične gimnazije, na kateri sta pouk in prva matura leta 1913 potekala v celoti v slovenskem jeziku. Poleg različnih slovesnosti ta dogodek zaznamuje tudi izdaja obsežnega zbornika sto let Zavoda sv. Stanislava.

Ustanovitev prve slovenske gimnazije je bilo pomembno versko, kulturno in državotvorno dejanje, ki je odločilno zaznamovalo tedanjo družbo. Ko danes živimo v samostojni državi in smo lani postali člani Evropske skupnosti, se je pomembno zavedati bogate zgodovine in državotvornih dogodkov v preteklosti, ki so odločilno prispevali k naši narodni identiteti.

Na pročelju zavoda je pomenljiv napis: Kristusu, zveličarju sveta. Ko se v čedalje bolj sekularizirani Evro-

pi zadnja leta veliko razpravlja in piše o njenih koreninah, se zavedamo, da je krščanstvo odločilno prispevalo k identiteti slovenskega naroda, pri čemer je imel pomembno vlogo tudi Zavod sv. Stanislava. Poleg grške misli in rimskega prava je podoba evropskega (slovenskega) človeka bistveno določalo krščanstvo.

Sto let zavoda

Na praznik apostola in evangelista Mateja, 21. septembra 1905, je 69 dijakov prvega razreda in 27 dijakov pripravnice prvič sedlo v klo-

pi novoustanovljenega "Knezoškofijskega privatnega učnega zavoda za gimnazijske predmete", kot so takrat uradno rekli tej pomembni vzgojno-izobraževalni ustanovi ljubljanskega škofa Antona Bonaventure Jegliča v Šentvidu nad Ljubljano. Ministrski odlok dunajske vlade, ki je prvemu razredu "Knezoškofijske privatne /klasične/ gimnazije v Zavodu sv. Stanislava" dal pravico javnosti, je bil izdan 14. januarja 1906. Gimnazija si je morala nato pravico javnosti pridobivati za vsak razred posebej. V

školskem letu 1912/13 je bila gimnazija popolna, 8. januarja 1914 pa je dunajski minister za uk in bogočastje podelil gimnaziji trajno pravico javnosti in izdajanja državnoveljavnih zrelostnih spričeval.

"Tega dogodka smo se želeli posebej spomniti tudi z jubilejnim zbornikom in z njim dati slovesnostim ob stoti obletnici ustanovitve Zavoda Sv. Stanislava in še posebej prve gimnazije, na kateri je celoten pouk od samega začetka potekal izključno v slovenskem jeziku, trajnejšo obliko. Zbornik, ki ga danes predstavljamo, je tako neke vrste spomin na prehojeno 'stoletno' pot in hkrati obračun opravljenega dela. Razdelili smo ga na štiri smiselne enote," je na predstavitvi dejal urednik zbornika zgodovinar dr. France M. Dolinar.

Zidava zavoda

Burno 20. stoletje

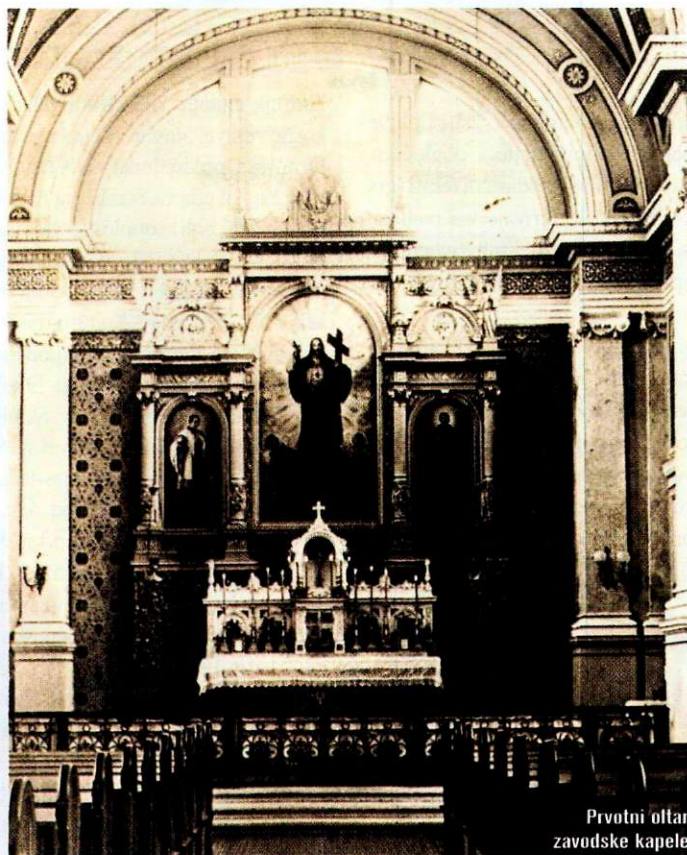
V prvem, zgodovinskem delu 22 avtorjev v svojih prispevkih podrobno osvetli prehojeno pot zavoda v različnih zgodovinskih obdobjih in političnih okoliščinah. V avstro-

ogrski monarhiji in Kraljevini Jugoslaviji je kljub nenaklonjenosti avstrijske vlade, divjim napadom slovenskih liberalcev in nasprotovanju zasebnim šolam kraljeve jugoslovanske vlade škofu Jegliču uspelo zagotoviti tako zavidljivo raven pouka in vzgoje na škofijski klasični gimnaziji, da je vselej razorožil tiste, ki so hoteli gimnazijo odpraviti ali ji odvzeti pravico javnosti.

Temni oblaki so se nanjo zgrnili, ko je nemški okupator gimnazijo in profesorje aprila 1941 izgnal in si mogočno stavbo zavoda protipravno prisvojil. Revolucionarna oblast je po drugi svetovni vojni to okupatorjevo protipravno dejanje "pozakonila", stavbo izročila Jugoslovanski ljudski armadi, gimnazijo pa preprosto odpravila. Pravne sramote nacističnega in za njim revolucionarnega odvzema stavbe škofijske klasične gimnazije vse do danes ni uspelo popraviti niti Republiki Sloveniji. Leta 1991 je Zavod sv. Stanislava stavbo nekdanje škofijske klasične gimnazije, ki jo je jugoslovanska vojska ob svojem umiku dobesedno razdejala, sicer prejel v uporabo, ne pa tudi v last. Stekla so obnovitvena dela in 1. septembra 1993 je v šolske klopi po nekaj več kot petdesetih letih znova sedlo 158 dijakinj in dijakov obnovljene škofijske klasične gimnazije. Ministrstvo za šolstvo znanost in šport je v šolskem letu 1993/94 Škofijski klasični gimnaziji podelilo trajno koncesijo za njeno delo in pravico javnosti.

Klasična izobrazba

Razmere so danes seveda popolnoma drugače, kot so bile pred sto

Prvotni oltar zavodske kapele

leti. Gimnazijo, ki tokrat traja samo štiri in ne več osem let, obiskuje večina zunanjih dijakov. Na hodnikih ne srečujemo več samo fantov, kot je bilo to v navadi do leta 1945. Spremenil se je profesorski zbor. Duhovnike so zamenjali laični pedagogi in pedagoginje. Cilji in temeljna usmeritev gimnazije pa so ostali isti: na krščanskih temeljih vzgajati temeljito izobraženo in moralno trdno slovensko inteligenco.

V drugem, tematskem delu zbornika 15 avtorjev razmislija o problematiki šolstva v avstro-ogrski monarhiji in Kraljevini Jugoslaviji; o vzgojno-izobraževalnih ustanovah – nekatere so delovale v Zavodu že pred njegovo odpravo, druge pa so bile ustanovljene na novo –, o možnostih in kakovosti dela pri posredovanju zna-

nja. Le-to je neločljivo povezano z vzgojnim delom oblikovanja samostojnih in odgovornih osebnosti in prepleta celotno pedagoško usmerjenost profesorskega zbora in vzgojiteljev v posameznih ustanovah Zavoda sv. Stanislava. Pomembno mesto v tem vzgojno-pedagoškem procesu ima nedvomno klasična izobrazba. V zborniku so prvič na enem mestu zbrani podatki o vseh profesorjih in suplenth na Škofijski klasični gimnaziji, za profesorje, vzgojne voditelje in prefekte pa so navedeni tudi kratki življenjski podatki.

Še vedno živo drevo

Pomembno vlogo v izobraževalnem in vzgojnem programu so od samega začetka imele glasbena, likovna, besedna, dramska in teles-

na kultura. Srce in ogledalo gimnazije je na neki način knjižnica. Prva je postala žrtev nacističnega nasilja. Po obnovitvi zavoda jo je njegovo vodstvo skrbno obnovilo skladno s sodobnimi bibliotekarskimi standardi. Tesna povezava nekaterih umetnikov z zavodom in likovno izobraževanje v zavodu samem je Zavod sv. Stanislava obogatilo z izjemnimi umetniškimi deli, predvsem slikarjev Staneta Kregarja in Marijana Tršarja, galerija pa je gostila že vrsto odmevnih razstav.

O "še vedno živem drevesu" (tako je dal naslov svoji knjigi o Zavodu sv. Stanislava njen nekdanji gojenec, jezuitski pater Lojze Štrubelj) pričajo spomini nekaterih še živečih zavodarjev predvojnih Škofiovih zavodov, ki se prepletajo s spomini dijakov obnovljene Škofijske klasične gimnazije. Zbornik končuje seznam vseh maturantov od začetkov škofijske klasične gimnazije do danes.

"Prepričan sem, da bo vsak, ki bo to zajetno in vsebinsko bogato knjigo vzel v roke, lahko s ponosom pritrtil, da je Zavod sv. Stanislava v slovenski kulturni, narodni in verski zgodovini odigral izjemno pomembno in konstruktivno delo, ki zasluži vse naše priznanje. Naj mu ob tem pomembnem jubileju izrečem najboljšo želje za prihodnost: ut vivat, crescat, floreat," je na predstavitvi zbornika dejal urednik dr. Dolinar.

Šest enot zavoda

Umetnost ima v Zavodu sv. Stanislava velik pomen že od samega začetka. Ustvarjanje in razvijanje talentov na področju glasbe, literature in likovne umetnosti plemeniti človekovega duha. V času poplavitve, >>

Profesorski zbor leta 1930

Prihod vojnih ujetnikov v Šentvid

» pragmatične in pogosto tako impulzivne misli, ki se vdaja ugodju, nam umetnost govori o tem, da je človek ustvarjen za nekaj več, da "neskončno presega samega sebe" (Pascal), govori nam o skrivnostnih globinah človekovega bivanja, iskanja, hrepenjenja, o tem, da se življenja in vsega bivajočega nikoli ne more obvladati, ampak ostaja odprto, da ga v svojem čudenju vedno znova odkrivamo. Pri človekovi rasti in zorenju v samostojno in harmonično osebnost ima nenadomestljivo vlogo tudi du-

posebej pomembna v času poplavitvene in empirističnega pogleda na življenje, saj prav klasični teksti (grški, latinski) odkrivajo ves realizem in celovitost temeljnih življenjskih vprašanj; poseben pomen ima umetnost, ki govori o skrivnostnih globinah človekovega bivanja, iskanja, hrepenjenja, ustvarjanja, o tem, da se življenja in vsega bivajočega nikoli ne da obvladati, ampak ostaja odprto, da ga v svojem čudenju vedno znova odkrivamo; prostovoljno delo, ki v vseh enotah

Profesorski zbor leta 2005

hovno življenje. Eden pglavitnih ciljev vsega našega dela je mladim omogočiti ustrezne pogoje, da si sami kot svobodne osebe postavijo vprašanje o svoji veri, smislu življenja, o svojem poslanstvu na tem svetu, pravi dr. Anton Jamnik, direktor zavoda.

"Ko se oziram v preteklost, se zavedamo žlahtnih korenin, iz katerih rastemo, te pa so vir poguma in moči za poslanstvo, ki ga v vsej raznolikosti dejavnosti želimo opravljati danes. Jegličeva vsebinska vizija zavoda je tudi za nas temeljno vodilo, da v sedanjih časih in razmerah v vseh šestih enotah, ki delujejo v zavodu – Škofijski klasični gimnaziji, Jegličevem dijaškem domu, Glasbeni šoli, Slovenskem domu, Študentskem domu J. F. Gnidovca in Studii Slovenici – uresničujemo svoje vzgojno in kulturno poslanstvo," pojasnjuje dr. Jamnik.

Sedem stebrov

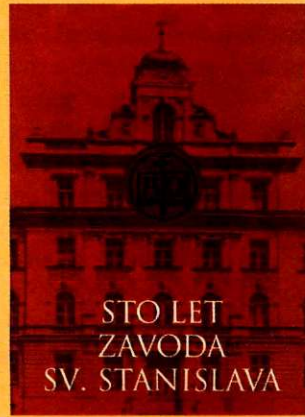
Dr. Jamnik poudarja, da delo v zavodu temelji na sedmih stebrih: na duhovnem življenju, ki omogoča mladim, da si postavijo vprašanje o smislu svojega bivanja in iščejo odgovore na vprašanja svoje vere; na klasični usmeritvi šole, ki je še

dobiva čedalje večji pomen, vzgaja mlade k čutu odgovornosti za bližnjega, da je nekdo najbolj srečen takrat, kadar se umakne iz svoje egocentrične zaprtosti vase in naredi nekaj dobrega tudi za drugega; socialna razsežnost našega dela je posebnega pomena, zato s posebnim skladom podpirajo vse tiste, ki bi si zaradi različnih razlogov težko omogočili nadaljnje šolanje; ob vsem tem je pomembna kakovostna izobrazba, vedenje, ki pa ni namenjeno samo sebi, ampak vodi k bolj ustvarjalnemu bivanju, od spoznanja torej k načinu življenja; danes, v času individualizma, je še prav posebnega pomena vzgoja čuta za skupno dobro, saj je človek družbeno bitje in od vsakega posameznika je odvisno, kakšna bo ta družba in država, v kateri živimo.

Ta pomembna obletnica je ovrednotena na različne načine: z izdajo zbornika, v katerem je zajeta celotna zgodovina zavoda, z monografijo ob stoti obletnici rojstva Staneta Kregarja, s priložnostno znamko Pošte Slovenije, z mednarodnim simpozijem o katoliškem šolstvu in s številnimi kulturnimi prireditvami. **V. M.**

Zbornik sto let zavoda sv. Stanislava

Zbornik obsega 708 strani velikega nadstandardnega formata in razkošne vezave. Na začetku so uvodne besede predsednika države Janeza Drnovška, predsednika vlade Janeza Janše, nadškofa Alojza Urana in direktorja Zavoda sv. Stanislava Antona Jamnika. Sledijo prispevki, ki so v prvem delu bolj kronološko-vsebinski, za drugega pa so značilni različni poudarki: Politične in narodnostne razmere na Kranjskem v začetku 20. stoletja (Jurij Perovšek), Odnos države do Cerkve pred koncem 19. stoletja (Metod Benedik), Kulturna podoba Slovenije v 20. stoletju (Janko Kos), Anton Bonaventura Jeglič in moderna (Janez Juhant), Od zamisli do uresničitve škofovih zavodov (Stane Okoliš), Ljubljanski škofje in Zavod sv. Stanislava (France M. Dolinar), Zavod sv. Stanislava v luči slovenske stavbne dediščine (Damjan Prelovšek), Pod Avstro-Ogrsko (Stane Granda), Zavod sv. Stanislava 1914–1918 (Miha Šimac), Država, Cerkev in šolstvo v prvi Jugoslaviji (Ervin Dolenc), Zavod sv. Stanislava v letih 1918–1941 (Robert A. Jernejčič), Zavod sv. Stanislava 1941–1945 (Tamar Griesser Pečar), Oblast in katoliško šolstvo na Slovenskem po letu 1945 (Aleš Gabrič), Zavod sv. Stanislava ob koncu

2. svetovne vojne in po njej (Tomaž Debevec), Pregled veljavne slovenske pravne ureditve (Urška Prepeluh, Lovro Šturm), Obnovitev škofijske gimnazije leta 1990 (Jože Mlakar), Predmetniki, učni načrti in učbeniki (Gregor Pavlič), Vračanje Zavoda sv. Stanislava (Anton Jamnik), Prevzem, obnova in poslovanje zavoda (Tone Homar), Jegličev dijaški dom (Rok Pogarčar), Študentski dom Janeza F. Gnidovca (Tone Svetelj), Sklad za pomoč družinam dijakov Škofijske klasične gimnazije in Jegličevega dijaškega doma (Jernej Marenk), Pota do moderne gimnazije na Slovenskem (Jože Ciperle), Namen zavoda in šole v Šentvidu nad Ljubljano (Bogdan Kolar), Duhovna opredelitev Zavoda sv. Stanislava (Roman Globokar), Celostno poučevanje in učna uspešnost (Stane Gerjol), Klasična gimnazija – vzgoja za globinski realizem (Brane Senegačnik), Profesorski zbor (Matjaž Ambrožič), Vzgojitelji – prefekti v zavodu (Tone Česen), Sine musica nulla vita! (Damijan Močnik), Glasbena šola v Zavodu sv. Stanislava (Vlasta Doležal Rus), Likovno izobraževanje in likovna ustvarjalnost v Zavodu sv. Stanislava (Jožef Muhovič), Galerija Staneta Kregarja (Majda Rozman), Besedno ustvarjanje in dramska dejavnost v Zavodu sv. Stanislava (Jože Kurinčič), Knjižnica: "Vzgajanje značaja in bistrjenje uma" (Boštjan Roblek), Telo – svetišče duše (Tea Obrč), "Zavodi škofovi, kako naj vas moja hvaležnost vredno pozdravi za vse, kar sem prejel ..." (Bernarda Podlipnik), Pozdrav iz Zavoda sv. Stanislava (Milan Škrabec), Maturanti škofijske klasične gimnazije 1913–1944.

RADIO JE UHO, S KATERIM SLIŠIMO SVET!

ŠTAJERSKI VAL

VEČ KOT 50 LET PRIJATELJSKE BLIŽINE

**SMEH
JE LAHKO
NEVAREN**

NOVA NADALJEVANJA KOMEDIJE
Z MATJAŽEM JAVŠNIKOM

NA VAŠEM RADIU - 102.4 in 103.7 CENTER

POSTAJA **CENTER**

WWW.RADIOCENTER.SI

tv PRIMORKA

Trstelj - 67. kanal

Obala - S23 - kabelski sistem v Kopru

**MINISTER NA OBISKU:
DR. ANDREJ BAJUK**

torek, 15. november 2005 ob 20.30

**CELODNEVNI PRENOS
KONGRESA NSI**

sobota, 19. november 2005

**Kurilno olje je
lahko cenejše!**

**RAVNO
PRAV**

HLADNO

TOPLO

PETROL

Skupaj s podjetji Viessmann, Seltron in Klima Petek vam ponujamo udobje toplote in prijetnega hladu skozi vse leto. Z nakupom njihovih izdelkov si zagotovite popuste ob nakupu kurilnega olja. Več informacij na www.petrol.si.

**KURILNO OLJE
EVROPSKE KAKOVOSTI**

080 22 66

Izganjalci hudiča

THE EXORCISM OF EMILY ROSE

Duhovnik se znajde pred sodiščem, ker naj bi bil z izganjanjem hudiča povzročil smrt mlade Emily. Med sojenjem se razplamti dilema med vero in znanostjo, toda le duhovnik je tisti, ki zares ve, kako in zakaj je prišlo do tragične smrti.

Emily Rose (Jennifer Carpenter) odide s svojega toplega podeželskega doma na fakulteto in še sanja se ji ne, kaj jo čaka. Neke noči, ko je sama v internatu, ima prvo srhljivo halucinacijo, po kateri se niti ne spominja, kaj se ji je zgodilo. Napadi

postajajo čedalje pogostejši in hujši. Hudič v Emily Rose je izjemno zanimiva zgodba o mladi ženski, ki postane obupno in nerazložljivo bolna. Emily Rose doživlja strašne vizije in izjemno boleče krče, zaradi katerih je njeno telo zverženo in šibko. Nevrolog trdi, da gre za epilepsijo, vendar so zdravila, ki jih predpiše, neučinkovita. Simptomi se še poslabšajo, potem pa psiholog postavi novo diagnozo, da namreč ni samo epileptična, ampak tudi psihotična. Emily, vdana katoličanka, se odloči podvreči izganjanju hudiča, ki ga izvede duhovnik iz njene župnije, oče Richard Moore. Mla-

Režija: Scott Derrickson
Scenarij: Paul Harris Boardman, Scott Derrickson
Produkcija: Tom Rosenberg, Gary Lucchesi, Paul Harris Boardman
Igrajo: Laura Liney, Tom Wilkinson, Campbell Scott, Jennifer Carpenter, Colm Feore, Joshua Close, Kenneth Welsh, Duncan Fraser
Premiera: 10. 11. 2005
Distribucija: Continental Film

do dekle med grozljivim izganjanjem hudiča umre in duhovnika obtožijo umora iz nemarnosti.

Izjemno uspešna odvetnica Erin Bruner privoli v obrambo duhovnika samo v zameno za partnerstvo pri njeni odvetniški firmi. Med sojenjem njen cinizem in ateizem spod-

kopljejo oče Moore z neomajno vero in srhljivi, nenavadni dogodki.

Paranormalni pojavi

Leta 1999 je Vatikan prvič po več kot štiristo letih revidiral uradno besedilo o obrednem izganjanju hudiča. Število katoliških izganjalcev hu-

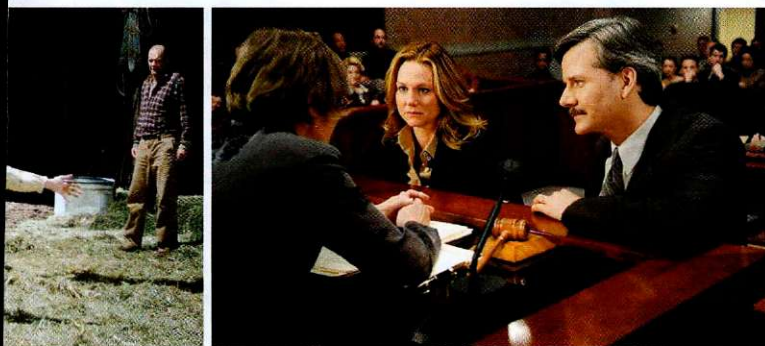

Rad mora imeti pse

Učiteljica predšolskih otrok Sarah Nolan je že osem mesecev ločena, kar je za njeno družino veliko predolgo. Ker ji želijo samo dobro, vložijo ves svoj trud v to, da bi jo že enkrat spravili iz pižame in jo spravili med ljudi, pa naj bo zlepa ali zgrda.

Za vsem skupaj stojijo sestri Carol (Elizabeth Perkins) in Christine (Ali Hillis) ter ovodveli oče Bill (Christopher Plummer), ki daje dober zgled z lastnimi internetnimi zmenkarijami. Po nizu komicno neuspešnih zmenkov

Sarah, igra jo Diane Lane, naleti na človeka, ki bi utegnil biti to, kar si želi. Spozna namreč čudnega, toda zanimivega graditelja čolnov Jaka Andersona (John Cusack), idealista, katerega višek romanti-ke predstavlja Dr. Živago.

diča se je v Italiji v zadnjem desetletju povečalo s 30 na 300. Rimskokatoliška nadškofija v Chicagu je nedavno prvič v svoji 160-letni zgodovini imenovala uradnega izganjalca hudiča. V New Yorku so štirje katoliški duhovniki uradno preiskali več kot 40 primerov obsedenosti od leta 1995.

Izjemno redko se torej Katoliška cerkev uradno odloči priznati primer obsedenosti z demoni. V primeru 19-letne brucke je to storila. V srhlji-

vih prizorih spoznavamo zgodbo o Emily Rose in duhovniku, ki mu sodijo, ker naj bi bil zaradi nemarnosti povzročil smrt dekleta, za katerega je bil prepričan, da je obsedeno. Film so navdihnili resnični dogodki.

Derrickson in Boardman sta po naključju naletela na to resnično zgodbo, ki je navdihnila scenarij. Sodelovala sta z newyorškim policistom, specializiranim za raziskave paranormalnih pojavov. "Policist nama je predvajal odlomek avdioposnetka dejanskega izganjanja, ob katerem te je zmrazilo do kosti," pravi Boardman. "Povedal nama je nekaj podrobnosti o zgodbi, ki je bila fascinantna." "Film naslavlja temeljni strah, ko postavi vprašanje: Ali zlo obstaja? Če obstaja, ali je vsemogočno in kaj storiti, ko/če se z njim soočiš?"

Nikoli ni lahko hoditi na zmenke. Večno iskanje sorodne

duše je vedno vključevalo ponižanje, nejevoljo in tudi nekaj slepe sreče. Dandanes takšno iskanje poteka po spletnih straneh, na hitrih kosilih in prek prijateljev ter sorodnikov, ki vedno poznajo "pravo" osebo zate. V službi pa Sarah spozna tudi Boba Connorja (Dermot Mulroney), pravkar ločenega očeta ene od njenih učenk. Zdi se, da je Bob zaradi svoje očarljivosti in sproščene narave popoln moški... Toda ali je res? **Monika Maljevič**

MUST LOVE DOGS

Režija: Gary David Goldberg
Scenarij: Gary David Goldberg po romanu Claire Cook
Produkcija: Gary David Goldberg, Jennifer Todd, Suzanne Todd
Igrajo: John Cusack, Elizabeth Perkins, Dermot Mulroney, Christopher Plummer, Stockard Channing, Diane Lane
Premiera: 10. 11. 2005
Distribucija: Ljubljanski kinematografi

na kratko

V Beogradu je 28. oktobra po krajši bolezni umrl veliki dramski umetnik Ljuba Tadić. Njegova matična hiša je bilo Jugoslovansko dramsko gledališče, vendar je svojo zadnjo vlogo v teatru letos odigral v Ateljeju 212 kot Shakespearjev kralj Lear. Publika ga je imela letos priložnost videti v eni od glavnih vlog v filmu Budjenje iz mrtvih (Prebujanje od mrtvih) Miše Radivojevića. Ljuba Tadić je znan tudi slovenskemu gledališkemu in filmskemu občinstvu. Od leta 1953 je nastopil v skoraj sedemdesetih filmih in nekateri od njih so povezani s slovensko kinematografijo. Nastopal je v filmih Golika, Rakonjca, Karanovića, Pavlovića, Žilnika in mnogih drugih, bil je "vuk s Prokletij" v Stamenkovičevem filmu s konca 60. let. Med drugim je leta 1974 zaigral v Potresu Matjaža Klopčiča in za vlogo Franca v tem filmu prejel zlato puljsko areno in kipec carja Konstantina v Nišu. Ljuba Tadić se je rodil leta 1929 v Uroševcu. Za svoje izjemne igralske dosežke v dolgi in plodni gledališki in filmski karieri je prejel vrsto priznanj in nagrad, med njimi dve nagradi za življenjsko delo: Dobričin prstan za gledališke kreacije in nagrado Pavle Vujisić za prispevek k filmski umetnosti. Dobil je tudi oktobrsko nagrado mesta Beograda in zlat lovorov venec za življenjsko delo na sarajevskem MESS (1989).

Daniel Craig, ki je nedavno postal novi James Bond, nikakor ni podooben legendarnemu agentu 007. Poleg tega, da sploh ne mara piti Bondovega priljubljenega martinija, se boji tudi orožja. Britanski igralec je časopisu OK priznal, da sovraži orožje od takrat, ko je videl strelno rano. "Sovražim orožje. Ljudje ga uporabljajo, da streljajo drug na drugega, in dokler bo orožje dostopno ljudem, bodo ti streljali. Videl sem strelno rano, bilo je grozno," je dejal Craig. Snemanje filma z novim Jamesom Bondom se bo začelo januarja prihodnje leto, v kinih pa ga pričakujejo 17. novembra 2006.

Sharon Stone in Elijah "Frodo" Wood sta zadnja dodatka k impresivni igralski zasedbi biografskega filma o bratu znanega predsednika ZDA Johna F. Kennedyja. Biografski film bo režiral Emilio Estevez, naslovljen pa bo preprosto Bobby, kar je skrajšano ime glavnega lika Roberta Kennedyja. Člani filmske ekipe so med drugim Anthony Hopkins, Demi Moore, Nick Cannon in Freddy Rodriguez. Sam film bo osredinjen na 22 ljudi, ki so bili 6. junija 1968 v hotelu Ambassador, ko je bil v njem ubit brat slavnega predsednika ZDA.

Na vrhu seznama najbolj iskanih igralcev in igralk osnovnošolskih let je 11-letna Dakota Fanning, ki je prav tako kot pri oboževalcih priljubljena med starejšimi kolegi. Dakota je bolj priljubljena kot kateri koli njen vrstnik, pohvali se lahko kot soigralka Toma Cruisa, Roberta De Nira, Charlize Theron, Denzla Washingtona in mnogih drugih. Izreden talent mlade Dakote potrjuje tudi naslednja zanimivost: scenarist filma Dreamer je glavno vlogo najprej namenil dečku, nato pa zaradi Dakote spremenil scenarij!

EVJ
 ELEKTROPROM d.o.o.
 Loke 22
 1412 KISOVEC
 tel.: 03 56 57 150
 fax: 03 56 71 488

www.elektroprom.si

- ♦ projektiranje strojnih in elektro instalacij in geodetske storitve
- ♦ bar sedmica
- ♦ lokalna televizija ETV

- ♦ trgovina EVJ Center
- ♦ elektroinstalacije
- ♦ centralne kurjave, vodovod, plinske instalacije
- ♦ kabelsko komunikacijski sistemi
- ♦ grafitne ščetke
- ♦ tiskana vezja
- ♦ delovni stroji in nizke gradnje

PETEK,

11.11.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	PLESNO TEKMOVANJE, KRATKI IGRANI FILM EBU
9.20	NA LINIJI, ODDAJA ZA MLADE
10.05	MODRO
10.35	Z VAMI
11.25	JEKLENE PTICE IN ŽIVALI Z OKLI, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA
12.15	OSMOJI DAN
13.00	POROČILA, SPORTEVNA (VPS 13.00)
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	OBZORJA DUHA
13.45	DUHOVNI UTRIP
14.00	MEDNARODNA OBZORJA - EVROPA: JEZNI MLADI MOŽJE
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.05)
15.40	PALČEK DAVID, RISANA NANIZ, 6/25 (VPS 15.40)
16.05	IZ POLOTNE TORBE: STROJ (VPS 16.05)
16.25	SLOVENSKI VODNI KROG: SAVA DOLINKA (VPS 16.25)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.35	NEZNANI SVET, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4., ZADNJI DEL (VPS 17.40)
18.25	ŽREBANJE DETELJICE (VPS 18.30)
18.40	LUKA IN LUČKA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	CELESTIN, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	NAJŠIBKEŠI ČLEN, KVIZ (VPS 20.00)
20.50	SLAJENJE, NOVOZELANDSKA NADALJEVANKA, 20., ZADNJI DEL (VPS 20.55)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	POLNOČNI KLUB (VPS 22.50)
0.05	TURISTIKA, PONOVIŠTEV
0.25	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.20	ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, PON.
1.45	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.45)
2.10	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
8.30	TV PRODAJA
9.00	ZABAVNI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	OTROŠKI INFOKANAL
12.20	GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 12.20)
12.50	TEDENSKI IZBOR
12.50	POTOJUČI SALON, FRANCOŠKI FILM (VPS 12.50)
14.25	JASNO IN GLASNO: KRVOĐALSTVO, KONTAKTNA ODDAJA
15.15	ŠPORT ŠPAS, ODDAJA O ŠPORTU, ZDRAVJU IN OKOLJU
15.50	NIKOLI OB DESETH: ZABLJUENA GENERACIJA, PONOVIŠTEV
16.50	ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE (VPS 16.50)
17.20	MOSTOVI - HIDAK, PONOVIŠTEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.50)
18.55	V ŠTRIDESETH, ANGLEŠKA LITERARNA NADALJEVANKA, 4/6, PONOVIŠTEV (VPS 19.00)
20.00	STOPNIŠČE, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4/8 (VPS 20.00)
20.45	SLOVENSKI MAGAZIN (VPS 20.50)
21.10	CITY FOLK, LJUDJE EVROPSKIH MEST: HELSINKI (VPS 21.15)
21.40	NORCI NA LINIJI, AMERIŠKA RISANKA HUMORISTIČNA NANIZANKA, 2/20
22.05	IN POTEM PRIDE LAKOTA, ITALIJAN. FILM
23.40	ČAROVNICA IZ BLAIRA: KNJIKA SENC, AMERIŠKI FILM, PONOVIŠTEV (VPS 23.40)
1.10	INFOKANAL

Kanal A

8.30	TV prodaja
8.35	Midve z mamó, 3. sezona, pon. 10. dela am. naniz.
9.25	VIP, 3. sezona, pon. 5. dela ameriške nanizanke

10.15	E+, ponovitev
12.05	TV prodaja
12.35	Midve z mamó, 3. sezona, 11. del am. nanizanke
13.25	Mladi in nemiri, 5. sezona, 14. del am. nad.
14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 169. del am. nad.
15.05	TV prodaja
15.35	VIP, 3. sezona, 6. del ameriške nanizanke
16.30	Moja super sestra, 2. sezona, zadnji del ameriške humoristične nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 6. sezona, 3. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Dva moža in pol, 1. sezona, 12. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ BAR
18.50	E+ Z Adijem po Sloveniji
19.10	E+ Prepovedan položaj
19.45	E+ Metalurgija
20.00	Komedija: Profesor, ameriški film
22.15	Žene nogometsev, 4. sezona, 6. del angl. nad.
23.15	Moške zadeve, 5. sezona, 11. del am. naniz.
0.10	Ženske zadeve, 2. del ameriške nanizanke
1.00	E+, ponovitev

Pop TV

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Materina pot, ponovitev 62. dela mehiške nad.
8.45	Proti vetru, ponovitev 59. dela mehiške nad.
9.35	TV prodaja
10.05	Vila Marija, ponovitev 53. dela hrvaške nad.
11.00	Prerajena ljubezen, ponovitev 41. dela venezuelske nadaljevanke
11.55	Trenja, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 42. del venezuelske nad.
16.00	Vila Marija, 54. del hrvaške nadaljevanke
17.00	Proti vetru, 60. del mehiške nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 63. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Vzemi ali pusti
20.40	BAR
21.10	Akcija: Mumija, ameriški film
23.15	Teksaški mož postave, 7. sezona, 10. del am. naniz.
0.10	Pollock, ameriški film
3.20	24UR, ponovitev
3.20	Nočna panorama

Prva TV

06.15	The Best Off
07.30	TV prodaja
08.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala sola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebre prva
10.05	TV prodaja
10.25	Čarovnije, III/19. del italijanske serije
11.25	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.20	TV prodaja
12.35	Mala sola
12.55	TV prodaja
13.25	Alo, alo, 34. del angleške serije
13.55	Črni gad, 23. del angleške serije
14.25	Vikarka iz Dibleya, 5. del angleške serije
14.55	Gospod Bean, 34. del angleške serije
15.25	Skozi ključavnico
16.25	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija
17.25	Sto izložb, sto strasti, 557. del italijan. telenovele
17.55	Čarovnije, III/20. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ali G, 5. del angleške serije
20.30	Prestizno, ekskluzivno, razvedrila oddaja
21.00	Diagnoza: neznan, 2. del ameriške dokumentarne serije
22.00	Okrožje Columbia, III/6. del ameriške nanizanke
23.00	Marlenna, pogovorna oddaja
00.00	Ali G, 5. del angleške serije
00.30	Prestizno, ekskluzivno, razvedrila oddaja
01.00	Resnične zgodbe - v iskanju pravice, am. serija
02.00	Okrožje Columbia, III/6. del ameriške nanizanke
03.00	Marlenna, pogovorna oddaja

TevePika

08.00	TV prodaja
08.30	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, pon
9.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
09.30	V harmoniji z naravo, pon
10.00	ŠKL, pon

11.00	Hiron, svetovanje dr. Emila Kušca, pon
11.30	Drom pot, pon
12.00	V družbi s podjetjem Simp's in Pavle Gregorc, pon
12.30	Modro, pon
13.00	Glasični mozaik
15.30	Na piki, aktualna pogovorna oddaja
16.30	Živeti zdravo, pon
17.00	Sijaj, pon
17.30	Do zdravja tudi tako, gost: mag. Sergej Kajumov, pon
17.55	Dežela zakladov, kviz
18.00	Živeti zdravo, pon
18.30	To morate vedeti - turistična agencija Relax, pon
18.55	Dežela zakladov, kviz
19.00	Čincove ideje, pon
19.55	Dežela zakladov, kviz
20.00	Predah v gibanju, gostja: Kirbiš Nada, prvič
20.55	Dežela zakladov, kviz
21.00	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtničarje, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Štiri tačke, oddaja o hišnih ljubljenčih, pon
23.00	Trenja
00.30	TV prodaja
01.00	Glasični mozaik

SOBOTA,

12.11.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	ZGODBE IZ ŠKOLJKE
7.35	MALO SIVE CELICE, KVIZ
8.20	KINE KEKEC: BENJAMIN GOLOB, ISLANDSKI FILM, PONOVIŠTEV (VPS 08.20)
9.55	TEDENSKI IZBOR
9.55	NAJŠIBKEŠI ČLEN, KVIZ
10.45	POLNOČNI KLUB
12.00	TEDNIK, PONOVIŠTEV
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.10	TEDENSKI IZBOR
13.10	SLOVENSKI VODNI KROG: SAVA DOLINKA
14.00	SLOVENSKI UTRINKI, ODDAJA MADŽARSKA TV (VPS 13.55)
14.25	DOKTOR MARTIN, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 5/6, PONOVIŠTEV
15.00	KARAMUK, NEMŠKI FILM (VPS 15.00)
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.15	OZARE (VPS 17.15)
17.25	SOŽITJA, SVETOVALNA ODDAJA TV MARIBOR (VPS 17.25)
18.40	PRIHAJA NODI, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	UTRIP
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	VEDRANA GRISOGONO DEL: BLISK, TV NADALJEVANKA - 8. DEL: SOVRAZNI PREVZEM, 8/15 (VPS 20.00)
20.30	HRI-BAR (VPS 20.35)
21.30	PRVI IN DRUGI (VPS 21.35)
22.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.30	IZBRANEC, AMERIŠKA NADALJEVANKA, 4/12 (VPS 22.30)
23.25	BETTY FISHER IN DRUGE ZGODBE, FRANCOŠKI FILM (VPS 23.25)
1.05	DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVIŠTEV
1.45	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.40)
2.10	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.00	TV PRODAJA
9.30	INFOKANAL
11.15	TV PRODAJA
11.50	SKOZI ČAS
12.00	TEDENSKI IZBOR
12.00	CITY FOLK, LJUDJE EVROPSKIH MEST: HELSINKI
12.25	ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE
12.55	IGRE BREZ MEJA: IŠKA VAS (VPS 13.00)
14.35	KONCERT SKUPINE HALO (VPS 14.40)
15.40	MAGAZIN LIGE PRVAKOV V NOGOMETU (VPS 15.40)
16.10	AARHUS: LIGA PRVAKOV V ROKOMETU, AARHUS - GORENJE, PRENOS (VPS 16.10)
18.10	CELJE: LIGA PRVAKOV V ROKOMETU, CELJE PIVOVARNA LAŠKO - ADEMAR LEON, PRENOS (VPS 18.10)
20.00	DRAGULJI, AM. FILM, 2., ZADNJI DEL (VPS 20.05)

22.00	V ŠTRIDESETH, ANGLEŠKA LITERARNA NADALJEVANKA, 5/6 (VPS 22.05)
22.55	NIKOLI OB DESETH: DOMEN KUMER (VPS 23.00)
23.55	KONCERT: BIG FOOT MAMA, 1. DEL (VPS 00.00)
1.30	INFOKANAL

Kanal A

8.50	TV prodaja
9.20	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 165. dela ameriške nadaljevanke
10.05	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 166. dela ameriške nadaljevanke
10.55	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 167. dela ameriške nadaljevanke
11.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 168. dela ameriške nadaljevanke
12.35	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 169. dela ameriške nadaljevanke
13.25	Goodyear lige, oddaja
13.50	Dannyjeve zvezde
14.50	Sreča, 1. sezona, 6. del angleške humor. naniz.
15.30	Utor, je napisala, 4. sezona, ameriška nanizanka
16.25	Goodyear liga, Crvena zvezda: Cibona, prenos košarke
18.20	E+ Podalpska videolestvica
20.00	Držinski film: Koristna zamenjava, ameriški film
21.40	Las Vegas, 2. sezona, 7. del ameriške nanizanke
22.35	Osmosti Jones, ameriški film
0.20	Ekstra magazin, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja
8.00	Nas mali svet, sinhronizirana risana serija
8.10	Brata Koaček, sinhronizirana risana serija
8.20	Drobizki, sinhronizirana risana serija
8.30	Moja draga Magdalena, sinhronizirani risani film
9.50	Harold in vijolična voščena, sinhronizirana risana serija
10.20	Art Attack, otroška zabavno-izobraževalna serija
10.50	Čarobna angleščina, otroška zabavno-izobraževalna serija
11.00	Slonček Benjamin, sinhronizirana risana serija
11.30	Diagnoza: košarkarska liga
12.30	Školjoza: umor, 8. sezona, 8. del am. nanizanke
13.25	Naša sodnica, 3. sezona, 16. del am. nanizanke
14.20	Providence, 4. sezona, 6. del ameriške nanizanke
15.15	Ta čudežni svet, dokumentarna oddaja
15.45	Animalia, dokumentarna serija
16.15	Pustolovski v divjini, dokumentarna serija
17.15	24UR - vreme
17.20	Barbie in čarobni pegaz, risani film
19.00	24UR
20.40	BAR, v živo
21.40	Sobotni filmski hit: Mesečina in Valentino, ameriški film
23.35	Alias, 3. sezona, 8. del ameriške nanizanke
0.30	Boleči spomini, ameriški film
2.20	24UR, ponovitev
3.20	Nočna panorama

Prva TV

07.30	Mali mečevalci, risana serija
08.20	TV prodaja
09.00	Digimoni, risana serija
09.25	TV prodaja
09.55	Digimoni, risana serija
10.20	TV prodaja
10.50	Sto izložb, sto strasti, 554. del italijan. telenovele
11.15	Sto izložb, sto strasti, 555. del italijan. telenovele
11.40	Sto izložb, sto strasti, 556. del italijan. telenovele
12.05	Sto izložb, sto strasti, 557. del italijan. telenovele
12.30	Sto izložb, sto strasti, 558. del italijan. telenovele
12.55	TV prodaja
13.15	Ena na ena, ponovitev
14.05	Prestizno, ekskluzivno, ponovitev
14.40	Prvaki med silaki, reportaža
15.05	Adijo pamet, kontaktna oddaja
16.05	Lisice, 13. del srbske serije
17.10	Kraljevska družina, dokumentarna oddaja
17.50	Znani in zanimivi, razvedrila oddaja
18.35	Dobro je biti ... razvedrila oddaja
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
20.00	Nelojalna konkurenca, italijanska vojaška drama (2001)
21.50	Izdaja, ameriška akcijska drama 2003
23.40	Reporter X
00.10	Nelojalna konkurenca, italijanska vojaška drama (2001)
02.00	Izdaja, ameriška akcijska drama 2003
03.50	Reporter X

TevePika

07.55	Glasbena tehtnica
08.00	Sprehod po Ljubljani, 2 del, pon
08.30	Modro, pon
09.00	Glasbena tehtnica
09.10	Tv Prodaja
09.25	Četrkove zgodbe, škrlatinca, pon
09.30	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
10.00	Drom pot, pon
10.30	Do zdravja tudi tako, gost: mag. Sergej Kajumov, pon
11.00	Vodit' po podjetništvu, pon
11.15	Predah v gibanju, gostja: Kirbis Nada, pon
12.00	V družbi s podjetjem Simp's in Pavle Gregorc, pon
12.15	Tv Prodaja
12.30	Glasbeni mozaik
15.30	Prava stvar, kuharska oddaja RTS, pon
16.00	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o temi dneva, pon
16.30	Do zdravja tudi tako, gost: dr. Brane Kobal, pon
17.00	Kulturne drobtinice, dvakrat 20 let, pon
17.30	ABCD, oddaja o avtomobilizmu, pon
17.55	Dezela zakladov, kviz
18.00	V harmoniji z naravo, pon
18.30	To morate vedeti - turistična agencija Relax, pon
18.55	Dezela zakladov, kviz
19.00	Klepet z jasnovidko Maručo, pon
19.55	Dezela zakladov, kviz
20.00	A to je to, poučno - zabavna oddaja z Rezo, prvič
20.30	Vidiš kar hočeš, prvič
20.55	Dezela zakladov, kviz
21.00	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Rojstvo prestolnice, 4 del, prvič
23.00	Živeti zdravo, pon
23.30	Ekstra Magazin
00.30	Sijaj, pon
01.00	Tv Prodaja
01.15	Glasbeni mozaik

NEDELJA,

13.11.2005

Slovenija 1

7.30	ŽIV ŽAV: PALČEK DAVID, RISANA NANIZANKA, 6/25; ŽAMETEK, RISANA NANIZANKA, 6/13; PIKA NOGAVIČKA, RISANA NANIZ., 6/16 (VPS 07.30)
9.55	ŠPORT ŠPAS, ODDAJA O ŠPORTU, ZDRAVIJ IN OKOLJU (VPS 09.55)
10.25	IZVIRNI, ODDAJA O LJUBITELSKI KULTURI (VPS 10.25)
10.55	PRVAKI DIVJINE, FRANCOSKA POLJUDNOZNAKST. SERIJA, 2/13 (VPS 10.55)
11.20	OZARE, PONOVITEV
11.25	ORZORIJA DUHA (VPS 11.25)
12.00	LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 12.00)
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.10	PRI JOŽOVCU Z NATALIJO (VPS 13.10)
14.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA (VPS 14.15)
14.20	POLDNEVNIK
14.25	ČLOVEŠKI FAKTOR
14.30	NEDELJSKO OKO
14.40	PET MINUT SLAVE
14.45	TRIKI DERRENA BROWNA
15.15	PREDMET POŽELENA
15.35	ODPRTO
15.40	ŽIVE LEGENDE
15.50	ŠPORT & ANGLEŠKA NOGOMETNA LIGA
16.00	ŠPORT NA DANAŠNJI DAN
16.10	OSMI POTNIK
16.20	LORELLA
16.40	COOLINARIKA
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA (VPS 17.20)
17.20	GLASBENI DVOBOJ
17.35	PANIKA
17.45	VABILO ZA DVA
18.05	VROČE
18.10	DRUŽBANA KRONIKA
18.30	ŽREBANJE LOTA (VPS 18.30)
18.40	HOPLA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	ČARLI IN MIMO, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	ZRCALO TEDNA
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	SPET DOMA (VPS 20.00)
21.35	Š - ŠPORTNA ODDAJA (VPS 21.35)
22.00	VEČERNI GOST (VPS 22.00)
22.55	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.55)
23.20	PIKNIK PRI HANGING ROCKU, AVSTRALSKI FILM (VPS 23.20)

1.05 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVITEV
1.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.40)
2.15 INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
8.00	TV PRODAJA
8.30	INFOKANAL
10.40	TV PRODAJA
11.15	HRI-BAR, PONOVITEV
12.15	LETNI KONCERT APZ TONE TOMŠIČ, 2. ODDAJA (VPS 12.20)
12.40	MLADI VIRTUOZI: KLARINIST ALJAŽ BEGUŠ, PONOVITEV
13.10	SKOZI ČAS
13.20	LIGA PRVAKOV V ROKOMETU, CELJE PIVOVARNA LAŠKO - ADEMAR LEON, POSNETEK IZ CELJA (VPS 13.15)
14.35	PETRAČA S HUDEGA VRHA, DOKUMENTARNI FELJTON, PONOVITEV (VPS 14.35)
15.00	ČRPALKARSKI BLUES, KANADSKI FILM, PONOVITEV (VPS 15.00)
17.00	100-LETNICA DELOVANJA ŠKOFIJSKE GIMNAZIJE V ŠENTVIDU NAD LJUBLJANO, PRENOS SLAVNOSTNE AKADEMIJE IZ CANKARJEVEGA DOMA (VPS 17.00)
18.40	CELJE: NOGOMET, DODATNE KVALIFIKACIJE ZA SP DO 21 LET, SLOVENIJA - NIZOZEMSKA, PRENOS (VPS 18.40)
20.35	DEŽELE SVETA, FRANCOSKA DOKUMENTARNA SERIJA, 7/13 (VPS 20.40)
21.25	POKVARJENA DEKLETA, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 4/16 (VPS 21.35)
22.20	IMPROMPTU, ODDAJA O UMETNOSTI GLASBE IN PLESA
22.20	PIHALNI KVINTET SLOWIND (VPS 22.25)
22.35	GOVORICA TELESA - ANNE TERESA DE KEERSMAEKER, FLAMSKO-FRANCOŠKO-ANGLEŠKI PORTRETI FILM (VPS 22.40)
23.35	NOGOMET, DODATNE KVALIFIKACIJE ZA SP DO 21 LET, SLOVENIJA - NIZOZEMSKA, POSNETEK IZ CELJA
1.30	INFOKANAL

Kanal A

9.00	Tv prodaja
9.30	Mladi in nemirni, 5. sezona, ponovitev 10. dela ameriške nadaljevanke
10.20	Mladi in nemirni, 5. sezona, ponovitev 11. dela ameriške nadaljevanke
11.10	Mladi in nemirni, 5. sezona, ponovitev 12. dela ameriške nadaljevanke
12.00	Mladi in nemirni, 5. sezona, ponovitev 13. dela ameriške nadaljevanke
12.50	Mladi in nemirni, 5. sezona, ponovitev 14. dela ameriške nadaljevanke
13.40	Dannyjeve zvezde
14.40	Umor, je napisala, 4. sezona, zadnji del am. naniz.
15.35	Ustvarjeni sovražnik, ameriški film
17.30	Ti nemogoči policisti, 13. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E-
20.00	Tv kriminalka: Podvodni tok, ameriški film
21.40	Tihhi zločin, 3. sezona, 7. del ameriške nanizanke
22.35	Navigator
23.05	Murphyjev zakon, angleška nadaljevanka, 2/5
0.50	Dannyjeve zvezde, ponovitev

Pop TV

7.30	Tv prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Ogjeva družčina, sinhronizirana risana serija
8.10	Jernej in pračlovek, sinhronizirani risani film
9.30	Vodovnikova vesina, risana serija
9.55	Pet junakinj, risana serija
10.20	Art Attack, otroška zabavno-izobraževalna serija
10.50	Čarobna angleščina, otroška zabavno-izobraževalna serija
11.00	Dogodivščine Jackie Chana, risana serija
11.25	Power Rangers, mladinska nanizanka
11.50	Tom in Jerry, risana serija
12.00	Šolska košarkarska liga
13.00	Diagnoza: umor, 8. sezona, 9. del am. nanizanke
13.55	Náša sodnica, 3. sezona, 17. del am. nanizanke
14.50	Pevkina družina, ameriški film
16.30	Mary Higgins Clark: Pravica gre predaleč, ameriški film
18.15	24UR - vreme
18.20	Italijanske dobrote, kuharska serija
19.00	24UR
20.00	Nedeljski filmski hit: Trčeni profesor 2, am. film
21.50	Športna scena
22.35	Boter 2, ameriški film
23.20	24UR, ponovitev
3.05	Nočna panorama

Prva TV

07.15	Mali mečevalci, risana serija
08.30	Tv prodaja
09.30	Otroško nedeljsko dopoldne, kontaktna oddaja
11.30	Tv prodaja
11.45	Skozi ključavnico, ponovitev
12.50	Alo, alo, 34. del angleške serije
13.20	Črni gad, 23. del angleške serije
13.50	Vikarka iz Dibleya, 5. del angleške serije
14.20	Gospod Bean, 34. del angleške serije
14.50	Adijo pamet, kontaktna oddaja
15.30	Zakon Ljubezni, 1. del italijanske serije
16.30	Kako preživeti, 10. del ameriške serije
17.20	Nelojalna konkurenca, italjan. vojska drama (2001)
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
20.00	Vse za ljubezen, am. romantična komedija (2001)
21.40	Znani in zanimivi, razvedrila oddaja
22.30	Dobro je biti, razvedrila oddaja
23.00	Marlenna, ponovitev
00.00	Kraljevske družine, dokumentarna oddaja
00.50	Vse za ljubezen, am. romantična komedija (2001)
02.30	Znani in zanimivi, razvedrila oddaja
03.20	Dobro je biti, razvedrila oddaja
03.50	Marlenna, ponovitev
04.50	Kraljevske družine, dokumentarna oddaja

TevePika

8.20	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
8.50	Glasbena tehtnica
8.55	Četrkove zgodbe, škrlatinca, pon
9.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, pon
10.00	Kulturne drobtinice, dvakrat 20 let, pon
10.30	V družbi s podjetjem Simp's in Pavle Gregorc, pon
10.45	Spoznajte jo rastlino, prvič
11.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu
12.00	Sprehod po Ljubljani, 2 del, pon
12.30	Razgledovanja, potpisna reportaža, pon
13.00	V harmoniji z naravo, pon
13.30	A to je to, poučno - zabavna oddaja z Rezo, pon
14.00	Prava stvar, kuharska oddaja RTS, prvič
14.30	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o temi dneva, pon
15.00	Glasbena tehtnica
15.10	Tv Prodaja
15.25	Vidiš kar hočeš, pon
16.00	Predah v gibanju, gostja: Kirbis Nada, pon
16.45	V družbi s podjetjem Simp's in Pavle Gregorc, pon
17.00	Jana, srčno popuščanje, Krka, pon
17.30	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, pon
17.55	Dezela zakladov, kviz
18.00	To morate vedeti - turistična agencija Relax, pon
18.30	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtnikarje, pon
18.55	Dezela zakladov, kviz
19.00	Rokomet Slovan, pon
19.30	Vodit' po podjetništvu, pon
19.45	Spoznajte jo rastlino, pon
19.55	Dezela zakladov, kviz
20.00	Slovenska glasbena lestvica
20.55	Dezela zakladov, kviz
21.00	ABCD, oddaja o avtomobilizmu, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Činčove ideje, pon
23.30	Hiron, svetovanje dr. Emila Kušca, pon
0.00	Tv Družba z Mariom, pon
01.00	Tv Prodaja
01.15	Glasbeni mozaik

PONEDELJEK,

14.11.2005

Slovenija 1

6.25	TEDENSKI IZBOR
6.25	UTRIP
6.40	ZRCALO TEDNA
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	IZ POPOTNE TORBE: STROJ
9.25	RISANKA
9.35	SLOVENSKI VODNI KROG: SAVA DOLINKA
10.05	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, PONOVITEV
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA
14.30	PRVI IN DRUGI
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	DOBER DAN, KOROŠKA (VPS 15.05)
15.40	TRNOVO ROBIDOVJE: JESENSKA ZGODBA, LUTKOVNA NANIZANKA, 3/8 (VPS 15.40)

16.05 RADOVEDNI TAČEK: POLJE (VPS 16.05)
16.20 RISANKA (VPS 16.20)
16.30 AJKEK PRI RESTAVRATORJIH: AJKEK IN UMETNINE IZ KOVINE, POUČNO-RAZVEDRILNA ODDAJA, 10., ZADNJI DEL, PON. (VPS 16.30)

17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.40	KRALJEVSKA KOALA, AVSTRALSKA POLJUDNOZNAKSTVENA ODDAJA (VPS 17.40)
18.25	ZREBANJE 3X3 PLUS 6 (VPS 18.25)
18.40	CVETKA IN ZVONČEK, RISANKA (VPS 18.35)
18.45	OČI IN SINE, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	DOKTOR MARTIN, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 6., ZADNJI DEL (VPS 20.00)
20.55	IZZIVI (VPS 21.00)
21.20	UMETNI RAJ (VPS 21.25)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	ARTHUR RIMBAUD, FRANCOŠKA BIOGRAFSKA NADALJEVANKA, 1/2 (VPS 22.50)
0.10	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.05	UMETNI RAJ, PONOVITEV
1.30	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.30)
2.00	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.00	ZABAVNI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	OTROŠKI INFOKANAL
12.20	TV PRODAJA
12.55	TEDENSKI IZBOR
12.55	Š - ŠPORTNA ODDAJA
13.20	SLOVENSKI MAGAZIN
13.45	IMPROMPTU, ODDAJA O UMETNOSTI GLASBE IN PLESA, PONOVITEV
13.45	PIHALNI KVINTET SLOWIND
14.00	GOVORICA TELESA - ANNE TERESA DE KEERSMAEKER, FLAMSKO-FRANCOŠKO-ANGLEŠKI PORTRETI FILM
15.05	TEDENSKI IZBOR
15.05	DEŽELE SVETA, FRANC. DOKUMENT. SERIJA, 7/13
15.55	TURISTIKA
16.20	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 16.10)
17.25	PERLASCA, ITALIJAN. NAD., 1/2, PON. (VPS 17.15)
19.05	NAŠE SKRIVNO ŽIVLJENJE, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 5/22, PONOVITEV (VPS 19.00)
20.00	OSEBNO (VPS 20.00)
20.30	RESNIČNA RESNIČNOST (VPS 20.30)
21.00	STUDIO CITY (VPS 21.00)
22.00	ARITMIJA, GLASBENA ODDAJA (VPS 22.00)
22.30	ŠTUDENTSKI (VPS 22.30)
23.00	BRANE RONČEL IZZA ODRA (VPS 23.00)
0.30	INFOKANAL

Kanal A

8.30	Tv prodaja
8.35	Midve z mamo, 3. sezona, pon. 11. dela am. naniz.
9.25	VIP, 3. sezona, ponovitev 6. dela am. nanizanke
10.15	E-, ponovitev
12.05	Tv prodaja
12.35	Midve z mamo, 3. sezona, 12. del am. nanizanke
13.25	Mladi in nemirni, 5. sezona, 15. del am. nad.
14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 170. del am. nad.
15.05	Tv prodaja
15.35	VIP, 3. sezona, 7. del ameriške nanizanke
16.30	Da, draga?, 3. sezona, 1. del ameriške humoristične nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 6. sezona, 4. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Dva moza in pol, 1. sezona, 13. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E-
18.10	E- BAR
18.45	E-rhiv
19.10	E- (St)resno
19.45	E- Manipulacija
20.00	Filmski ciklus - Wesley Snipes: Obozevalec, ameriški film
22.00	Zvezdna vrata, 6. sezona, 9. del am. nanizanke
22.55	Mladi zdravniki, 4. sezona, 12. del ameriške humoristične nanizanke
23.25	Seinfeld, 7. sezona, 21. del ameriške humoristične nanizanke
23.55	Samo bedaki in konji, 7. sezona, 2. del angleške humoristične nanizanke
0.55	E-, ponovitev

Pop TV

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.40	Materina pot, pon. 63. dela mehške nad.
9.35	Proti vetru, ponovitev 60. dela mehške nad.
10.25	Tv prodaja

10.55	Vila Marija, ponovitev 54. dela hrvaske nad.
11.50	Prerajena ljubezen, ponovitev 42. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Športna scena, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 43. del venezuelske nad.
16.00	Vila Marija, 55. del hrvaske nadaljevanke
17.00	Proti vetru, 61. del mehiške nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 64. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Naša mala klinika, 3. sezona, 10. del slo. naniz.
20.55	Razočarane gospodinje, 1. sezona, 10. del am. naniz.
21.45	BAR
22.15	Skrivnostni otok, 1. sezona, 10. del am. naniz.
23.10	Na kraju zločina, 3. sezona, 7. del am. nanizanke
0.05	Enkrat v življenju, ameriški film
2.00	24UR, ponovitev
3.00	Nočna panorama

Prva TV

06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala sola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Čarovnije, III/20. del italijanske serije
11.25	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.20	TV prodaja
12.35	Tri v vrsto
12.45	Mala sola
13.20	TV prodaja
13.50	Vse za ljubezen, am. romantična komedija (2001)
15.30	Okrožje Columbia, III/6. del ameriške nanizanke
16.25	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija
17.25	Sto izlozbo, sto strasti, 558. del italijan. telenovele
17.55	Čarovnije, III/21. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ring, pogovorna oddaja
21.00	Zakon Ljubezni, 2. del italijanske serije 2004
22.00	Musketir, nemška romantična drama, 2001
23.50	Ring, pogovorna oddaja
00.50	Zakon Ljubezni, 2. del italijanske serije
01.50	Musketir, nemška romantična drama, 2001

TevePika

09.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
09.30	ABCD, oddaja o avtomobilizmu, pon
10.00	Predah v gibanju, gostja: Kirbiš Nada, pon
10.45	V družbi s podjetjem Simpson's in Pavle Gregorc, pon
11.00	Modro, pon
11.30	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o temi dneva, pon
12.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
13.00	Trenja, POP TV
14.30	Glasbeni mozaik
16.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
17.00	Vidiš kar hočeš, pon
17.30	Vodič po podjetništvu
17.45	V družbi s podjetjem Simpson's in Pavle Gregorc, pon
17.55	Dezela zakladov, kviz
18.00	Aruna, dr. alternativne medicine, 5. del.
18.30	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, živo
18.55	Dezela zakladov, kviz
19.00	Do zdravja tudi tako, gost: mag. Sergej Kajumov, pon
19.30	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
19.55	Dezela zakladov, kviz
20.00	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o dogodku dneva
20.30	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, prvič
21.27	Dezela zakladov, kviz
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
23.00	E+
00.30	TV Prodaja
01.00	Glasbeni mozaik

TOREK,

15.11.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA

6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	AJKEC PRI RESTAVRATORIJH: AJKEC IN UMETNINE IZ KOVINE, POUČNO-RAZVEDRILNA
9.25	ODDAJA, 10., ZADNJI DEL
9.35	CEDRIK, RISANA NANIZANKA, 42/52
9.35	ŠPORT ŠPAS,
10.05	ODDAJA O ŠPORTU, ZDRAVJU IN OKOLJU
10.05	ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.45	SOŽITJA
12.00	SVETOVALNA ODDAJA TV MARIBOR
12.00	PRI JOŽOVCU Z NATALIJO
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.25	TEDENSKI IZBOR
13.25	HRI-BAR
14.25	VEDRANA GRISOGONO NEMES: BLISK, TV NADALJEVANKA - 8. DEL: SOVRAŽNI PREVZEM, 8/15
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK:
15.40	POTEPANJA - BARANGOLŠOK (VPS 15.05)
16.00	KOT PTICE, RISANI FILM (VPS 15.40)
16.00	ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM KOPRIVAR (VPS 16.05)
16.10	ZLATKO ZAKLADKO: PO RAVNICAH DO BORLA (VPS 16.15)
16.30	KNJIGA MENE BRIGA - GEORGE ORWELL: 1984, PONOVIŠTE (VPS 16.30)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.35	DIALOGI Z GLINO: IGRA OGNJA, DOKUMENTARNA ODVAJA, PON. (VPS 17.40)
18.05	PRISLUHNI MO TIŠINI (VPS 18.05)
18.35	SIMON V DEŽELI RISB S KREDO, RISANKA (VPS 18.40)
18.40	VIDA IN LUKA, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	POD ZAROMETOM (VPS 20.00)
21.00	IŠČEMO POVPREČNEGA SLOVENCA, DOKUMENTAREC MESECA (VPS 21.00)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	ZDRAVNIK, OSIROMAŠENI URAN IN UMIRAJOČI OTROCI, NEMŠKA DOKUMENTARNA ODVAJA (VPS 22.50)
23.40	DIALOGI Z GLINO: IGRA OGNJA, DOKUMENTARNA ODVAJA, PONOVIŠTE
0.15	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.10	POD ZAROMETOM, PONOVIŠTE
2.00	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.00)
2.25	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.00	ZABAVNI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	OTROŠKI INFOKANAL
12.30	ZABAVNI INFOKANAL
13.10	TV PRODAJA
13.45	TEDENSKI IZBOR
13.45	OSEBNO
14.15	SLOVENSKI UTRINKI, ODVAJA MADŽARSKE TV
14.40	RESNIČNA RESNIČNOST
15.10	ARITMIJA, GLASBENA ODVAJA
15.50	ŠTUDENTSKA
16.20	STUDIO CITY
17.20	MOSTOVI - HIDAK:
17.45	POTEPANJA - BARANGOLŠOK, PONOVIŠTE
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.45)
18.50	BOŽO ŠPRAJC: PRIPOVEDKE IZ MEDENEGA CVETLIČNJAKA, IZVIRNA TV NADALJEVANKA, 3/5, PONOVIŠTE (VPS 18.55)
20.00	FRASIER, AMERIŠKA HUMORISTIČNA NANIZANKA, 11/24 (VPS 20.00)
20.20	SREČKO FIŠER: MEDTEM. PO MOTIVIH ROMANA PRIMA LEVIJA, TV PRIREDBA PREDSTAVE SNG NOVA GORICA (VPS 20.20)
22.40	ODRAŠČANJE V EVROPI:
0.25	LILJA ZA VEDNO, ŠVEDSKI FILM (VPS 22.25)
1.10	NA LINIJI, ODVAJA ZA MLADE, PONOVIŠTE
1.10	INFOKANAL

Kanal A

8.30	TV prodaja
8.35	Midve z mamo, 3. sezona, ponovitev 12. dela ameriške nanizanke
9.25	VIP, 3. sezona, ponovitev 7. dela ameriške naniz.
10.15	E+, ponovitev
12.05	TV prodaja
12.35	Midve z mamo, 3. sezona, 13. del am. nanizanke
13.25	Mladi v nemirni, 5. sezona, 16. del am. nad.

14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 171. del am. nad.
15.05	TV prodaja
15.35	VIP, 3. sezona, 8. del ameriške nanizanke
16.30	Da, draga?, 3. sezona, 2. del ameriške humoristične nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 6. sezona, 5. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Dva moža in pol, 1. sezona, 14. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ BAR
18.50	E+ Prepovedan položaj
19.10	E+ Od zvezdice do zvezde
19.45	E+ Nekoč in danes
20.00	Akcija: Kult, ameriški film
21.40	Zvezdna vrata, 6. sezona, 10. del ameriške nanizanke
22.35	Mladi zdravniki, 4. sezona, 13. del ameriške humoristične nanizanke
23.05	Seinfeld, 7. sezona, 22. del ameriške humoristične nanizanke
23.35	Samo bedaki in konji, 7. sezona, 3. del angleške humoristične nanizanke
0.35	E+, ponovitev

Pop TV

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.40	Materina pot, ponovitev 64. dela mehiške nadaljevanke
9.35	Proti vetru, ponovitev 61. dela mehiške nad.
10.25	TV prodaja
10.55	Vila Marija, ponovitev 55. dela hrvaske nad.
11.50	Prerajena ljubezen, ponovitev 43. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Providence, 4. sezona, ponovitev 6. dela ameriške nanizanke
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 44. del venezuelske nad.
16.00	Vila Marija, 56. del hrvaske nadaljevanke
17.00	Proti vetru, 62. del mehiške nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 65. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Preverjeno
20.55	Kevin Hill, 8. del ameriške nanizanke
21.45	BAR
22.15	Newyorská policija, 10. sezona, 8. del am. naniz.
23.10	Na kraju zločina, 3. sezona, 8. del am. nanizanke
0.05	Potegavščina, ameriški film
1.55	24UR, ponovitev
2.55	Nočna panorama

Prva TV

06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala sola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Čarovnije, III/21. del italijanske serije
11.25	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.20	TV prodaja
12.35	Tri v vrsto
12.45	Mala sola
13.05	TV prodaja
13.35	Musketir, nemška romantična drama, 2001
15.25	Ring, ponovitev
16.25	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija
17.25	Sto izlozbo, sto strasti, 559. del italijanske telenovele
17.55	Čarovnije, III/22. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Sanje sveta, 2. del italijanske nanizanke
21.00	Lisice, 14. del srbske serije
22.00	Dan obračuna, angleška drama 2002
23.55	Sanje sveta, 2. del italijanske nanizanke
00.55	Lisice, 14. del srbske serije
01.55	Dan obračuna, angleška drama 2002

TevePika

9.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
9.30	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o dogodku dneva, pon
10.00	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klariča, prvič
10.30	Rokomet Slovan, pon

11.00	Sprehod po Ljubljani, 2. del, pon
11.30	Škl, prvič
12.30	Vodič po podjetništvu, pon
12.45	Spoznajta jo rastlino, pon
13.00	Glasbeni mozaik
15.00	Zrela leta z Melanjno Šter, pon
15.30	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, pon
16.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
17.00	Vidiš kar hočeš, pon
17.30	Naš vrt, svetovalna oddaja za vrtnikarje, pon
17.55	Dezela zakladov, kviz
18.00	Do zdravja tudi tako, do boljšega vida, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, živo
18.55	Dezela zakladov, kviz
19.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, pon
19.55	Dezela zakladov, kviz
20.00	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o dogodku dneva
20.30	Tu morate vedeti, temelji - oddaja o nepremičninah, prvič
20.55	Dezela zakladov, kviz
21.00	Jana, diabetes in koronarna bolezen, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
23.00	Naša mala klinika
00.00	TV Prodaja
00.15	Glasbeni mozaik

SREDA,

16.11.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM KOPRIVAR
9.10	ZLATKO ZAKLADKO:
9.25	PO RAVNICAH DO BORLA
9.25	KNJIGA MENE BRIGA - GEORGE ORWELL: 1984
9.45	ODVAJA ZA OTROKE
10.20	NEZNANI SVET, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4., ZADNJI DEL
11.15	SPET DOMA
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO
13.35	TEDENSKI IZBOR
13.35	LJUDJE IN ZEMLJA, ODVAJA TV MARIBOR
14.25	PRVAKI DIVJINE, FRANCOŠKA POLJUDNOZNANSTVENA SERIJA, 2/13
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.05)
15.40	FRAČIJI DOL, LUTKOVNA NANIZANKA, 7/23 (VPS 15.40)
16.05	POD KLOBUKOM (VPS 16.05)
16.40	SKIP IN SKIT, RISANA NANIZANKA, 16/26 (VPS 16.40)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	Z VAMI (VPS 17.30)
18.20	TURISTIKA (VPS 18.20)
18.40	ŽREBANJE ASTRA (VPS 18.40)
18.45	BINKO, RISANKA (VPS 18.45)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	SEDMI PEČAT: ČETRTO NADSTROPJE, ŠPANSKI FILM (VPS 20.00)
21.35	100 LET SLOVENSKEGA FILMA: STRUPI, KRATKI DOKUMENTARNI FILM (VPS 21.30)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.55	OMIŽJE (VPS 22.55)
0.10	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.05	Z VAMI, PONOVIŠTE
1.55	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.55)
2.20	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.00	ZABAVNI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	OTROŠKI INFOKANAL
12.30	TV PRODAJA
13.05	EVROPSKI MAGAZIN, ODVAJA TV MARIBOR (VPS 13.05)
13.45	TEDENSKI IZBOR
13.45	FRASIER, AMERIŠKA HUMORISTIČNA NANIZANKA, 11/24

14.05	NIKOLI OB DESETH: DOMEN KUMER
15.05	DOBER DAN, KOROŠKA
15.35	100-LETNICA DELOVANJA ŠKOFIJSKE GIMNAZIJE V ŠENTVIDU NAD LJUBLJANO, POSNETEK SLAVNOSTNE AKADEMIJE IZ CANKARJEVEGA DOMA
17.20	MOSTOVI - HIDAK, PONOVI TEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.50)
19.00	24, AMERIŠKA NADALJEVAN KA, 22/24, PONOVI TEV (VPS 19.00)
20.00	ŠPORT (VPS 20.00)
22.30	SLOVENS KA JAZZ SCENA: ELVIS STANIĆ GROUP, 1/2 (VPS 22.30)
23.20	RAZPEČEVALEC, MADŽARSKI FILM, PONOVI TEV (VPS 23.20)
1.20	INFOKANAL

Kanal A

8.30	TV prodaja
8.35	Midve z mamo, 3. sezona, ponovitev 13. dela ameriške nizan ke
9.25	VIP, 3. sezona, ponovitev 8. dela am. nizan ke
10.15	E+, ponovitev
12.05	TV prodaja
12.35	Midve z mamo, 3. sezona, 14. del am. nizan.
13.25	Mladi in nemirni, 5. sezona, 17. del am. nad.
14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 172. del am. nad.
15.05	TV prodaja
15.35	VIP, 3. sezona, 9. del ameriške nizan ke
16.30	Da, draga?, 3. sezona, 3. del ameriške humoristične nizan ke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 6. sezona, 6. del ameriške humoristične nizan ke
17.30	Dva moža in pol, 1. sezona, 15. del ameriške humoristične nizan ke
18.00	E+
18.10	E+ BAR
18.45	E+ Najemi me
19.10	E+ Grafrobot
19.45	E+ Na fronti
20.00	Ekstra magazin
20.50	Popolna preobrazba, 2. sezona, zadnji del dokumentarne serije
21.40	Zvezdna vrata, 6. sezona, 11. del ameriške nizan ke
22.35	Mladi zdravniki, 4. sezona, 14. del ameriške humoristične nizan ke
23.05	Seinfeld, 7. sezona, 23. del ameriške humoristične nizan ke
23.35	Samo bedaki in konji, 7. sezona, 4. del angleške humoristične nizan ke
0.35	E+, ponovitev

Pop TV

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.40	Materina pot, ponovitev 65. dela mehške nadaljevan ke
9.35	Proti vetru, ponovitev 62. dela mehške nadaljevan ke
10.25	TV prodaja
10.55	Vila Marija, ponovitev 56. dela hrvaške nad.
11.50	Prerajena ljubezen, ponovitev 44. dela venezuelske nadaljevan ke
12.45	Preverjeno, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 45. del venezuelske nadaljevan ke
16.00	Vila Marija, 57. del hrvaške nadaljevan ke
17.00	Proti vetru, 63. del mehške nadaljevan ke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 66. del mehške nadaljevan ke
19.00	24UR
20.00	TV kriminalka: Izguba prijateljice, ameriški film
21.45	BAR
22.15	Monk, 2. sezona, 12. del ameriške nizan ke
23.05	Na kraju zločina, 3. sezona, 9. del am. nizan ke
0.30	Izterjevalec, ameriški film
1.55	24UR, ponovitev
2.55	Nočna panorama

Prva TV

06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala šola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja

10.25	Čarovnije, III/22. del italijanske serije
11.25	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.20	TV prodaja
12.35	Tri v vrsto
12.45	Mala šola
13.00	TV prodaja
13.30	Dan obračuna, angleška drama 2002
15.25	Sanje sveta, 2. del italijanske nizan ke
16.25	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija
17.25	Sto izlozb, sto strasti, 560. del italijanske telenovele
17.55	Čarovnije, III/23. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ena na ena, pogovorna oddaja
21.00	Kako preživeti, 11. del ameriške serije
22.00	Nikoli viden, ameriška akcijska avantura 2002
01.30	Nikoli viden, ameriška akcijska avantura 2002

TevePika

9.00	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
9.30	Predah v gibanju, gostja: Kirbiš Nada, pon
10.15	Spoznajte jo rastlino, pon
10.30	Do zdravia tudi tako, do boljšega vida, prvič
11.00	Za vas in mesto, z Milanom Škledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
12.00	Jana, diabetes in koronarna bolezen, pon
12.30	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, pon
13.30	Naša mala klinika
14.30	Glasbeni mozaik
16.00	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, pon
16.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, prvič
17.00	Aruna, dr. alternativne medicine, 5 del., pon
17.30	Kulturne drobtinice, primorski ljubitelj, prvič
17.55	Dežela zakladov, kviz
18.00	Do zdravia tudi tako, gost: Studio Ank, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, živo
18.55	Dežela zakladov, kviz
19.00	To morate vedeti, temeljni - oddaja o nepremičninah, pon
19.30	ABCD, oddaja o avtomobilizmu, pon
19.55	Dežela zakladov, kviz
20.00	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o temi dneva
20.30	Sijaj
20.55	Dežela zakladov, kviz
21.00	Živeti zdravo, kronična obstruktivna pljučna bolezen, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informat. oddaja, pon
23.00	Preverjeno POP TV
00.00	TV Prodaja
00.30	Glasbeni mozaik

ČETRTEK,

17.11.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	POD KLOBUKOM
9.40	SKIP IN SKIT,
	RISANA NANIZANKA, 16/26
9.50	ODDAJA ZA OTROKE
10.15	POD ŽAROMETOM
11.05	IZZIVI
11.35	OMIZJE
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.25	TEDENSKI IZBOR
13.25	VEČERNI GOST
14.15	UMETNI RAJ
14.40	ODPETI PESNIKI
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: BREZ MEJA - HAȚRITALAN (VPS 15.05)
15.40	CEDRIK, RISANA NANIZANKA, 45/52 (VPS 15.40)
15.55	RISANKA (VPS 15.55)
16.05	SREČA ZA SREČKA, KRATKI IGRANI FILM EBU, PONOVI TEV (VPS 16.05)
16.20	ENAJSTA ŠOLA, ODDAJA ZA RADOVEDNEŽE (VPS 16.20)
17.00	NOVICE, SLOVENS KA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	GEOMETRIJSKE BASNI, RISANA NANIZANKA (VPS 17.30)
17.35	ŠTAFETA MLADOSTI (VPS 17.30)
18.20	DUHOVNI UTRIP (VPS 18.20)

18.40	BINE, ČUVAJ PARKA, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	TEDENIK (VPS 20.00)
21.00	OSMI DAN (VPS 21.00)
21.30	KNJIGA MENE BRIGA - ZMAGO ŠMI TEK: MITOLOŠKO IZROČILO SLOVENCEV (VPS 21.30)
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	GLASBENI VEČER: HOMMAGE MAESTRU SAMU HUBADU - SIMFONIKI RTV SLOVENIJA, CARMINA SLOVENICA IN KARMINA ŠILEC (VPS 22.50)
0.30	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.25	TEDENIK, PONOVI TEV
2.20	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.20)
2.45	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.00	ZABAVNI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	OTROŠKI INFOKANAL
12.30	ZABAVNI INFOKANAL
14.30	TV PRODAJA
14.30	TEDENSKI IZBOR
15.05	IZVIR(N),
	ODDAJA O LJUBITELJSKI KULTURI
15.35	NORCI NA LINIJI, AMERIŠKA RISANA HUMORISTIČNA NANIZANKA, 2/20
15.55	CIRCOM REGIONAL, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 15.55)
16.30	STOPNIŠČE, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 4/8, PONOVI TEV
17.20	MOSTOVI - HIDAK: BREZ MEJA - HAȚRITALAN, PONOVI TEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.50)
19.00	SOPRANOVI, AMERIŠKA NADALJEVAN KA, 13., ZADNJI DEL, PONOVI TEV (VPS 19.00)
20.00	DIVJA UKRAJINA, DOKUMENTARNI FILM (VPS 20.00)
20.50	BBC GOVORI SLOVENS KO, DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVI TEV (VPS 20.50)
21.45	PRIMER DOMINICI, FRANCOŠKA DRAMA, 1/2 (VPS 21.45)
23.20	ŠTAFETA MLADOSTI, PONOVI TEV
0.05	ROKA, AMERIŠKI FILM, PONOVI TEV (VPS 00.05)
1.50	INFOKANAL

Kanal A

8.30	TV prodaja
8.35	Midve z mamo, 3. sezona, ponovitev 14. dela ameriške nizan ke
9.25	VIP, 2. sezona, ponovitev 9. dela ameriške nizan ke
10.15	E+, ponovitev
12.05	TV prodaja
12.35	Midve z mamo, 3. sezona, 15. del ameriške nizan ke
13.25	Mladi in nemirni, 5. sezona, 18. del ameriške nadaljevan ke
14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 173. del ameriške nadaljevan ke
15.05	TV prodaja
15.35	VIP, 3. sezona, 10. del ameriške nizan ke
16.30	Da, draga?, 3. sezona, 4. del ameriške hum. nizan ke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 6. sezona, 7. del ameriške humoristične nizan ke
17.30	Dva moža in pol, 1. sezona, 16. del ameriške hum. nizan ke
18.00	E+
18.10	E+ BAR
18.45	E+ par
19.00	E+ Parada plesa
19.45	E+ Na ranču
20.00	Britanski trojček:
	Frost: V manjšini, angleški film
22.00	Mrtve priče, 4. sezona, zadnji del angleške nizan ke
23.00	Zdravniki in sestre, 2. del angleške humoristične nizan ke
23.40	Navigator, ponovitev
0.10	Ženske zadeve, 3. del ameriške nizan ke
1.00	E+, ponovitev

Pop TV

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.40	Materina pot, ponovitev 66. dela mehške nadaljevan ke
9.35	Proti vetru, ponovitev 63. dela mehške nadaljevan ke
10.25	TV prodaja
10.55	Vila Marija, pon. 57. dela hrvaške nadaljevan ke

11.50	Prerajena ljubezen, ponovitev 45. dela venezuelske nadaljevan ke
12.45	Monk, 2. sezona, ponovitev 12. dela ameriške nizan ke
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 46. del venezuelske nadaljevan ke
16.00	Vila Marija, 58. del hrvaške nadaljevan ke
17.00	Proti vetru, 64. del mehške nadaljevan ke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 67. del mehške nadaljevan ke
19.00	24UR
20.00	Trenja
21.45	BAR
22.15	Na kraju zločina: New York, 1. sezona, 12. del ameriške nizan ke
23.10	Zahodno krljo, 6. sezona, 9. del ameriške nizan ke
0.05	Ugrabljena bogatašinja, ameriški film
1.45	24UR, ponovitev
2.45	Nočna panorama

Prva TV

06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala šola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Čarovnije, III/23. del italijanske serije
11.25	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.20	TV prodaja
12.35	Tri v vrsto
13.00	Mala šola
13.25	TV prodaja
13.55	Nikoli viden, ameriška akcijska avantura 2002
15.25	Ena na ena, ponovitev
16.25	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija
17.25	Sto izlozb, sto strasti, 561. del italijanske telenovele
17.55	Čarovnije, III/24. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
21.00	Alo, alo, 35. del angleške serije
21.30	Črni gad, 24. del angleške serije
22.00	Vikarka iz Dibleya, 6. del angleške serije
22.30	Gospod Bean, 35. del angleške serije
23.00	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
00.00	Alo, alo, 35. del angleške serije
00.30	Črni gad, 24. del angleške serije
01.00	Vikarka iz Dibleya, 6. del angleške serije
01.30	Gospod Bean, 35. del angleške serije

TevePika

8.45	TV prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
10.00	Kulturne drobtinice, primorski ljubitelj, pon
10.30	Sijaj
11.00	Drom pot
11.30	ABCD, oddaja o avtomobilizmu, pon
12.00	Do zdravia tudi tako, gost: Studio Ank, pon
12.30	Samozdravilna energetska metoda Rudlja Klariča, pon
13.00	Preverjeno POP TV
14.00	Glasbeni mozaik
16.30	Navigator, prvič
17.00	Jana, diabetes in koronarna bolezen, pon
17.30	V harmoniji z naravo, prvič
17.55	Dežela zakladov, kviz
18.00	Avto sok, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
18.55	Četrtkove zgodbe, 1. nadstropje, prvič
19.00	Do zdravia tudi tako, do boljšega vida, pon
19.30	Živeti zdravo, pon
19.55	Dežela zakladov, kviz
20.00	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o temi dneva
20.30	Čincove ideje, prvič
21.27	Dežela zakladov, kviz
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.25	Dežela zakladov, kviz
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Ekstra Magazin
03.30	TV prodaja
00.45	Glasbeni Mozaik

PETEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Turistične novice
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
11.15	Knjižne minute (presoje)
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar tedna
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
17.00	Ob petkih pospravljamo podstrešje
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Spoznanje več - predsodek manj (dr. Drago Ocvirk)
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Iz Mohorjeve skrinye
21.15	Ponovitev Komentarja tedna
21.30	Mozaik dneva
22.00	Klasična glasba
	Ponovitve:
23.00	Doživetja gora in narave
24.00	Srečno na poti
04.45	Spoznanje več - predsodek manj
04.40	Radio Vatikan

SOBOTA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Naravoslovne zanimivosti
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Sobotna iskrica
10.30	Poročila, Vaša pesem
11.00	Za življenje, danes in jutri: 1. Oddaja z Bogdanom Žoržem 2. Zakonska oddaja 3. Svet oblikuje mlade 4. Oddaja z Karlom Gržanom
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva

12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Slovenec Slovenca vabi
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Naš gost
19.30	Poročila
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Radijska molitev
21.00	Škofov nagovor pred nedeljo
21.15	Svetniški kandidati - škof Vovk
	Ponovitve:
22.00	Za življenje
23.00	Obala neznanega
24.00	Slovenec Slovenca vabi
04.40	Radio Vatikan

NEDELJA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Iz žitnice slovenstva
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Iz življenja vesoljne Cerkve
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Prenos sv. Maše
10.00	Oznanila
10.15	Graditelj slovenskega doma
11.00	Poročila, osmrtnice, obvestila
11.15	Kmetijska oddaja
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Slovenec po svetu in domovini
18.30	Sakralna glasba
19.30	Poročila
19.45	Škofov nagovor za nedeljo
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Obala neznanega - izzivi vere
21.30	Radijski roman
	Ponovitve:
22.00	Naš gost
23.00	Graditelji
23.45	Svetniški kandidati
00.30	Iz življenja vesoljne Cerkve
04.40	Radio Vatikan

PONEDELJEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Kratka kateheza
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva

13.00	Mali oglasi
13.30	Stare, ma lepe
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
17.00	1. Zdravstvena 2. Svetloba in senca 3. Pravne zagate 4. Aktualno
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Glasovanje za Vašo pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Prijatelji radia Ognjišče
21.30	Mozaik dneva
22.00	Zanimivosti nočnega neba (1.), Prijatelji radia Ognjišče II. (2. - 5.)
	Ponovitve:
23.00	Sakralna glasba
24.00	Slovenec po svetu in domovini
04.40	Radio Vatikan

TOREK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Predstavljamo vam
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
13.30	Skriti zaklad (1., 3.), Gradimo odprto družbo (2., 4.)
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Šport na Radiju Ognjišče I.
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Šport na Radiju Ognjišče II.
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Luč v temi (1.), Juretov večer (2., 4., 5.), Vstani in hodi (3.)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Sončna pesem
	Ponovitve:
23.00	Ponedeljekova 17.
24.00	Prijatelji radia Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

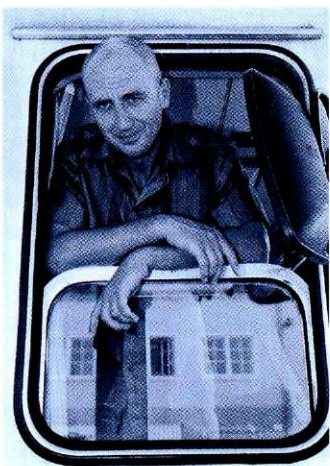
SREDA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)

07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Sredin trn
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Srečno na poti
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Zlati zvoki
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Sredin pogled v svet
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Pogovor o
18.00	Poročila, Vaša pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Sveta vera bodi vam luč (radijska kateheza)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Glasba z znakmo
	Ponovitve:
23.00	Luč v temi (1.), Skriti zaklad (2., 4.), Vstani in hodi (3.)
24.00	Šport na Radiju Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

ČETRTEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Pod lipo domačo
08.30	Koledar prireditvev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Doživetja gora in narave
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar Družine
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditvev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Oddaja KP studija
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Dijaška oddaja
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Karavana prijateljstva I.
21.30	Mozaik dneva
22.00	Karavana prijateljstva II.
	Ponovitve:
23.00	Pogovor o
24.00	Sveta vera bodi vam luč
04.40	Radio Vatikan

Esad Babačić

Kratka klop

Kot je bilo pričakovati, je Olimpija naletela na resne težave, saj je moštvo preprosto premalo uigrano in stabilno, da bi lahko kljubovalo močnejšim tekmeccem. Najboljši primer je bil Žalgiris, ki je pokoril Tivoli izključno zaradi uigranosti in daljše klopi.

Nihče ne pravi, da je naš prvak slabši od moštev, ki so ga premagovala v zadnjih tednih, razlika je le v konstituciji ekipe. Če si sposodimo nogometno terminologijo, lahko ugotovimo tudi to, da igralci Pina Grdovića slabo stojijo na igrišču. Tudi trener moštva se sooča z velikimi težavami, saj je pri njem opaziti pomanjkanje kilometrine pri vodenju moštev, kakršno je ljubljansko. Mimogrede bi se zadržal tudi ob njegovi izjavi, da je bila Olimpija bliže zmagi, a ji je zanj zmanjkalo sreče. Če smo že pri sreči, potem je treba priznati, da le-te pri obeh težkih metih za tri točke, ki jih je po minuti odmora sprožil Oliver, ni manjkalo. Kdo je bil v končnici bliže zmagi, je potemtakem precej relativno, kot je relativno, kdo je ves čas nadzoroval igro. Navsezadnje lahko pri tenisu zmaga tudi igralec, ki ima v statistiki manj točk od poraženca, če je svoje točke dosegel, ko je bilo to najbolj potrebno. Osebnostno sem mnenja, da bo izhod iz krize zelo težaven, saj bi zdaj potrebovali tisto, kar smo v minulih sezonah včasih celo prezirali, to pa je sistem z malce tršimi prijemi. Res pa je tudi, da bi za igro, kakršno udejanja Pino, potrebovali precej boljše posameznike, teh pa v Tivoliju žal ni. Seveda bi bili z Ožboltom, Morovičem in Markoišvilijem precej bolj raznovrstni in predvsem nevarni, tako pa je strateg

Olimpije precej omejen pri izbiri taktike. Popolnoma pa se strinjam z vsemi, ki gledajo na prihodnost z velikimi pričakovanji, saj je to ta čas tudi najbolj pravilno. Nova Olimpija potrebuje široko podporo in gledalce, ki jo bodo nosili na naslednjih tekmah. Nihče si ne želi, da bi ta simpatična družinica, zbrana iz vseh vetrov, doživela popolno kalvarijo, saj gre vendarle za naš košarkarski ponos. Zdaj je čas, da pokažemo, koliko nam je do košarke v metropoli, s tem pa tudi v celotni državi. Nogometne rane so še vse preveč žive, da bi lahko mižali ob mukah nekdanjega nosilca košarke na Slovenskem.

Zdaj je čas, da pokažemo, koliko nam je do košarke v metropoli, s tem pa tudi v celotni državi. Nogometne rane so še vse preveč žive, da bi lahko mižali ob mukah nekdanjega nosilca košarke na Slovenskem.

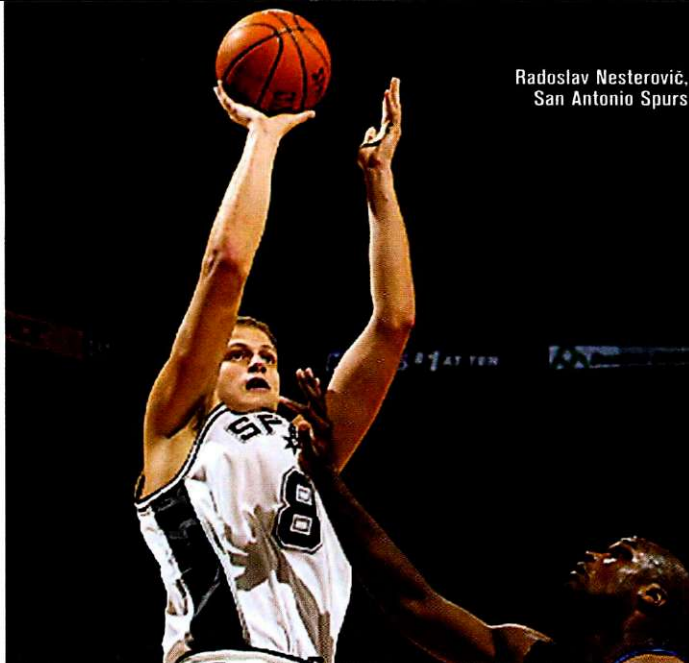
Začelo se je tudi onstran velike luže, kjer so odigrali že nekaj krogov v poklicni košarkarski ligi NBA. Prvaki so takoj stopili na plin in dali vedeti, da mislijo letos še bolj resno, o čemer priča tudi okrepljena klop San Antonia. Seveda se s tem ne bodo strinjali glavni nasledovalci na čelu z Detroitom in Miamiom, ki so leto starejši, s tem pa tudi zrejši. Slednje velja predvsem za "Miami", saj ima zares atraktivno moštvo, ki ga vodi najboljši dvojec lige Wade-O'Neal. Kot se rado zgodi, kadar je neko moštvo zelo od-

visno od enega ali dveh posameznikov, se je eden pred dnevi hudo poškodoval. Shaq je doživel eno najpogostejših poškodb pri košarkarjih, zvil si je gleženj in zdaj bo moral nekaj tednov počivati. Seveda takšna poškodba v rednem delu ni prav nič tragična, še posebej če se zgodi v prvi fazi. Miami bo imel še dovolj časa, da se vrne v igro in si priskrbi vozovnico za končnico. Toda že na prvi pogled je jasno, da ima San Antonio tudi letos najbolj raznovrstno moštvo, ki ga bo težko premagati. Detroit gotovo ni več tako ubijalski, kot je bil pred dvema sezonama, drugi pa se niso tako zelo okrepili,

da bi lahko San Antoniu pretrgali niz naslovov. Naši fantje igrajo po pričakovanju, bolj ali manj solidno, brez kakšnih spektakularnih dosežkov. Najdejavnejši je spet Brezec, Rašo in Beno pa še vedno čakata v ozadju. Vsaj za zdaj se zdi, da je Rašo nekoliko dejavnejši kot v minuli sezoni, zato lahko po tej plati pričakujemo še kakšno vzpodbudno novico. Liga NBA je dolga in naporna, zato se lahko zgodi še marsikaj.

Ko so se ob prazničnih dnevih spomina na mrtve prižgale še zadnje svečke, se je v Severni Ameriki začela jubilejna, 60. sezona lige NBA. Začel se je t. i. showtime – košarka na najvišji in predvsem najprivlačnejši ravni, najpopolnejši organizacijski sistem in brezskrbno popotovanje naravnost v mrežico.

30 moštev iz šestih divizij najprej čaka 82 tekem rednega dela, ko najboljša moštva postopoma stopnjuje-

Radoslav Nesterović,
San Antonio Spurs

obraženemu občinstvu. A zdi se, da se je Rašo rešil najhujšega ... Temu pritrjujejo tudi najuglednejši kolumnisti in analitiki NBA, ki mu tudi niso bili preveč naklonjeni. Preostala centra Nazr Mohammed (v moštvo so ga pripeljali sredi lanske sezone, ko se je Nesterović poškodoval) in Oberto sta namreč na začetku prvenstva v precej slabši formi. Mohammed, ki se je izkazal v letošnji končnici, je imel v pripravljalnem obdobju ogromno težav. Ob rojstvu otroka mu je zbolela žena. Ko se je to uredilo, pa je prišel še ramadan, deveti mesec muslimanskega leta, ko je predpisan strogi post od zore do mraka. Mohammed se kot pravi

Šampionske Ostroge

jo intenzivnost, preizkušajo taktične različice in predvsem zabavajo občinstvo. Zatem bo prišla na vrsto končnica (play-off), v kateri se bo pravzaprav začelo zares. Tedaj z nabitimi polnimi tribuni završi: "Obramba, obramba ... (Defense, defense)," igra dobi smrtno resne obrise, tudi najatraktivnejši se pomaknejo globoko v obrambne okope, nekateri (Carter ...), ki so v rednem delu vneto polnili statistične stolpce, stanejo rep med noge. Tedaj se pokaže pravi obraz, ki izžareva zmagovalno kemijo.

Ostroge znova odlične

Vse kaže, da so tudi to pot pravišnji zvarek namešali v Teksasu, pri Ostrogah iz San Antonia. Letošnji prvaki napovedujejo vnovični pohod k novemu naslovu; nadeti si nameravajo nov šampionski prstan. Krilni igralec, 35-letni Robert Horry, kmalu ne bo imel več dovolj prstov na rokah, saj jih ima že šest. Dvakrat ga je osvojil s Houstonom (1994–95), trikrat z Los Angelesom (2000–02) in lani s San Antoniom. Vendar San Antonio brez srečnega naključja iz leta 1996, ko so na naboru izžrebali zmagovalno srečko z imenom Tim Duncan, najbrž ne bi bil tako superioren. Nekdanji plavalec z Deviških otokov, 211 cm visoki nezvezdniški zvezdnik, je primer pravega vodje na igrišču. Umirjen, zanesljiv, inteligenten, po-

žrtvovalen, natančen ... To je namreč večkratni najkoristnejši igralec finalnih obračunov (MVP), pred katerim je le še legendarni Michael Jordan. Trener Gregg Popovich je neznansko ponosen na svojega Timmyja. Ekipo je tudi tokrat zgradil okoli njega. Kader je le še dopolnil z argentinskim centrom Obertom in prekaljenima mačkoma Van Exlom in Finleyjem. Izkušeni Nick Van Exel, enfanterrible, ki je v vseh dosedanjih mostvih želel imeti svojo žogo, se bo moral končno podrediti kolektivu in priskočiti na pomoč mlademu graditelju igre Parkerju, ki se mora še učiti – ob golobradem Benu Udrihu se pač ni mogel –, Michael Finley pa bo s svojo raznovrstnostjo zlahka oplemenitil zunanjo linijo. Pri 32 letih in 11-letni kariери (s povprečjem 19 točk na tekmo) ga je naposled preamnil vonj po še nedoživetem končnem zmagovalju. 30-letni Fabrizio Oberto z dolgoletnimi evropskimi izkušnjami iz španske Tau Ceramicice naj bi poostрил konkurenco pod samim košem.

Boj za petico

V pretekli sezoni je moral prenekatere grenko na rovaš pre-

pasivne centrske igre požreti prav naš reprezentančni kapetan Rašo Nesterović. Zamerili so mu premalo drznosti in napadalnosti, nerazumevajoč evropsko dožemanje košarkarske igre. Vse prevečkrat ga je pot zanesla na obrobje (rakete) in vse prevečkrat se je nesebično podrejal kolektivu. Če ne bi imel velikega zaveznika v Popovičevem pomočniku P. J. Carlesimu (tisti, ki ga je pred leti davil srboriti kratkohlačnik Sprewell), bi ga nemara že zamenjali. Res je tudi, da ni prav veliko moštev, ki bi prevzela tako začetno pogodbo, kot je Nesterovičeva (z letošnjim igranjem si bo prislužil 6,7 milijona dolarjev), ob vedenju, da bodo za tolikšen znesek dobili neatraktivno igro s številnimi blokmi, skoki, zapiranjem in podvajanjem, ki ni pogodu razvajenemu in košarkarsko neiz-

musliman strogemu postu seveda ni odrekel in se je tudi zaradi tega na prvi tekmi pojavil v dokaj klavrnem stanju. Na prvih tekmah pa analitikov ni prepričal niti Oberto. Krasila naj bi ga premehka igra v obrambi in številne evropske razvade in navade, ki vsakega novopečenega enbeajevca stanejo kar nekaj mesecev privajanja.

Do takrat bo Nesterović zanesljivo začel v prvi peterki; skupaj z Bruceom Bownom, igralcem za najtežje obrambne naloge, Ginobilijem, ki mu uspe v najpomembnejšem trenutku tekme prestaviti v še višjo postavo, in z omenjenima Duncnom in Parkerjem. Kljub vzratni igri namreč še vedno hvalijo njegovo fino dožemanje in razumevanje igre v napadu. V obrambi pa tako ali tako ni bil nikoli vprašljiv. NBA je tudi nene-

hen boj znotraj moštva za sleherni položaj. Nesterović ga za zdaj dobiva, a čudna so pota igralca NBA – to ve tudi sam: če bo kaval dobro igranje, si ga bo zagotovo zaželel tudi kakšen drug klub. Pri San Antoniu tedaj ne bodo prav dolgo razmišljali, saj jih močno omejuje t. i. salary cap – zgornja meja vseh letnih plač, ki je vselej nekje med dovoljenim in nedovoljenim. Poleti so se že

Primož Brezec, Charlotte Bobcats

Boštjan Nachbar, New Orleans/Oklahoma City Hornets

omenjali drugorazredni Golden State, Atlanta, Charlotte, New Orleans ...

Boj za enico

Nekateri pravijo takole: z nakupom Van Exla Udrihu ne bo več treba igrati "playa", ampak bo lahko igral vlogo, ki mu v takšnem San Antoniu pripada – vlogo trinajstega prase-ta namreč. Loviti bo moral minimalno minutazo in jo poskušati kar najbolj izkoristiti. V zasedi bo čakal tudi na morebitno poškodbo svojih tekmecev na igralnem položaju enice. Biti bo moral vztrajen. Beno Udrih je v pripravljalnem obdobju to že pokazal, saj je odlično izkoristil ponujeno (okoli 2,5 asistenc in 8 točk na srečanje v le nekaj minutah). Če nič drugega, bo tudi to leto še ena izvrstna šola, v kateri se bo izučil za košarkarja v pravem pomenu besede. Poleg toliko izvrstnih košarkarjev, kot jih premore San Antonio, koristnih navetov zagotovo ne bo manjkalo.

Med Risi

Lani je bil statistično najuspešnejši Slovenec v NBA Primož Brezec (13 točk, 7,4 skoka, 31,6 minute, 72 tekem). Le malo je manjkalo, pa bi postal igralec, ki je najbolj napredoval. Letos mu bodo pri Risih iz Charlotte pridobljene izkušnje zagotovo izdatno pomagale. Na vrata prve peterke namreč trka kopic nadobudnežev, ki ga bodo želeli preseči. Vsakdo bi želel zasesti mesto ob Emeki Okaforju, ki je

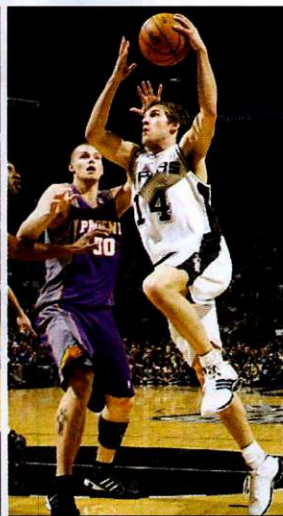
že po uvodnem letu igranja postal zvezdnik NBA. Fantastični atlet bi nemara ob sebi (pod košem) potreboval mirnejšega in racionalnega, tipičnega evropskega centra Primoža Brezca, ki mu je precej podoben tudi letošnji prišlek iz Phoenixa Jake Voskuhl. Ali pa bo dobitna kombinacija z Melvinom Elyjem? Temnopolta kozja bradica je že na prvih tekmah dokazal, da letos skače še više, prav do stropa. Novinec Sean May je klasični težki center. 206 cm in 120 kg. Ob robustnežu je Primož kot trlica. 216 cm in 114 kg. Trener Bernie Bickerstaff izjemno spoštuje Brezca in gradi eno prvih presenečenj lige. Lani ustanovljeno moštvo je spoj kemije (pravilne selekcije), solidnih centrov in programiranih branilcev. Brevin Knight je zmožen vsak večer desetokrat kot blisk prenesti žogo v napadalno polovico, pri tem razdeliti 20 asistenc in le redkokdaj pogledati na koš. "Sagadinovski" playmaker za specialne naloge. Ob njem se bo letos učila nova morebitna zvezda Raymond Felton.

Orkan Katrina

V zadnjem obdobju v NBA buri duhove t. i. dress code – merilo pri-

Aleksander Vujačić, Los Angeles Lakers

Beno Udrih, San Antonio Spurs

mernega oblačenja. Alan Iverson, ikona razpuščenega videza in idol številnih najstnikov, katerih prevelike hlačnice svobodno mahedrajo pod pasom, težke ogrlice se odbijajo od vratu, vezalke pa so seveda odvezane, se bo moral od zdaj oblačiti v uglajeno, enolično uniformo. Ampak kaj je to v primerjavi z zastojem srca in smrtjo nesrečnega centra Atlante Jasona Collierja in s katastrofalnim pustošenjem orkana Katrina, ki je iz New Orleansa odgnal tudi košarkarsko moštvo!? Sršeni so se morali preseliti v Oklahomo, kjer so prve tekme odigrali pred najštevilčnejšim občinstvom. Zanje igra v prvi peterki tudi Boštjan Nachbar. Vrnitev nazaj v New Orleans je le še tiha želja, saj si jih želijo tudi v razvpitem Las Vegasu, kjer bodo letos pripravili tekmo All Stars.

Sršeni in Jezerniki

Boštjan Nachbar je imel pred sezono za cementiranih 30 minut igranja na srečanje. Ob Macijauskasu in Butlerju je bil praktično edina trojka v ekipi, ki jo vodi legendarni Byron Scott. Na tej poziciji bi bili Sršeni bržkone povsem nekonkurenčni. Tik pred začetkom pa se je zgodil "trade". Center Jamaal Magloire

je šel med Jelenčke iz Milwaukeeja v zameno za Desmonda Masona, fantastičnega zabijalca, ki vselej eksplozivno prodira. Zdaj je Nachbar dobil resnično konkurenco, a na njegovo srečo ni najboljša pri metu za tri točke. Branilec Chris Paul bo pri le 20 letih prisiljen postati vodja in je prvi pretendent za naslov novinca leta. Vsi drugi tvorijo enoten kolektiv, brez izstopanj. Leta so nemara najbolj navzoča pri Jezernikih. Kobe Bryant je nesporni zvezdnik, ki ga bo letos v svojemu trikotniškemu napadu z Odomom in Brownom skušal ukrotiti največji trenerski mag Phil Jackson (9 naslovov). Neznani Smush Parker bo prvi "play", naš Aleksander Vujačić pa bo v takšni konkurenci zagotovo svojo kožo prodal zelo drago.

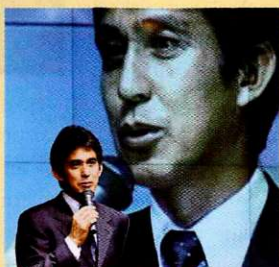
Lovro Kastelic

na kratko

FORMULA 1 NAJVERJETNEJE Z 11 MOŠTVI

Karavana formule 1 bo v sezoni 2006 najverjetneje dobila še enajsto moštvo. Japonska ekipa Super Aguri Team je namreč z japonskim izdelovalcem motorjev Hondo dosegla dogovor o dobavitvi agregatov, tako da jo za sodelovanje v najelitnejšem avtomobilističnem tekmovanju čaka le še potrditev Mednarodne avtomobilistične zveze.

Vodja ekipe je nekdanji dirkač v formuli 1 Aguri Suzuki, ki pa za zdaj še ne ve, kdo bo vozil

Suzuki načrtuje, da bo njegovo moštvo nastopilo že v naslednji sezoni.

za njegovo moštvo. Obstajajo namigovanja, da bosta oba sedeža namenjena japonskima voznikoma, izmed katerih naj bi enega skoraj zagotovo zasedel Takuma Sato, ki je v pretekli sezoni dirkal za BAR Hondo. Satu pa se sezona ni izšla po željah, saj je osvojil le točko, s tvegano vožnjo pa je večkrat spravil v nevarnost druge voznike na stezi. "Odpravili smo vse ovire, ki smo jih morali do tega trenutka. Še vedno nas čaka veliko dela, toda načrtujemo, da bomo v formuli 1 sodelovali že v sezoni 2006," je dejal Suzuki, ki je vodstvo FIA

o nameri obvestil pred 15. novembrom, ko se je izteklo rok za prijave.

SREBOTNIKOVA NA 29. MESTU

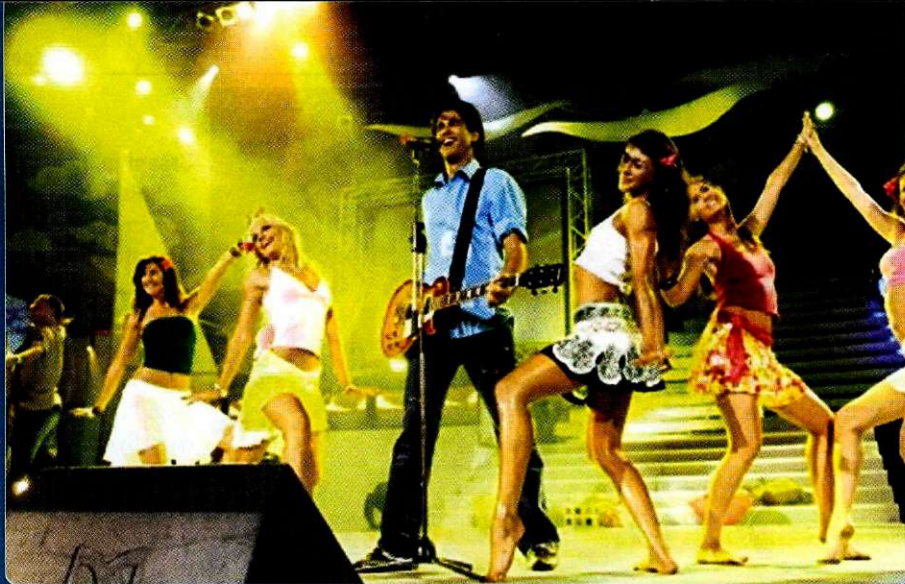
Najboljša slovenska teniška igralka Katarina Srebotnik je dosegla najvišjo uvrstitev na lestvici WTA. Z do zdaj najboljšega 30. mesta, na katerem je bila februarja 2003, se je prebila na 29. mesto. Ker pa je že končala sezono in ji ni treba braniti točk od lani, je mogoče, da bo koledarsko leto sklenila še za kakšno mesto više.

Opazen napredek je uspel tudi tretji najvišje uvrščeni slovenski igralki Maši Zec Peškirič, ki se je v primerjavi s prejšnjim tednom povzpela za osemindeset mest. Ta čas zaseda 315. mesto na svetu oziroma je petintridge-

Katarina napreduje po lestvici WTA.

set mest niže kot druga Slovenka Andreja Klepač (280.). Tina Pisnik je s 369. mesta padla na 491., Petra Rampre pa je 500. Na vrhu lestvice je še vedno Američanka Lindsay Davenport, druga je Belgijka Kim Clijsters, tretja pa Rusinja Marija Šarapova.

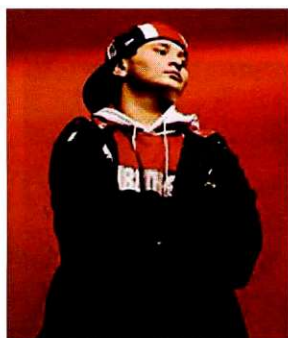

Še vedno gremo ... Do Portoroža!

Zmagovalna pesem letošnjih Melodij morja in sonca Do Portoroža štajerskega pevca Domna Kumra se je vse poletje vrtela na mnogih radijskih postajah, osvajala najvišja mesta na raznih glasbenih lestvicah in postala prava poletna uspešnica. Po velikem uspehu je na radijske postaje pred časom prišla v novi, reggae izvedbi, kjer Domen sodeluje z odličnim rastamanom Tadismanom Jamaicom. Pesem je v šestih različicah izšla tudi kot cd-singel. Poleg že omenjenih dveh različic je na njem tudi remiks ekipe Dee Jay Time, ki smo ga že imeli priložnost poslušati na Belem albumu 9. Do Portoroža torej v novih, svežih in še bolj vročih oblačilih!

Mladi TrIIIple

V Sloveniji obstajajo kraji, v katerih prevladuje izredno inovativni in pristni glasbeniki in med te zagotovo spada Velenje. Od tam namreč prihaja več zanimivih imen slovenske glasbene scene, med katerimi bo v prihodnosti treba računati na mladega TrIIIpla. Čeprav ima le 15 let, tako samozavestnega in prijetnega fanta težko najdemo. V svet slovenske popularne glasbe se šele prebija, saj je njegov prvi album tik pred izidom, vendar to počne s pravo kombinacijo simpatične najstniške energije in profesionalnega medijskega pristopa.

Do sedaj sta radijski eter dosegli dve njegovi pesmi – XXX pevke in Bejbe, v katerih TrIIIple brez olupševanja odrima misli, želje in potrebe povprečnega 15-letnika. Prav ta neposredni in hkrati odkriti način ga dela zelo posebnega. Ker si upa in zna po eni strani najstniško osvajati in zapeljevati, po drugi pa zelo odraslo izpostaviti težave mladih njegove generacije. To dvojnost svoje izvedbe je razkril tudi v najnovejšem sodelovanju z eno svojih bolj občudovanih pevk slovenskega glasbenega prostora Sašo Lendero, s katero sta pred kratkim na novo posnela njen zadnji hit Luna. Nov-

vembrski dnevi imajo za TrIIIpla še prav poseben pomen – izšel je namreč njegov debitantski album s pomenljivim naslovom Vsaka pade, na katerem je poleg omenjenih dveh še 10 pesmi.

Balade Natalije Kolšek

Najpopularnejšo izvajalko med Štajerkami pozna vsa Slovenija, saj temperamentna Natalija dobro ve, kako se stvarem v zabavni glasbi streže. Kdor koli jo je kdaj videl nastopati, se strinja, da moraš tako izbrušen občutek za glasbo, zabavo in stik s publiko, kot ga ima ona, preprosto prinesiti s sabo na svet. Prav zaradi povezanosti s poslušalci so njene pesmi vedno recept za dobro voljo in uspeh. Štajerka, za katero nikoli ne vemo, s čim bo presenetila, se je tako po šestih izdanih studijskih albumih, med katerimi je marsikateri dosegel tudi platinasto naklado, odločila svoje zveste oboževalce razveseliti z albumom najlepših balad, ki poleg poskočnih uspešnic predstavljajo posebno mesto v njeni karieri, saj so vedno znale čustveno povezati različne ljudi.

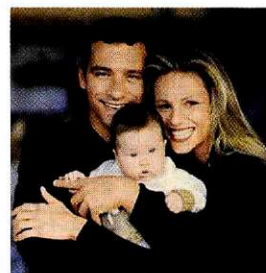

Eros Ramazzotti

Dve leti po zadnjem izdanem albumu 9 je prišel čas, da znova dokaže, da je še vedno eden najbolj priljubljenih izvajalcev ljubzenskih in balad-

nih pesmi, ki ga spremljajo že vseh 20 let njegove uspešne kariere, v kateri je prodal več kot 36 milijonov albumov in si tako zagotovil mesto na vrhu svetovne glasbene scene. Še vedno šarmanten je s svojim značilnim romantičnim slogom, a vendarle zrejšim glasbenim pristopom ustvaril album Calma Apparente, na katerem je poleg prvega singla La Nostra Vita, ki je že dosegel odlično predvajanje v evropskem medijskem prostoru, še dvanajst pesmi. Celoten izbor bo zagotovo osvojil tako vse ljubitelje Erosovega dosedanjega glasbenega

ustvarjanja kot tudi vse, ki cenijo kakovostno popprodukcijo. Album bo izšel v italijanski in španski različici, češar smo pri Erosu že vajeni. Naj še razkrijemo, da je poseben sladkorček na albumu odlični mednarodni duet, saj je Eros s svetovno zvezdnico Anastacio posnel balado I Belong to You (Il Ritmo Della Passione), ki je tudi napovedana za naslednjo malo ploščo. Album Calma Apparente, njegov deseti, je izšel 28. oktobra – na Erosov 42. rojstni dan.

Znova Eurythmics

Novembra bo prišlo do ene najboljšežnejših re-izdaj studijskih albumov v zgodovini britanske družbe SonyBMG. Teden dni po uradnem izidu zbirke največjih uspešnic enega najvplivnejših in uspešnejših duetov v zgodovini glasbe – Eurythmics – bodo namreč znova izdali vseh osem rednih albumov, ki jih bo mogoče kupiti posamično ali skupaj v luksuznem pakiranju. Vseh osem albumov je digitalno remastriral Dave Stewart, v povprečju pa lahko na posamezni plošči pričakujemo od štiri do sedem dodatnih pesmi, med katerimi so nekatere še neobjavljene. Eurythmics je najuspešnejši britanski duet vseh časov. Annie Lennox in Dave Stewart sta namreč vsvojkarijeri prodala več kot 75 milijonov plošč in imela več kot 20 mednarodnih uspešnic.

V svojem delovanju sta dosegla tako globalno prodajni uspeh kot pohvale glasbenih kritikov po vsem svetu. Poleg ničkoliko razprodanih koncertnih turnej se lahko pohvalita s štirimi grammyji, enajstimi briti, petimi nagradami Ivor Novelloti (podeljuje jih britanska akademija avtorjev in skladateljev), enim oscarjem, dvema zlatima globusoma in nagrado za "vidnejši prispevek k britanski glasbi", ki sta jo leta 1998 prejela na podelitvi britov.

Poskus s predsednikom

Priznam, da me je zelo mikalo izvedeti, kdo bo tokrat spraševalec v enournem pogovoru s predsednikom vlade Janezom Janšo. Imela sem svojo toplestivico in na njej tri novinarke.

Zato od presenečenja skorajda nisem zmogla zapreti ust, ko sem v studiu premierju nasproti zagledala Boštjana Lajovca. Hmm, hmmm. Tema gotovo ne bo gospodarstvo niti reforme, sem sklepala. In bilo je prav to in kup obrobni in tehničnih vprašanj. Za nameček je bil predsednik še utrujen in v črni, progasti, rahlo svetlikajoči se obleki. Nekje sem prebrala, da se vladni moške oblačijo v eni bolj znanih konfekcijskih hiš. V tej modni hiši očitno zakonitosti studijskih luči in primernih barv, predvsem pa materialov za nastop ne poznajo najbolje. Saj se na samem teveju tega niso vedno večji, če bi sodili po tokratnem voditelju seveda. Ampak pustimo podobo, ki pač prva pade v oči in zato ni tako nepomembna, pojdimo raje k sporičnosti.

Prvi poudarek oddaje je bil reformna postopnost. Z reformami torej država ne bo začela takoj in na horuk, ampak postopoma. To je bil odgovor na prvi K, kdaj. Na drugi novinarski K, kdo, je Janša dejal, da ne želijo reform brez podpore sindikata in da bo predlagal ministra brez listnice. Vmes je na primer navrgel, da obdavčitve premoženja, recimo hiš, ne bo oz. ne pričakujejo, da bodo od tega pobrali ne vem koliko denarja. Spomnim se, da je predvsem prejšnja vlada veliko govorila o davku "na luksuz", potem pa je zadnjič nekdanji minister Lahovnik v Tarči razkril, da tega niso mogli uvesti, ker predvsem v Ljubljani ni urejena zemljiška knjiga!!! O tem, da so bili dolžni zemljiško knjigo v več kot desetletni vladavini urediti, pa nič! Kako so izgovori včasih priročni.

Lajovic je že kmalu dregnil v premierjev odnos s finančnim ministrom Bajukom, ki je menda nekooperativen, a je predsednik modro dejal, da govorice ne bo komentiral. Pošteno. Prihodnjič naj si voditelj pripravi vprašanje z argumentacijo, z navedbami tistih, ki to trdijo, in v katerih medijih se te trditve pojavljajo,

pa bo morda laže prišel do odgovora. Pri evropski finančni perspektivi sem malo skočila na druge programe in se vrnila prav takrat, ko se je od predsednika vlade terjalo, da odgovarja namesto predsednika države. Šlo je za vprašanje Kosova. Najprej o različnih tonih v slovenski zunanji politiki, potem pa naj Janez Janša pojasni, kako si razlaga aktivno držo Janeza Drnovška. Marička! Povabite Drnovška, pa boste izvedeli!

Obvezna vaja so bili tudi dogodki v Mercatorju in sestanek najpomembnejših akterjev, ki naj bi bil po navedbah Mladine 12. avgusta. Premier je špekulacije o sestanku, ki so ga zatem ovekovečili celo na naslovnici revije, zavrnil. Od tod dalje je pogovor bolje tekel, vprašanja so bila raznolika in konkretna, a žal je bilo to le zadnjih 10 minut v oddaji. Omenila sta še dve obetajoči se preiskovalni komisiji o

Mercatorju, kjer je predsednik vrnil s protivprašanjem, zakaj opozicija nasprotuje preiskovanju tudi drugih primerov in vztraja le pri preiskovanju Mercatorja. Sledilo je vprašanje o zadovoljstvu z ministri, kjer se v kratkem ni nadejati zamenjav, in pa o padanju javnomnenjske priljubljenosti nove vlade, ki je po besedah voditelja zdrsnila že na raven Ropove vlade v zadnjem letu. K sreči imamo predsednika, ki ni obseden z javnomnenjsko priljubljenostjo in je tudi na te trditve našel odgovor. Recimo, da vlada, ki se odloča za reforme, ne more imeti več 60 odstotkov podpore in da bi bilo neodgovorno, če se zaradi obetajoče se (ne)priljubljenosti ne bi odločili za reforme ne glede na to, kaj bodo čez tri leta o tem rekli volivci.

Na koncu je ostal vtis o pogovoru s predsednikom, ki je bil sicer temeljit in umirjen, a mlačen. Brez iskrovosti ali presežkov, ki smo jih v tovrstnih pogovorih že videli. Pri tem moramo pohvaliti dejstvo, da je pogovor s predsednikom vlade, ki se odloča za tako korenite reforme, na nacionalki sploh bil.

Magična gledalka

horoskop

Škorpion (23. oktober – 21. november)

Zdelo se vam bo, da živite samo še za konec tedna in tiste užitke, kar pa ni najboljša možnost. Pogrešate pubertetniško brezskrbnost, a te na žalost ne bo več nazaj. Spravite se na delo in ne mislite več na osebo, ki ni za vas.

Strelec (22. november – 20. december)

Rešila vas bo vztrajnost in zagrizenost, zato ne varčujte s svojimi močmi, kadar gre za vas in vaše dobro. Pomislite, da se vam bo potem veliko bolje godilo kot se vam zdaj, in naredite absolutno vse najboljše zase. Konec tedna bo posrečen kot že dolgo ne.

Kozorog (21. december – 19. januar)

Bolje bi bilo, da bi svojo slabo voljo stresali na koga drugega kot na nič hudega sluteece sodelavce. V nekaterih primerih ste sami krivi, da si neka vam draga oseba ne zna sama pomagati iz zagate, v katero se je spravila sama.

Vodnar (20. januar – 18. februar)

Znova boste dobili občutek, da ste nepogresljivi in nenadomestljivi, vendar naj vas to ne zapelje. Ni treba, da si predstavljate stvari, ki jih v resnici ni. Finančno plat svojega novega projekta boste morali dodobra premisliti in se potem odločiti.

Ribi (19. februar – 20. marec)

Skrivanje vam ne bo koristilo pa tudi to ne, da bodo opazili vaše napake. Kljub vsemu ni prevelike panike in boste lahko vse uredili tako, kot je treba. Poskrbite vsaj malo za dušico, ki ji srce bije za vas.

Oven (21. marec – 20. april)

Spet ste zabredli na stara pota! Morali bi se vsaj enkrat na leto vzeti pod drobnogled in pogledati, kako pravzaprav delujete. Kmalu boste naredili vse potrebno, če ne boste dovolili, da bi vas preplavile neumnosti. Ne smete biti pretirano trmasti.

Bik (21. april – 21. maj)

Zelo boste razočarani, če boste nadaljevali s tendenco, s katero ste začeli že prejšnji ponedeljek. Četrtek bo bolj vesel dan in si boste zaželeli, da bi si postregli s čim okusnim. Bolj nemirni boste v soboto, ko boste pričakovali nujen klic.

Dvojčka (22. maj – 21. junij)

Tudi v najbolj veselih trenutkih znate ohraniti trezno glavo, kar vam bo v petek prineslo srečo. Imeli boste tako rekoč priložnost zapraviti svoj ugled. Vaše delovanje bo nekoliko ovirano v ponedeljek, ker vam bo za neko stvar zmanjkalo energije.

Rak (22. junij – 21. julij)

Čeprav ste raki, vseeno nimate navade hoditi nazaj, če ste od kod že odšli. Kmalu se boste spoznali z zanimivo osebo, ki vam bo pospešila bitje srca. V petek morate zbrati pogum in jo povabiti vsaj na kavo – uspeh je zagotovljen.

Lev (22. julij – 21. avgust)

Utrujenost vas bo minila, le nekaj časa za počitek si morate vzeti. Tudi vaše težave se bodo postopoma uredile in bo vse še dobro. Raje se preveč ne obremenjujte s preživetim in glejte naprej v tisto smer, ki je za vas najboljša.

Devica (22. avgust – 21. september)

Spet načrtujete dolgo potovanje ob nepravem času. Do nekaterih članov svoje družine pa se nekateri vedete prav nesramno. No, enkrat vas bo že doletelo in boste videli, kako se zdaj počutijo. Sicer pa se ne boste dali motiti pri uživanju.

Tehtnica (22. september – 22. oktober)

Premislek, s katerim ste se ukvarjali prejšnji teden, je obrodil sadove. V četrtek bo dan D in se boste lahko odločili za pravo stvar. Delo, ki ste ga začeli, boste z lahkoto obvladovali, če vam bodo le okoliščine dovolj naklonjene. Pa srečno!

Vlagatelji so minuli teden že pozabili na slab oktober. November se je na svetovnih borzah začel optimistično.

Oba glavna ameriška indeksa, industrijski Dow Jones in indeks tehnoloških delnic Nasdaq Composite, sta namreč pridobila vrednost. Prvi je zrasel za 1,23 odstotka, drugi pa za 3,81 odstotka. Povišali pa so se tudi indeksi na stari celini; glavni evropski indeks, nemški DAX, je pridobil 3,5 odstotka. Prebudila pa se je tudi De-

delnic, ki sestavljajo indeks evropskih blue chipov Dow Jones Stox 600, presegle napovedi analitikov.

Zaradi ugodnih gospodarskih gibanj se tuji kapital seli tudi na tokijsko borzo. Tako se na japonski kapitalni trg v zadnjem času seli tudi kapital slovenskih vlagateljev. Prvič po letu 1991 se je namreč močneje povečala domača potrošnja, ki je spodbudila tudi dodatne investicije podjetij. Spoznanje, da japonska gospodarska rast ni več odvisna le od izvoznega povpraševanja in da prihaja čas, ko se japonsko gospodarstvo začanja prebujati iz 15-let-

Optimističen začetek novembra

žela vzhajajočega sonca. Glavni japonski delniški indeks Nikkei 225 se je zvišal za 5,5 odstotka.

Drugače pa je pretekli teden minil v znamenju zasedanja dveh največjih svetovnih osrednjih bank, ameriške (FED) in evropske (ECB). Po pričakovanjih je Odbor za odprti trg pri ameriški osrednji banki nadaljeval s postopnim zviševanjem ključne obrestne mere, za 25 bazičnih točk, tako da ta zdaj znaša 4 odstotka. Na stari celini pa se, čeprav so se pričakovanja vlagateljev o zvišanju ključne obrestne mere zaradi zviševanja inflacije na evroobmočju povečala, svet ECB ni odločil za spremembo ključne obrestne mere. Evropske obrestne mere tako ostajajo pri 2 odstotkih. Trg se je na novice iz Washingtona in Frankfurta odzval pozitivno. Optimizem med

investitorji je nekoliko zamrl v petek popoldne po srednjeevropskem času, ko so bili objavljeni podatki o ustvarjenih novih delovnih mestih v

ljena številka ustavila pri 56.000. Vlagatelje je začelo begati, kolikšen vpliv imata na objavljeni ekonomski podatek orkana Katri-

ne stagnacije, je vlagatelje spodbudilo k nakupu japonskih delnic. Indeks Nikkei 225 je v minulem tednu tako dosegel najvišjo raven od

Portfelj 10 delnic na dan 4. 11. 2005

	Vrednostni papir	Trg	Indeks	Valuta	Število lotov	Tečaj	Skupaj v SIT
1	Software AG	Nemčija	TecDax	EUR	109	38,2	999062
2	Norilsk Nickel	Rusija	RTS	USD	67	74,8	996257
3	Continental	Nemčija	DAX 30	EUR	61	67,75	991612
4	Petrol	Slovenija	SBI 20	SIT	17	61086,62	1038473
5	Leoni	Nemčija	MDAX	EUR	159	26,2	999542
6	BASF	Nemčija	DAX 30	EUR	70	59,02	991288
7	ETF Japonska	Amerika	ASQ	USD	411	12,26	1001675
8	Allianz	Nemčija	DAX30	EUR	35	119,2	1001029
9	Pif BIG	BIH	BIFEX	BAM	811	10,06	1000898
10	Badel	Hrvaška	CROBEX	HRK	103	300,05	1003490

Vrednost portfelja v SIT

10023326

nekmetijskem sektorju v ZDA. Analitiki so pričakovali 150.000 novih delovnih mest, vendar se je objav-

na in Rita, ki sta pred nedavnim pustošila po ameriški vzhodni obali, in kakšni bi bili ekonomski kazalci brez teh vremenskih ujm.

Na ekonomijo pa bo vsekakor imela velik vpliv tudi cena nafte, ki je v prejšnjem tednu izgubila vrednost, saj je bila njena cena v New Yorku za decembrsko dobo 60,6 dolarja, kar je 2,2-odstotni padec. Cena za sodček na mednarodni naftni borzi v Londonu je prav tako zdrsnila za dobra dva odstotka, na 59,3 dolarja.

Kot smo že omenili, so evropske delnice v povprečju večinoma pridobivale vrednost, kar je posledica tega, da je kar 65 odstotkov

22. maja 2001. Japonske delnice so se namreč v povprečju podražile za 5,5 odstotka glede na prejšnji teden.

Oblikovan portfelj 10 delnic

V pomoč našim bralcem bomo na tej strani spremljali portfelj delnic, ki ga predstavljamo danes. V portfelj smo vključili delnice družb iz Rusije, Nemčije, Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter ETF Japonske. Portfelj bomo spreminjali glede na razmere na borznih trgih. V portfelju bo 10 vrednostnih papirjev, delež vsakega vrednostnega papirja pa bo približno 10-odstoten.

Boštjan Kramberger,
Kapitalska družba, d. d.

Zaupaj nam že 260 000 Slovencev.

Kapitalska družba je največja izvajalka dodatnih pokojninskih zavarovanj v Sloveniji. Poskrbite zase tudi vi in pokličite 080 23 45.

www.kapitalska-druzba.si

KAPITALSKA DRUŽBA

včeraj, danes, jutri...

- **7. 11. 1898** se je v Vrabčah pri Sežani rodil slovenski politik in časnikar Ivan Rudolf. Deloval je v Slovenski demokratski zvezi in bil tudi urednik Demokracije, glasila zveze.
- **8. 11. 1674** je umrl angleški pesnik John Milton. Njegova tretja poroka ni bila posebno srečna. Ko mu je lord Buckingham rekel, da je njegova žena prava vrtnica, je slepi pesnik odgovoril: "Ker sem slep, tega ne morem videti, po trnju pa čutim, da imate prav."
- **8. 11. 1895** je nemški fizik Wilhelm Conrad Röntgen odkril žarke, ki jih je poimenoval žarki X, pozneje pa so postali znani kot rentgenski žarki.
- **8. 11. 1908** je Slovenska filharmonija nastopila v veliki unionski dvorani prvič pod svojih sedanjim imenom.
- **9. 11. 1835** se je v Dvorjah pri Cerkljah rodil slovenski skladatelj Davorin Jenko, avtor nekdanje slovenske himne Naprej, zastava Slave.
- **9. 11. 1960** je bil za predsednika ZDA izvoljen John F. Kennedy. Rekel je: "Poenostavljati zapletene stvari je sposobnost genijev, preproste stvari zaplesti pa sposobnost norcev."
- **10. 11. 461** je umrl papež Leon I., ki so ga kot prvega pokopali v stari baziliki sv. Petra.
- **10. 11. 1795** se je rodil veliki nemški pesnik in dramatik Friedrich Schiller.
- **10. 11. 1848** je bil v Trstu občni zbor Slavjanskega društva. Za predsednika so izvolili visokega državnega uradnika in pesnika Jovana Vesela Koseskega.
- **11. 11. 1850** je bila v Celju prva obravnava pred poroto v Avstrijskem cesarstvu.
- **11. 11. 1855** se je rodil srbski pisatelj Stevan Sremac. Ko je v neki družbi nanesla beseda na davke, je Sremac dejal: "Mislim, da bi bil v vsaki državi najdonosnejši davek na lepoto. Vsaka ženska bi ga namreč z veseljem plačevala."
- **11. 11. 1918** se je s kapitulacijo Nemčije končala prva svetovna vojna.
- **11. 11. 1992** je slovenski parlament po dogotrajnih razpravah sprejel zakon o lastninjenju družbenih podjetij.
- **12. 11. 1840** se je rodil začetnik sodobnega kiparstva Auguste Rodin.
- **12. 11. 1874** je cesarsko namestništvo v Trstu potrdilo pravila Političnega društva Edinost.
- **13. 11. 1423** je nastala listina, ki jo hranijo v piranskem arhivu in med prvimi omenja naše največje pomorsko turistično središče Portorož. Piranski bančnik Žid Samuel se je z njo odrekel lastništvu dveh vinogradov, enega v predelu Portoroža, drugega v Šentjanah.

pogled nazaj

(od 7. 11. do 14. 11.)

Andrej Winkler

V Nemcih pri Solkanu se je **10. novembra 1825** rodil slovenski državni uradnik in politik Andrej Winkler. V letih 1880–92 je bil deželni predsednik Kranjske. Z nepristranskim in taktičnim delovanjem je želel doseči enakopraven položaj Slovencev v Kranjski in drugih slovenskih deželah.

Študij prava je končal leta 1849 na Dunaju. Najprej je delal na sodišču v Gorici, kjer je bil odbornik Slavjanskega bralnega društva. Po službovanju v Trstu, Kanalu in Sežani se je 1858 vrnil v Gorico, kjer je bil med ustanovitelji čitalnice. Leta 1866 je postal okrajni predstojnik v Krminu in 1868 okrajni glavar v Tolminu. Od 1874 je služboval pri namestništvu v Trstu, od 1876 pa pri upravnem sodišču na Dunaju.

Kot deželni predsednik Kranjske si je prizadeval za uvajanje slovenščine v uradno rabo in za večjo vključenost Slovencev v javnih službah, zlasti v šolstvu. Z izdajanjem vladnega Ljubljanskega lista je posegel v politiko slovenskega liberalnega tabora (ločitev na radikalce in elastike) ter si z eliminacijo radikalcev iz deželnega zbora utrdil položaj in dosegel umiritev razmer v duhu vladnih načel. Leta 1892 se je upokojil predvsem zaradi pritiska Nemcev.

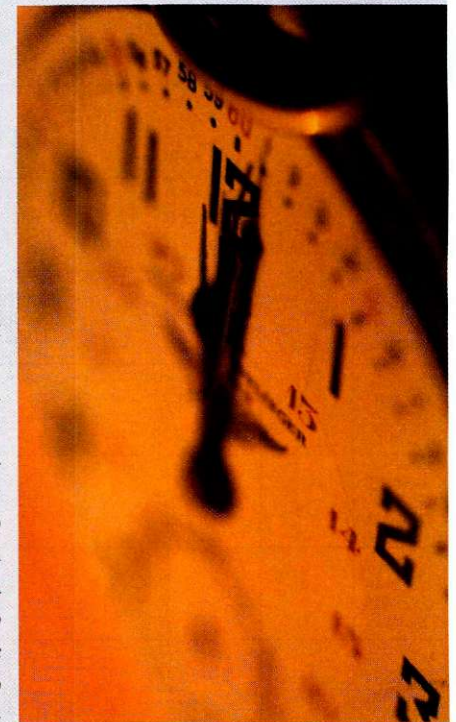
Slovenski Orel

Slovenska krščansko socialna zveza je kot protiutež napredno-liberalni politični usmeritvi pri takratnem vsenarnem Sokolu **9. novembra 1906** ustanovila telovadno organizacijo, pozneje imenovano Orel. Leta 1909 se je uradno preimenovala v Zvezo orlov. Orlu se je po 1. svetovni vojni posrečilo obuditi društveno življenje tudi na ozemlju v Italiji. Slovenska orlovska zveza in ženska Slovenska orliška zveza sta bili razpuščeni ob izdaji zakona o Sokolu Kraljevine Jugoslavije 6. decembra 1929. Orli se v novo organizacijo niso vključili, ker bi s tem podprli unitaristično, centralistično in protikatoliško telovadno zvezo, kar bi bilo v nasprotju z njihovim dotedanjim delom. Orel je bila organizacija s svojo himno in praporom. Po prvi svetovi vojni se mu je posrečilo delno obuditi društveno življenje tudi na italijanskem ozemlju, toda leta 1927 so ga Italijani prepovedali. Do leta 1920 je zaradi novih meja izgubil tretjino članstva in šestino odsekov. Po zadnji društveni statistiki je imelo društvo leta 1928 15.335 članov, in to 8.262 orlov in 7.073 orlic.

Nagota v filmu

9. novembra 1913 se je na Dunaju rodila filmska igralka avstrijskega rodu Hedy Lamarr, s pravim imenom Hedwig Kiesler. V spominu je ostala, ker se je leta 1933 v filmu Ekstaza prva slekla pred filmsko kamero. Ta prizor so dolgo izrezovali praktično v vseh državah. Umrla je 19. januarja 2000 v ZDA.

Rodila se je v bogati družini judovskega rodu. Oče je bil bankir, mati koncertna pianistka. Igralstva se je učila pri Maxu Reinhardt in s sedemnajstimi leti nastopila v prvem filmu. Po nekaj manjših vlogah si je leta 1933 pridobila svetovno slavo s filmom češke produkcije Ekstaza, v katerem so bili prvič v filmski zgodovini prikazani nagi prizori. Zaradi teh prizorov so jo povabili v Hollywood, ta pa jo je razglasil za najlepšo žensko na svetu. V številnih odmevnih filmih je nastopila z zvezdniki, kot so Clark Gable, Spencer Tracy, James Stewart in drugi. Njen

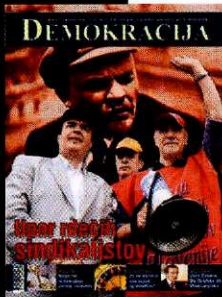

najslavnejši film je biblijska zgodba Samson in Dalila Cecilia B. DeMilla. Leta 1958 je nehala igrati in se umaknila v zasebnost.

Hedy Lamarr je bila šestkrat poročena, med drugim z avstrijskim lastnikom tovarne orožja, od katerega se je veliko naučila tako o orožju kot o elektronski opremitvi. Tako je izumila celo napravo, ki radijske naprave zavaruje pred elektronskim motenjem. Ta njen izum še danes uporabljajo v komercialne namene.

Spoštovani bralci,

uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja pisem, ki presegajo dolžino 45 vrstic. Pisma bralcev objavljamo v skladu z načelom profesionalne novinarske etike, katere namen je služiti interesom javnosti ne glede na politično, svetovnonazorsko ali kakršno koli drugo prepričanje.

ču in niso zmožni povedati nekaj stavkov o svoji preteklosti, o usodi svojih staršev, o množičnih zločinih, ki so močno zaznamovali ves naš narod in ga potem še prisili, da je klee skoraj pol stoletja prenašal povojne tiranije.

Primer Ribičič je priložnost, da se končno vzravnamo, odločno stopimo pred zastopnika pravice in v dobro slovenskega naroda povemo tisto, kar smo nosili globoko v srcu ves čas rdečega totalitarizma.

Danes, ko smo vpreženi v evropske napredne tokove, je primeren čas, da pokažemo pravi obraz naše polpreteklosti. Zato zaupajmo in pomagajmo vsem tistim (Dežmanu, Jamniku, Ferencu ...), ki so doslej pokazali dovolj poguma in napravili že nekaj ključnih korakov k razkritju zamolčane resnice in za demokratizacijo slovenske družbe.

Ive A. Stanič, Kočevska Reka

Partijska manipulacija

Strinjam se z ugotovitvijo gospoda Justina Stanovnika, da je boljševidna komunistična partija med vojno in po njej izvedla več manipulacij. Lahko bi rekli, da tudi prijava suma storitve genocida (primer Ribičič) po dosedanjih izkušnjah vzbuja sum na partijsko manipulacijo (revolucionarno nasilje naj bi se odločili raziskati partijski nasledniki sami), vendar sem prepričan, da tokrat ni tako. Mnogo bolj problematična se mi zdi naša vsesplošna ravnodušnost, čeprav smo na preteklost zelo občutljivi. Toda kaj bomo pridobili, če ne bomo nikomur verjeli, nikomur več zaupali, če bomo še naprej prestrašeni in nemi? Tudi golo žuganje, da od Jamnika in Ferencu ni bilo nič in nikoli ne bo nič, ne bo prineslo zelenih rezultatov. Bolje bi se bilo vprašati, komu bosta koristila naš strah in molčečnost. Zanesljivo le silam kontinuitete – tistim torej, ki branijo zločin, ki se bojijo pravne in evropsko naravnane države.

Če so celo naši zaporniki v najnevarnejših letih 1945–1950 vedeli marsikaj o Ribičiču, o tragediji v Rogu in se o tem tudi pogovarjali, je toliko bolj nerazumljivo, da smo danes o teh dogodkih še vedno tako prestrašeno in bojazljivo tiho. Povsem razumem potomce revolucije, povzročitelje največje tragedije Slovencev, da se ničesar ne spominjajo, ne morem pa razumeti potomcev mučenih, oropanih, zaprtih in pobitih, da so še vedno v kr-

Zadeva Ribičič vrnjena tožilcu

V sobotni prilogi Dela 15. 10. 2005 se je upokojeni novinar ali urednik nekdanjega časnika Komunist g. Niko Isajevič iz Ljubljane odločil javno protestirati in biti celo neke vrste razsodnik v predkazenski zadevi polkovnika Mitje Ribičiča, osumljenega vojnega hudodelstva. G. Isajevič očitajoče pravi, da "mlademu, neučakanemu novinarju njegovega prispevka ne moremo vrednotiti kot verodostojnega, če se pristojni organi ne zmenijo za očitne kršitve zakonitosti predkazenskega postopka glede na izpoved ob zaslisanju neke stare žene".

Ta stara žena in še mnogi starostniki so lahko verodostojne priče za marsikatero zločinsko dejanje izpred pol stoletja. Vedeti moramo, da je sistem, v katerem je bil osumljeni polkovnik eden od akterjev dogajanja, te pričevalce duševno pohabil za najmanj pol stoletja. Pohorska tragedija je znana in jo je že pred mnogimi leti obsodila tudi takratna partija. Obremenilni

dokumenti dokazovanja krivde ali nedolžnosti so na razpolago pristojnim organom pregona, sodstvo pa je dolžno ukrepati v okviru pravne države brez kakršnega koli političnega pritiska. Nikakor pa ne sme podlegati raznim Isajevičem in njemu podobnim. Gospoda Isajeviča sprašujem, kolikokrat je bil na komemoracijah v Rogu ali na Teharjah in ali je kdaj poslušal jadikovanje starih ženičk, mater in drugih, ki so izgubili svoje otroke, pa za njimi niso smeli niti žalovati niti javno potočiti solze. Takrat so bili s strani zmagovalca pomorjeni očetje, sinovi, matere, celo otroci, in to brez dokazovanja krivde. Je bilo morda kdaj raziskano, ko so konec junija 1945 iz teharskega taborišča odpeljali (znano je, kdo je bil odgovoren za to) na morišče več kot 150 še ne osemnajstletnih otrok? To je storila slovenska komunistična avantgarda v sestavi Knoja pod okriljem NOV. Ta zločinski madež so slovenski partizani dolžni oprati pred zgodovino.

Ker trdite, da je bil zločin storjen pred pol stoletja, se postavlja vprašanje, kje je zločinec. Za zločin ne bi smeli dolžiti celotnega NOB. Kako se končujejo kazenske preiskave vojnega hudodelstva, je znano. Vse se sprva obesi na veliki zvon, čez leto ali dve pa vse potihne. Tako so raziskovali Slovensko Bistrico, trudijo se M. Ferenc, P. Jamnik in drugi. Ostaja pa občutek, da se nekaj raziskuje zato, da se nič ne odkrije. Izpostavil bom primer: T. Fajfar širi laž, da je "kaplan Ivan L. z bajonetom zaklal partizanskega stražarja, da si je rešil življenje". Temu kaplanu je Ozna še leta 1948 stregla po življenju celo v Avstriji, a so likvidacijo preperečili Angleži. Resnica je razvidna tako iz pričevanja preživelih turjaških ujetnikov kot iz tak-

ratnih dnevnih poročil, kjer je iz napisanih dvajsetih strani razvidno, da kaplan ni imel nič z umorom partizana oktobra 1943. Dokumentacija je v Arhivu RS in je zavedena pod II-0245967. Takih izmišljij in laži je žal veliko preveč.

Spoštovanega Isajeviča kot stalnega oglaševalca v različnih medijih prosim, da v prihodnje v svoja razmišljanja ne vpleta nas, bralcev, ko uporablja termin, da tako kot on razmišljamo tudi drugi Slovenci. Priporočam vam, da pišete le v svojem imenu, ko trdite, da "ne moremo, ne smemo" itd.

Milan Muhič, Ambrus

Cerkev je kriva za državljansko vojno v Sloveniji

Spoštovana gospa dr. Spomenka Hribar je bila slavnostna govornica na odprtju razstave PRIKRITO IN OČEM ZAKRITO v Ljubljani. Razstava zadeva povojna grobišča po vojni pobitih (avtor razstave je bil zgodovinar dr. Mitja Ferenc). Hribarjeva je v nagovoru med drugim krivdo za začetek državljanskega spopada pripisala Cerkvi in njeni politiki pred vojno.

Pred drugo svetovno vojno sem bil skoraj polnoleten. Spominim se, da je Cerkev opozarjala na nevarnost zločinskega komunizma, ki se je začel pojavljati pri nas. Pripovedovali so, kakšna grozodejstva so se godila v takratni Sovjetski zvezi. Komunizem je sovražnik Rimskokatoliške cerkve in njenih vernikov, zato so verne ljudi tudi pobijali, jim kradli premoženje; bili so hkrati veliki lažnivci. Pri nas se je vse to začelo dogajati leta 1941 in se je dogajalo vse do osamosvojitve Slovenije. Cerkev obstaja že 2000 let in bo obstajala, dokler bo življenje na Zemlji, komunizem pa

» je vladal le nekaj desetletij in je propadel tako kot vsi drugi zločinski režimi, ki so prišli na oblast.

Iz izvajanja gospe Hribarjeve je mogoče izluščiti, da zagovarja komunizem in nasprotuje civiliziranim vernikom, ki smo v Sloveniji pa tudi v Evropi v večini. V evropskem parlamentu ima večino stranka EPP, h kateri sodijo vse desne stranke, torej verni ljudje. Čudim se organizatorju te razstave, da na takšno prireditve povabi osebo, ki nasprotuje razstavi in žali večino slovenskega življa. Ali ni v naši sredi ljudi, ki so naklonjeni civiliziranim dejanjem, to je odkrivanju zločinov komunizma? V prihodnje povabimo ljudi, ki so naklonjeni takim prireditvam, tisti pa, ki temu nasprotujejo, naj povedo, kdo je zločinec izvajal; še mnogo jih je živih.

Alojz Senekovič, Maribor

Zdrav amaterizem (1)

Kadar pesnik piše o športu (E. Babačić, Demokracija, 4. avg.) in razlaga svojo teorijo športa ter daje aplikativne smernice za razvoj tega področja, je treba brati s pridržkom, pa čeprav je pisec po poklicu novinar. Predvsem je nedopustno uporabljati pojem šport in pri tem misliti le na en izsek tega kulturnega pojava. Pojem šport je rodni pojem (genus proximum) za zelo heterogen pojav z različnimi področji, izseki ali pojavnimi oblikami, od katerih ima vsaka svoj namen, svojo filozofijo, svoje vrednotno polje in svoje metode dela. Zato je nedopustno pisati kar povprek o športu in športnih panogah, če mislimo in pišemo samo o enem izseku. V interesu jasnosti in odličnosti bi bilo, da pra-

Tig osvobodilne 5, 2230 Lenart, tel: 02/729 02 20, 720 73 24, fax: 02/720 73 22
ELEKTRONSKA POŠTA: radio@radio-sg.si, INTERNET STRAN: www.radio-sg.si

ve stvari poimenujemo s pravim imenom. In ker pisec ne opredeli natančno 'predmeta in problema', o katerem piše, hkrati pa očitno v teoriji športa ni dobro podkovan, širi kar nekaj nesmislov.

Pesnik se zavzema za "zdrav amaterizem" v športu. Iz sobesedila je očitno, da pri tem misli samo na en izsek športa, ki ga v strokovni/znanstveni klasifikaciji imenujemo selekcijski tekmovalni šport (z edukacijsko, perspektivno in domnevno vrhunsko fazo, ki se deli na nacionalni in mednarodni razred). Pojem zdrav amaterizem in nezdrav amaterizem v športoslovju ne poznamo. Tudi pisec teh pojmov ni opredelil, tako da ni jasno, kaj to pomeni. In če ključni pojem ni jasen, je sleherno sporočilo, ki ta pojem uporablja, jalovo. Nakladanje. Pisanje vrstic. Ker ne vem, kaj pomeni "zdrav amaterizem", bom komentiral samo pojem amaterizem (v športu). Izraz amaterizem pomeni "ukvarjanje s čim iz veselja; nepoklicna dejavnost, ljubiteljstvo" pa tudi "nestrokovno, površno opravljanje kakega dela". Tega v tako imenovanem vrhunskem športu ni več. Nemogoče je vrhunske izide dosegati zgolj iz veselja, predvsem pa ne "nestrokovno in površno". Dandanašnji skoraj ni mogoče redno študirati ali opravljati svojega poklica, hkrati pa ljubiteljsko gojiti vrhunski šport. Po-

gosto pet in več ur treninga dnevno ni več veselje. Vrhunski šport zahteva celega človeka, ki pa mora od nečesa tudi živeti. Zato so ideje o amaterizmu v vrhunskem športu lahko le sanje športnih romantikov polpretekle dobe. Visoke uvrstitve športnikov na državnih in mednarodnih tekmovanjih dvigajo njihovo tržno ceno. In ceno njihovih trenerjev. Vrhunski športniki se selijo tja, kjer jih bolje plačajo. In "hlepenje po izidih in osebni uveljavitvi" (ki pesniku ni všeč) je namenjeno prav dviganju samopodobe športnika (psihološka razsežnost) in hkrati boljšemu prodajanju "svojega" izdelka na domače in tuje trge (pridobitna razsežnost). Vsaka romantika, ki naj bi temeljila na ideji amaterizma v vrhunskem športu, je iluzija ali pa popolno športno neznanje. Biti vrhunski športnik je danes poklic kot biti zdravnik, umetnik, elektronika, čevljar, rudar in tako naprej, zato je tudi za poklicne športnike treba upoštevati zakonodajo (to pa drži!), ki velja za vse druge poklice. Nikakršnih davčnih olajšav, za kar si prizadevajo tisti, ki bi radi, da bi bil vrhunski šport država v državi. Razlika med poklicem športnika in skoraj vsemi drugimi poklici je le ta, da poklicni športnik še najmanj prispeva k vitalnosti in blaginji nacije. Vrhunski športnik se s športom torej preživlja, zato ne more biti

amater. Prav zanima me, ali pesnik amatersko (ljubiteljsko in brezplačno) opravlja svoje novinarsko delo.

Še nekaj pesniških pogledov na šport je vredno komentarja. Pesnik komentira nekatere oblike športne vzgoje. Športnim pedagogom gre do lasje pokonci ob temle stališču: "Vse skupaj se lahko kaj kmalu sprevrže v navadno rekreacijo, iz katere se na koncu ne more izcimiti nič konkretnega." Če se iz neke košarkarske šole "izcimi" to, da se bodo šolarji pozneje v življenju z veseljem ukvarjali s košarko na bližnjem igrišču, se je "izcimilo" največ, kar se "izcimiti" more. Veliko več, kot če bi se "izcimil" en poklicni športnik. Nič ne more biti konkretnjšega kot športen narod. Športen narod pa se ne meri po dveh, treh ali petdesetih kolajnah, ampak po stotisočih, ki se v prostem času ukvarjajo z eno ali drugo športno zvrstjo. Ali je ta športna zvrst "svetovno priljubljena" (kar se zdi pesniku pomembno), sploh ni pomembno. In pesnik nadaljuje: "Mesto Ljubljana vsem devetim atletskim klubom v Ljubljani sofinancira deček programa za devetdeset dečkov in deklic. Takšna radodarnost pa ne prinaša rezultatov v višjih razredih. Edini kriterij bi morala biti kakovost; kolikor je kvalitetnih, toliko jih je treba podpreti". Kakšnih rezultatov? Kakšna kakovost? Največji rezultat teh dečkov in deklic bi bil, če bi si med vadbo privzgojili odnos do športnega življenjskega sloga in pozneje v življenju čutili potrebo, da se ukvarjajo s kako športno zvrstjo. In to bi bila prava kakovost športne vzgoje teh dečkov in deklic. In v prvi vrsti je navedena "radodarnost" ljubljanske občine, namenjena zunajšolski športni vzgoji mladih, torej širjenju šport-

radio cerkljevo
ukv - stereo - rds

90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz

ne kulture s plemenitim pomenom, in šele na drugem mestu iskanju talentov. Pesniku je očitno blizu darvinistični nazor o športu, ki pa je na nasprotnem bregu od humanističnega razumevanja športa. Pesnik očitno gleda na šport kot na eno od oblik panem et circenses, ne pa na kulturni pojav, ki naj se vrašča v sistem nacionalnih vrednot z večrazsežnostnim pozitivnim predznakom. Vrhunski, spektakelski, gladiatorski, cirkuški šport, ki je očitno pesniku pri srcu, je veliko manj v nacionalnem interesu kot v zasebnem interesu športnikov, v interesu pokroviteljev oziroma trgovcev ter interesu krajevnih turističnih organizacij. Da o interesu prisklednikov, ki živijo na račun športnikovega znoja, ne govorimo. Iz pesnikovega zapisa se zdi, da mu ne gre v račun, da se bodo vrhunski športniki prej ali slej "moralno tržiti po svoje". Takšno atavistično razmišljanje korenini v socialističnem modelu državnega športa. Če se morajo danes kulturniki, umetniki, trgovci, obrtniki, podjetniki in drugi "tržiti po svoje", je popolnoma sprevržena misel, naj bi bil vrhunski športnik izjema in se krmil v davkoplačevalskih jaslih.

Eno od meril za javno podporo športa pesnik šteje "svetovno priljubljenost nekega športa". Error fundamentalis! Bistvo športa kot nacionalnega projekta je, da kar največ pripadnikov nacije živi športni življenjski slog. "Svetovna priljubljenost" panoge ni pomembna. Pomembno je biti športen narod. Športen narod pa se ne meri po številu kolajni ali po številu teh ali onih rekordov, ampak predvsem po zdravem športnem življenju kar največjega števila pripadnikov nacije, pri čemer športna zvrst ni pomembna. Naj cveti sto cvetov! Če pa že vrednotimo športne zvrsti iz nacionalnega zornega kota, jih ne po tehničnih dosežkih in tekmovalnih izidih, ampak imajo prednost zvrsti, ki vplivajo na adaptacijsko sposobnost srčno-žilnega sistema. Kaj pa je javni interes v športu, ki ga pesnik omenja, pa sploh ni preprosta

zadeva. Opredeletev javnega interesa v športu je predmet preučevanja športoslovcev, sociologov, filozofov in še koga, še najmanj pa novinarjev in pesnikov. Predvsem je treba ločiti pasivni in aktivni javni interesi, ki nimata enake teže v javni podpori. Žal omejitve prostora ne dopušča komentiranja še drugih pesniških pogledov na šport. Za globlje športno izobraževanje je mogoče priporočiti revijo Ampak (avgust-september 2002, januar 2004, str. 33, in april 2005, str. 31).

Silvo Kristan,
športni pedagog, Podkoren

Nezakonito poslovanje (2)

Zavod za zdravstveno zavarovanje pojasnjuje, da je v letu 2004 posloval zakonito, in se s tem odziva na članek, objavljen v Demokraciji 20. oktobra letos. V članku sem samo povzela ugotovitve revizorjev računskega sodišča, ki so v 287 strani dolgem poročilu opisali ugotovitve pri pregledu pravilnosti poslovanja ministrstev in nekaterih drugih vladnih služb v letu 2004. Večini med njimi so izrekli mnenje s pridržkom ali negativno mnenje. O ZZS so zapisali, da je država konec leta 2004 zavodu dala posojilo v višini 28.650 milijonov tolarjev in to v svojih poslovnih knjigah knjižila kot likvidnostno posojilo, kar pa nikakor ni bilo, saj je bilo dano za obdobje 368 dni, raztezalo pa se je v leta 2004, 2005 in 2006. ZZS je v svojem letnem poročilu o izvršitvi finančnega načrta poročal o pokrivanju svojega primanjkljaja z najetjem dolgoročnega posojila. Na 48. strani poročila revizorjev piše: "Dokumenti, ki so v zakladniškem podračunu sestavljeni za potrebe prikazovanja danega posojila ZZS, se nanašajo na likvidnostno posojilo, ZZS pa v svojem letnem poročilu o izvršitvi finančnega načrta poroča o pokrivanju primanjkljaja zavoda z najetjem dolgoročnega posojila. Za pokrivanje primanjkljaja ZZS iz preteklih let v znesku 18 milijonov tolarjev in tekočega leta v znesku 9,8 milijona tolarjev je sredstva zagotovil prora-

Dame v belem

Havana. Na levi strani oltarja cerkve sv. Rite stoji skupina žensk, oblečenih v belo. Poslušajo pridigo patra Joséja Felixa Pereza. Vsaka ima v roki roza gladiolo. Po koncu obreda se zadržijo pred kipom svetnice, zavetnice obupanih. Nato odidejo na Peto Avenijo v rezidenčno četrt Miramar, kjer molče v gosjem redu korakajo, nekatere s slikami svojih zaprtih mož, očetov ali bratov. Na svojih belih majicah imajo napisana njihova imena. Potem se vrnejo pred cerkev. Dame v belem, kot jih sedaj pozna ves svet, so prejele nagrado evropskega parlamenta, imenovano po Saharovu, ruskem raziskovalcu atomske fizike in očetu sovjetske vodikove bombe. Po spoznanju usodnosti takih raziskovanj je postal borec za človekove pravice in prišel v spor s sovjetsko oblastjo, da ga je odstavila z vseh funkcij in ga leta 1980 za 7 let pregnala v Gorki. Leta 1975 je prejel Nobelovo nagrado za mir. Kubanske Dame v belem so prejele nagrado Saharova skupaj z Novinarji brez meja in nigerijskim pravnikom Hauwo Ibrahimom za svoj vztrajni boj v korist svojih bližnjih, zaprtih od leta 2003. Petinsedemdeset kubanskih disidentov, obtoženih zarote z ZDA, je bilo obsojenih na 6 do 28 let zapora. Od marca 2004 se Dame v belem zberejo vsako nedeljo pred cerkvijo in zahtevajo izpustitev obsojencev. "Izbrale smo belo barvo, ker pomeni nedolžnost," pravi Gisela Delgado, katere mož je bil obsojen na 25 let zapora, novinar Hector Maseda pa na 20 let. "To delamo zato, ker kubanski mediji, ki jih nadzira oblast, molčijo, edina možnost so tuji novinarji. Dokaz, da kubanska oblast ne stoji križem rok, je protest 200 militantnih članic Zveze komunističnih žensk, ki so letos na cvetno nedeljo pričakale Dame v belem pred cerkvijo in jih zmerjale s protirevolucionarkami. Bo kubanska oblast Belim damam dovolila oditi decembra v Strasbourg, kjer naj bi prejele podeljeno nagrado? Borec za človekove pravice je danes na pretek, tudi Slovenci ga imamo. Matjaž Hanžek je že tretji, ki se menda bojuje za pravice vseh državljanov. No, za tiste, ki so bliže njegovemu prepričanju, malo bolj, za druge pa le, če ne gre drugače. Dobro plačana sinekura ne pade kar iz oblakov. Njegovo poročilo je kot slabo napisana domača naloga – medlo, nedorečeno; tako se lahko vedno izgovori, da sam pravilno razmišlja, le ljudje ga ne razumejo. Za paravan ima predvsem nekdanjo Združeno listo socialnih demokratov in seveda liberalce, ki jim človekovih pravic ni nikoli dovolj, ampak spet le zase. Da je mednarodna organizacija Novinarji brez meja uvrstila Slovenijo na visoko deveto mesto glede svobode tiska, je seveda "kuhinja brez meja". Če je Aidan White priletel v Ljubljano z namenom, da prepreči sprejetje novega zakona o RTV, je Sloveniji v isti navezi pomagal do visoke uvrstitve in demokracija, ki naj bi igrala prvo violino v svobodi tiska in nasploh izražanja, je končno ustoličena. Zato tudi mi lahko napišemo, da Janez Lotrič, predsednik uprave Petrola, ni odstopil z besedami: "Dost vas mam", temveč z besedami: "Dost mam". Česa? Denarja, profita vendar, "buteljni". Še malo pohvale, tokrat ministru za kulturo Vasku Simonitiiju. Njegov nagovor za praznik reformacije je bil kratek, jedrnat, pošten, brez olepševanja in preveč pogoste želje ugajati vsakomur, tudi tistim, ki si tega ne zaslužijo. Če bi se danes Primož Trubar sprehodil po Ljubljani, bi mislil, da je v tuji deželi. Okej?

Marija Vodišek

čun in bi jih moral evidentirati kot vanja ZZS v letih poprej in v letu transfer ZZS. Torej ne gre začasno pokrivanje primanjkljaja prihodkov nad odhodki znotraj leta (oz. likvidnostno posojilo), ampak za zagotovljen primanjkljaj iz poslo-

Vida Kocjan, Demokracija

Peterletova nočna mora

Dr. Boštjan M. Turk, publicist, nekdanji član SKD in docent na oddelku za francosko književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani, že nekaj tednov vzbuja pozornost javnosti s svojimi članki v Magu, kjer je popisal zgodbo o krščansko-demokratskem in ljudskem taboru v devetdesetih letih. Pri tem je kritičen predvsem do Lojzeta Peterleta in Ivana Bizjaka, Edvarda Staniča ter Boruta Sommereggerja, ki so v udbovski evidenci zapisani kot sodelavci oziroma viri Službe državne varnosti. Po njegovem mnenju to pojasnjuje, zakaj so v času tranzicije delovali v interesu tranzicijske levice. Zadeva je pikantna predvsem zaradi Peterleta, saj naj bi se bil po nekaterih virih prav zaradi Turkovih obtožb odpovedal kandidaturi za predsednika NSi. Turka pa je nedavno v rumenem Direktu ostro napadla novinarka Ana Jud, ko je med drugim zapisala, da je "tipičen mamin sinček, ki se je rodil z zlato žlico v ustih". V članku je tudi navedla, naj bi bil Turk na taboru NSi v Zbiljah poskušal priti k mizi, za katero je sedel Peterle, ta pa je Turka "čemerno pogledal in pred vsemi glasno zagodrnjal, naj se mu takoj spravi izpred oči". Mu Peterle preko Direkta vrača udarec?

Slovenijo blati v tujini

Kdor je pretekle dni vzel v roke hrvaški Novi list, je lahko v njem prebral sestavek, v katerem se je glavni urednik Mladine Jani Sever precej na dolgo razgovoril o problemu izbrisanih v Sloveniji. V svojih izjavah je Slovence najprej skrajno neprimerno označil za nestrpne nacionaliste, Slovenijo pa kot državo, ki pri reševanju problema izbrisanih taktizira zaradi finančnih interesov. Kot je dejal, je glavni problem, da se vprašanje izbrisanih ne reši, ta, da je slovenski nacionalizem tako močan, da bi vsakdo, ki bi si želel rešiti vprašanje izbrisanih, nemudoma postal njihova tarča. Slovenija kot država pa noče priznati svoje krivde, ker njeni državljani razmišljajo nekako tako, "da bi priznanje krivde pomenilo, da bomo za to morali plačati, potem pa si mislijo, da je boljše, da se nič ne prizna". Doma v Sloveniji Severjeva Mladina v zadnjem času nenavadno veliko pozornosti namenja Kosovi komisiji za preprečevanje korupcije, za katero se Mladinini novinarji na vse kriplje trudijo dokazati, da jo Slovenija potrebuje. No, poznavalci pravijo, da v ozadju takšnih prizadevanj ne gre za to, da bi bili na Mladini prepričani, da Slovenija Kosovo komisijo res potrebuje, ampak bolj za to, da skušajo na Mladini zavarovati svojega dolgoletnega informatorja. Po poročanju nekaterih medijev je bil namreč Kos v zadnjih letih, predvsem pa v času Depale vasi, eden glavnih Mladininih informatorjev.

Marko ni cepec

Kolumnist kar številnih slovenskih medijev in nekdanji umetniški direktor Cankarjevega doma Marko Crnkovič je tik pred referendumom o zakonu o RTVS za enega izmed medijev izjavil, da se na ustvarjanje časopisov danes spozna že vsak cepec. Glede na to, kako dolgo že nastaja njegov novi dnevnik, bi lahko zatrjili, da Crnkovič zagotovo ni cepec, saj se na izdajanje časopisov prav gotovo ne spozna. Izid njegovega dnevnika, ki naj bi ga pripravljala skupaj z avstrijsko družbo Styria (slednja izdaja brezplačnik Žurnal), imenoval pa naj bi se Slovenija Ekspres oziroma Čas, naj bi bil po prvih napovedih izšel že pred dvema letoma, vendar je bil njegov izid iz nepojasnjenih razlogov preložen. Naslednjic naj bi časopis izšel tik pred volitvami novembra lani, vendar niti takrat z izidom ni bilo nič (po Crnkovičevih besedah naj bi ga bili preprečili slovenski vlagatelji, ki so sprva sodelovali pri projektu). Izida novega dnevnika še nekaj časa ne moremo pričakovati, saj prav nič ne kaže, da bi se Crnkovič in Styria na to pripravljala.

Nadškofov jubilej

Stoletnica Zavoda sv. Stanislava bo minila v znamenju še enega okroglega jubileja. Samo dan po osrednji proslavi, 14. novembra, bo upokojeni ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar praznoval 85. rojstni dan.

Življenjska pot nadškofa Šuštarja je močno povezana z Zavodom sv. Stanislava, saj se je tam osem let šolal in tik pred drugo svetovno vojno maturiral. V času vojne je odšel v Rim, kjer je končal bogoslovni študij in opravil doktorat iz moralne teologije, vendar se zaradi komunistične revolucije ni mogel vrniti v domovino, kjer bi moral obhajati novo mašo. Preselil se je v Švico, kjer je bil kaplan v znanem smučarskem središču St. Moritz in profesor filozofije, kasneje tudi kanonik. Leta 1977 se je vrnil v domovino, kmalu po vrnitvi pa je bil imenovan za ljubljanskega nadškofa in metropolita ter tako preživel viharna osemdeseta leta. Zelo dejaven je bil pri osamosvajanju Slovenije, saj je prek mednarodnih zvez pripomogel k mednarodni podpori Slovenije. Na začetku devetdesetih let je obudil Zavod sv. Stanislava, katerega direktor je zdaj njegov nekdanji tajnik dr. Anton Jamnik, ob upokojitvi leta 1997 pa se je v njem naselil. Čeprav se je umaknil iz javnosti, redno spremlja dogajanje v zavodu in po Sloveniji. Med dijaki Škofjske klasične gimnazije je zelo priljubljen. Aprila letos je skupaj s slovenskimi škofi in mnogimi prijatelji praznoval 25-letnico škofovskega posvečenja. Čestitkam ob rojstnem dnevu se pridružuje tudi tednik Demokracija.

**RADIO
ZELENI VAL**
93.1 & 97.0 Mhz
ALPE ADRIA "ZELENI VAL" d.o.o., Spodnja Slivnica 16, 1290 Grosuplje

USTAVA

ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIKE

s pojasnili

Avtorja: mag. Klemen Jaklič in mag. Jurij Toplak

Ustava Združenih držav Amerike je najstarejša veljavna pisana ustava v svetu, pa tudi najpomembnejše, najvplivnejše in najbolj študirano pravno besedilo, kar jih je bilo napisanih. Po več kot dveh stoletjih se še danes uporablja v domala nespremenjeni obliki. Neizmeren je tudi njen vpliv na ustavni razvoj v Evropi in drugod po svetu.

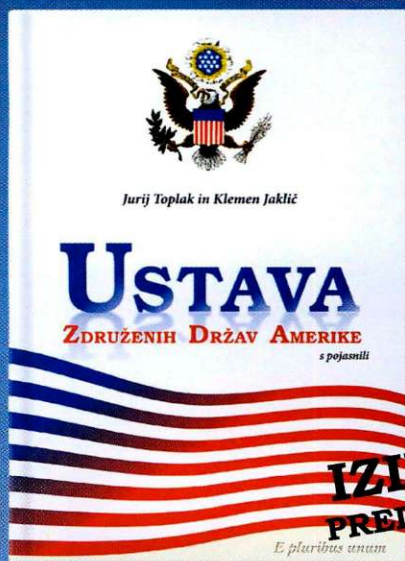
Ameriška ustava je bila namreč podlaga številnim piscem ustav in mednarodnih dokumentov, neredke države so jo celo dobesedno prepisovale. Interpretacijo ameriške ustave, še posebno tisto od ameriškega vrhovnega sodišča, študirajo pravni strokovnjaki po vsem svetu in neredko rabi kot pripomoček pri interpretiranju ustav drugih držav, tudi slovenske. Ne nazadnje se je na podlagi te ustave v Združenih državah izoblikovala ena najstabilnejših demokratičnih oblik vladavine z zavidljivo stopnjo spoštovanja človekovih pravic. Ne moremo niti prezreti, da se je pod to ustavo razvila najmočnejša politična, gospodarska, vojaška, znanstvena, tehnološka, športna in še kakšne vrste velesila ter dežela priložnosti za milijone priseljencev z vsega sveta. To so le nekateri izmed razlogov, zaradi katerih je fenomen ameriške ustave vredno študirati in raziskovati.

Knjiga vsebuje prvi prevod ameriške ustave, ki je delo mag. Klemena Jakliča. Prevod je opremljen tudi z razlagalnimi pojasnili v obliki opomb. Poleg slovenskega prevoda ameriške ustave knjiga vsebuje tudi obširno uvodno poglavje mag. Jurija Toplaka, v katerem je predstavljen nastanek ameriške ustave ter njene najpomembnejše značilnosti in načela.

O AVTORJIH

Mag. Klemen Jaklič je strokovnjak za slovensko, evropsko in ameriško ustavno pravo. Je doktorand na Univerzi v Harvardu, redno raziskuje tudi na Univerzi v Oxfordu. Je sourednik Harvard International Law Review in avtor številnih člankov.

Mag. Jurij Toplak na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru predava ustavno pravo in je generalni sekretar Evropskega združenja za volilno pravo ter član Republiške volilne komisije. Je nekdanji Fulbrightov štipendist in je med drugim raziskoval na univerzah UCLA, Georgetown in Oxford. Je avtor in urednik petih knjig ter številnih člankov.

IZIDE V NOVEMBRU!
PREDNAROČNIŠKA CENA 4.990 SIT
REDNA CENA 5.990 SIT

Prednaročila sprejemamo do 29.11.2005.

knjigarna
DEMOKRACIJA

Naročam knjigo *Ustava Združenih držav Amerike s pojasnili*, po prednaročniški ceni 4.990,00 SIT*.

Fizične osebe:

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj, poštna št.: _____

Datum rojstva: _____ Datum naročila: _____

Podpis naročnika: _____

Pravne osebe:

Podjetje: _____

Ulica: _____

Kraj, poštna št.: _____

Kontaktna oseba: _____ Datum naročila: _____

Podpis in žig naročnika: _____

Davčni zavezanec: NE DA ID za DDV: _____

Knjige s srcem

UMTS internet: hitrost do 384 kb/s.

S podatkovno kartico UMTS enostavno in poceni do interneta in e-pošte.

Informacije na brezplačnih številkah:
naročniki Mobitel GSM/UMTS: 031/041/051 700 700,
Mobiuporabniki: 031/041/051 121, ostali: 080 70 70.
www.mobitel.si

Mobitel UMTS

Nova generacija mobilnih telekomunikacij

